Her akşam Taksimde
İZZET gazinosunda
SAFİYE
ve Mısır yıldızları
KİKİ ve SEMİRA MUHAMMET
Görülmemiş rakısiarda
devam ediyorlar.

Cumhuriyet

Onbeşinci yıl sayı 5355

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet. İstanbul - Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir ve evi: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmı 24299 - 24290

Salı 11 Nisan 1939

Traş Bıçağında
POKER PLAY
Markası
Fevkalâdelik Alâmetidir

Meclis, hükûmete 389 reyle ve ittifakla itimadını bildirdi

Refik Saydamın mühim beyanatı

«Fikir ve menfaatlerin çarpıştığı bu zamanda, Türkiye için ne bir fikir cereyanı, ne de herhangi bir menfaat hırsı sulh yolundan inhirafta âmil olmıyacaktır»

«Sarsılmaz vatan sevgisi kaynağı olan büyük Türk ordusuna dayanarak her tehlikeyi ve her tecavüzü bertaraf edeceğimizi söylemekle iftihar duyarım»

Tarihî bir resim: Zogo ilk defa Kral olduğu vakit Tirandaki Meclis binası önünde yapılan merasim

Emanuel, Arnavudluk Kralı oluyor!

Italyan kıt'aları Görice ve Beratı da aldılar

Arnavud müfrezelerinin mukavemet etmekte oldukları haber veriliyor, Zogo Mısır yolunda...

Londra 10 (Hususî) — Arnavudlukta ilerliyen İtalyan kıtaatı bugün Yunan hududunda kâin Göriceyi işgal etmiştir.

Berat da zaptedildi

Tirana 10 (a.a.) — Berat şehri dün İtalyan kıt'aları tarafından işgal edilmiştir. General Guzzoni dün Draça gitmiştir.

Tayyare ile nakledilen askerler

Görice 10 (a.a.) — Görice şehrinin garnizonlarında teşkil edilecek olan İ-

[Arkası Sa. 7 sütun 4 te]

Ingiltere, Yunanistana kat'î teminat verdi

Bir taarruz vaki olursa, İngiliz donanması Yunanistanın müdafaasını deruhte edecek

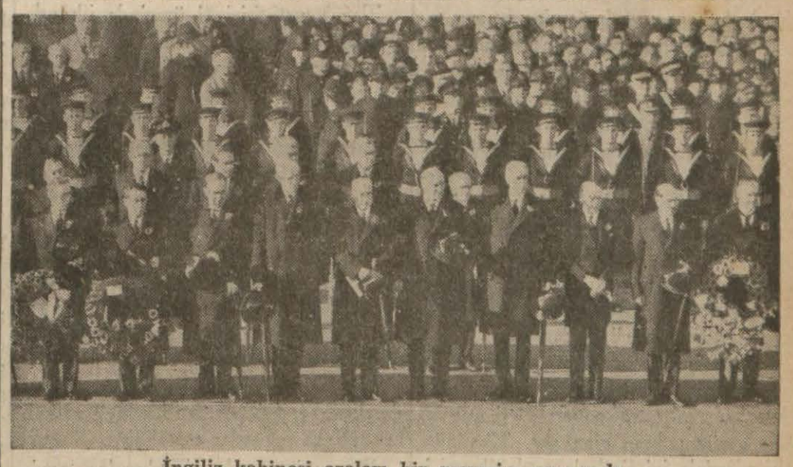

İngiliz kabinesi azaları bir merasim esnasında

Londra 10 (Hususî) — Kabine bugün Başvekil Çemberlayn'in riyasetinde toplanarak Arnavudluğun zaptı neticesinde tahaddüs eden vaziyeti tetkik etmiştir. İki saat süren müzakereler esnasında şarkî Akdenizdeki vaziyet de konuşulmuştur.

Kabine, parlamentoyu perşembe günü toplantıya davet etmeğe karar vermiştir.

[Arkası Sa. 7 sütun 5 de]

Mecliste heyecanlı nutuklar

Meb'uslarımız, dünya haritasındaki seri değişmeler karşısında milletin birlik ve beraberliğini teyid ettiler

Rasih Kaplan diyor ki:

«Yurdumuza karşı ufak bir tecavüz bütün Türk milletinin çok şiddetli mukabelesile karşılanacaktır»

HATAY MECLİSİNİN TEBRİK VE BAĞLILIK TELGRAFI, TEZAHÜRATA VESİLE OLDU, YENİ ENCÜMENLER SEÇİLDİ

Ankara, 10 (a.a.) — B. M. Meclisinin bugünkü toplantısında Meclisin sürekli alkışları arasında kürsüye gelen Başvekil Dr. Refik Saydam yeni kabinenin programını aşağıdaki nutuklarile izah etmişlerdir:

«— Aziz arkadaşlarım,

Büyük Millet Meclisi intihabının yenilenmesi dolayısile kabinenin istifasını Reisicumhurumuza takdim ettim. Kabul ve yeni kabinenin teşkilini tekrar bana tevdi buyurdular. Bugün, yeni kabineyi yüksek huzurunuza getiriyorum.

Bu kabine de, şimdiye kadar olduğu gibi mensub olduğumuz Cumhuriyet Halk Partisinin programını tahakkuk ettirmek için çalışacaktır.

Yeni Vekâletler

Kabinenin iş bölümü noktasından eskisine nazaran farkı, Nafıa ve İktısad Vekâletlerinin ikişer Vekâlete ayrılmış olmasıdır. Seneler geçtikçe vazifeleri artan bu iki Vekâletin, gördükleri âmme hizmetlerine nazaran bir taksime tâbi tutulması ihtiyacı hisso lunuyordu. Bu suretle, şimdiye kadar inşa, nakliyat ve muhabere işlerini gören Nafıa Vekâleti, yalnız inşaatla meşgul bir Vekâlet haline getirilmiş, münakale ve muhabereye aid olan hizmetlerle İktısad Vekâletine bağlı deniz nakliyat işleri alınarak «Münakale ve Muhabere Vekâleti» ihdas olunmuştur. Keza ticaret ve sanayi işlerini gören İktısad Vekâleti, yalnız sanayi ve maadin işlerile meşgul olmak üzere bırakılmış, iç ve dış ticarete aid vazifeler toplanarak «Ticaret Vekâleti» teşkil edilmiştir. Bu

[Arkası Sa. 9 sütun 1 de]

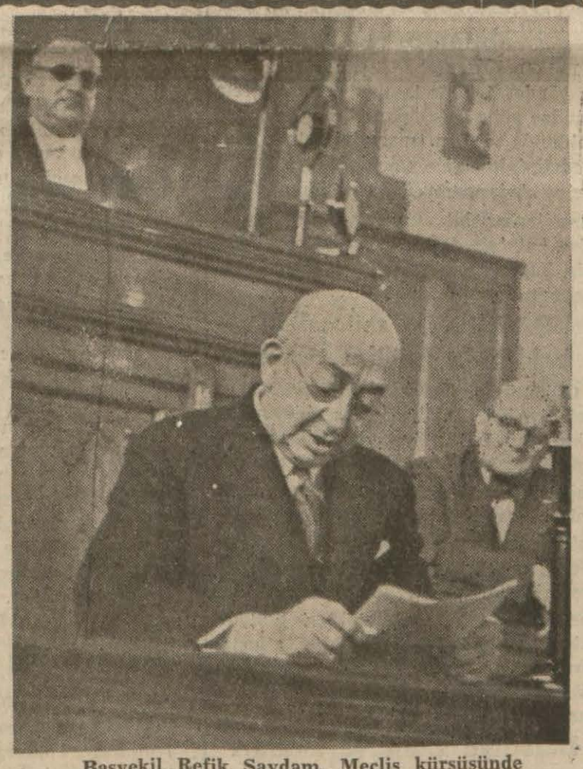

Başvekil Refik Saydam Meclis kürsüsünde hükûmetinin programını okuyor

Uydurma Havadislere Karşı

Yaşamakta olduğumuz şu buhranlı günlerde, en fazla dikkat etmemiz icab eden hususlardan biri de muhtelif kaynaklardan fırlayan havadislerdir. Muayyen maksadlarla ortalıkta muayyen bir hava yaratmak istiyen fesad yuvaları bu gibi fırsatları hiç kaçırmazlar. Herhangi bir vesile ile efkârı umumiyede husule gelen şaşkınlık ve kararsızlık, onlar için bulunmaz bir nimettir. Derhal bütün kurnazlık cihazlarile harekete geçerek, halkın tereddüdünden istifade etmek suretile onu, kendi işlerine uygun buldukları yola sürüklemeğe çalışırlar.

Umumî ve beynelmilel olan bu tehlike ile kendini bilir, temiz ve vatanperver bütün Avrupa matbuatı mücadele halindedir. Geçenlerde Nis'te toplanan gazeteciler kongresinde mes'ele bir daha ortaya atılmış ve uzun uzun münakaşa edilmişti. Şimdiye kadar bir neticeye varılmış olmamakla beraber, kötü niyetli uydurma havadislere karşı efkârı umumiyeyi korumak, o efkârı umumiyeyi temsil eden hakikî matbuatın daima gözönünde bulundurduğu ciddî bir endişedir.

Filân mesele hakkında bir adamın, bir gazetenin yahud herhangi siyasî bir zümrenin muayyen bir fikri olabilir. O adam, o gazete, yahud o siyasî zümre fikrini ilân ve müdafada serbesttir. Efkârı umumiye, ileri sürülen iddianın nereden geldiğini bildiği müddetçe, korkulacak birşey yoktur. Fakat yazık ki herkes böyle yapmıyor. Bazı zümreler, fikirlerini her ne pahasına olursa olsun halka telkin edebilmek gayretile meşru olmıyan yollara sapmaktan çekinmiyorlar. Şöyle bir misal alalım: Bir siyasî fırka, filân devletin filân filân işlere girişeceğine ve netice itibarile mensub bulunduğu milletin ve diğer dost devletler zümresinin zarar göreceğine inanıyor. Buna karşı koyabilmek için hem kendi milletinin, hem de diğer milletlerin efkârı umumiyelerini ayni şeye inandırmak lâzım. Ne yapsın?

Muharrirlerine gazetelerde yazı yazdırmakla, meb'uslarına mecliste söz aldırmakla harekete geçse, muvaffakiyet ihtimalleri az olacak. İstediğini elde etse bile o fırka, haftalarca, belki aylarca mücadeleye mecbur kalacak. Halbuki, hâdiselerin şimşek sür'atile inkişaf ettiği bu asırda, hele daha emin muvaffakiyet vasıtaları da varken sabretmek, didinmek ve beklemek gülünc değil mi?

O halde? Dünya efkârı umumiyesinde muayyen bir hava yaratmak istiyen o siyasî fırka, emrinde bulunan ajans muha-

NADİR NADİ

[Arkası Sa. 7 sütun 3 te]

Büyük
Tarihî Roman
— Pek yakında —

Gizli bir askerî ittifak

İspanya, Fransız hududunda tahkimat yapacak, ordu ve donanmasını mihverin eline verecek, arazi talebleri de is'af olunacakmış!

General Franko, Almanyanın Burgos sefiri General Faupel'le bir merasim esnasında

(Yazısı 3 üncü sahifemizde)

Tahranda yapılacak büyük düğün

Heyetimiz dün gece Ankaradan hareket etti

Ankara, 10 (a.a.) — İran Veliahdinin evlenme merasiminde hazır bulunacak olan Türk heyeti bu akşam saat 23 te hususî trenle hareket etmiştir. Heyet aşağıdaki zevattan müteşekkildir:

1 — Ali Rana Tarhan, Gümrük ve İnhisarlar Vekili,
2 — Refet Canıtez, B. Millet Meclisi Reis Vekili,
3 — Orgeneral Kâzım Orbay,
4 — Nebil Batı, Hariciye Umumî Kâtib muavini, birinci sınıf elçi,
5 — Celâl Üner, Riyaseticumhur Başyaveri.
6 — Hüsnü Özer, Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti hususî kalem müdürü,
7 — İrfan Sabit Akça, Hariciye Vekâleti hususî kalem müdür muavini, elçilik başkâtibi,
8 — Receb Yazgan, Elçilik başkâtibi,

[Arkası Sa. 3 sütun 6 te]

Saldıray geliyor

Teknik evsafı muvafık görülen yeni denizaltı gemimiz, bir haftaya kadar limanımızda olacak

« Saldıray » Kielde denize indirildikten sonra...

İkisi Almanyada, ikisi de İstanbulda inşa edilmekte olan yeni dört denizaltı gemimizden Saldıray, bir müddet evvel denize indirilmiş, bilâhare de tecrübelerinin yapılmasına başlanmıştı. Tecrübelerde teknik evsaf ve hususiyetleri muvafık görülerek teçhizatı ikmal edilmiş olan Saldıray altı gün evvel Almanyanın Kiel limanından hareket etmiştir.

[Arkası Sa. 7 sütun 3 te]

EDİRNE MEKTUBLARI:

Trakyada kümes hayvanı yetiştirme işi hızlanıyor

Köylü, yetiştirdiği tavuk ve piliçleri şimdiye kadar mutavassıtlara kaptırıyordu, bundan sonra malını iyi fiatla ve doğrudan doğruya müşteriye satacak

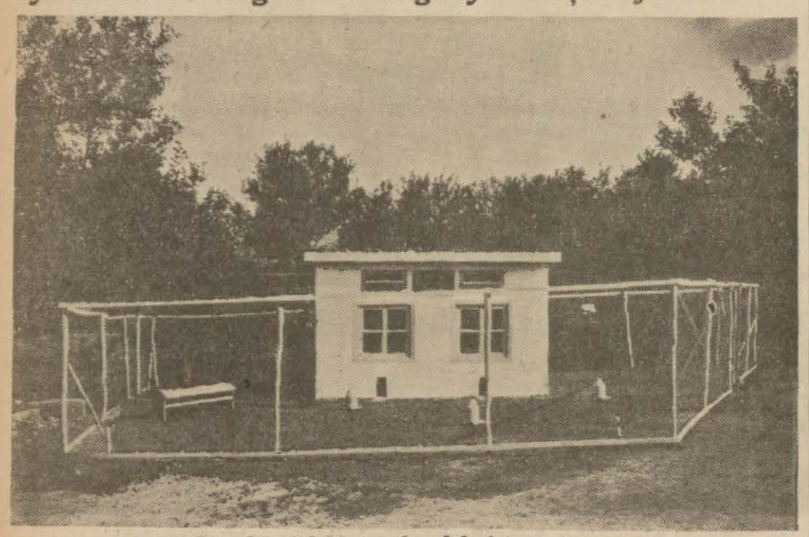

Uzunköprüdeki tavuk ıslah istasyonu

Edirne, (Hususî)— Köylüyü kalkındırmak için başlı başına bir servet kaynağı olan hayvancılıktan başka hayvan ve ziraat mahsulleri bakımından da eşi bulunmaz bir iklim ve toprak şartlarını haiz olan Trakyada bu membalardan lâyıkı veçhile istifade edilememesinde başlıca rolü teşkilâtsızlık oynamıştır.

Komşu Balkan memleketlerinin bütün ziraat ve hayvan mahsullerini elde ederken takib ettikleri pratik ve modern usuller ve sonra bunların müstahsili tatmin edici en iyi fiatlarla iç ve dış piyalara sürülüş şartları tetkik edilince oralardan daha verimli toprak şartlarına malik olan Trakyada ayni işlerden ayni verimli neticeyi elde etmek için ortada çalışma vasıta ve metodlarının mahsullerin piyasaya sürülüş tarz ve teşekküllerinin eskilik ve noksanlığından başka bir sebeb ve âmil görülemez.

Fakat son yıllarda ziraî sahada olduğu gibi bilhassa hayvancılık ve hayvan mahsullerinin artması, ıslahı ve inkişafı için ihtiyaca göre yer yer alınan esaslı tedbirler sayesinde Trakya vilâyetlerinde vaziyet yavaş yavaş değişmeğe ve istenilen şekli almağa başlamıştır.

Hayvan hastalıklarile mücadele, hayvanların ıslahı için yabancı memleketlerden cinsilik boğa ve merkeb aygırlarının getirtilerek bunların çoğaltılması, inekhanelik, devlet aygır ve boğa depolarının tesisi, sun'î tohumlama merkezlerinin, aşım duraklarının, köy boğalıklarının, yumurta ve eti bol cins tavuk istasyonlarının kuruluşu, koyunların ıslahı, modern ziraat usullerini yaymak için muhtelif küçük san'at kurslarının açılışı, köy eğitmeni olarak yetiştirilen köylü genclerle köylerinde tarımbaşı olmak üzere Edirnede kurulan küçük ziraat okullarında yetiştirilmekte olan köy çocuklarına modern ve pratik ziraat bilgileri verilerek köylere dağıtılmaları.. bu cümledendir.

Ancak iş randımanını arttırma bakımından bütün bu iyi tedbirler arasında - kurulan yeni satış kooperatifleri müstesna - henüz noksan olan şey köylünün, mahsullerinin iyi fiatlarla satılabilmesi için alıcı ile doğrudan doğruya karşılaşamamasıdır. Köylü, bu yüzden birçok mahsullerini pek düşük bir fiatla mutavassıtlara kaptırmakta ve emeğinin tam karşılığını elde edememektedir.

Bunun içindir ki damızlık olarak kullanılmıyan tavuk, piliç ve hindilerin Almanyaya sevkedilmesi köylü ve yetiştiriciye haklı bir ümid ve sevinc vermiştir. Trakya köylüsü şimdiye kadar yetiştirdiği tavuk, piliç, hindi.. gibi hayvanlarını pek cüz'î bir fiatla mutavassıtlara vermek mecburiyetinde kaldığı için çok tavuk yetiştirmeğe ve bu işle fazla meşgul olmağa yanaşmıyordu. Çünkü piyasaya ne kadar çok tavuk çıkarılırsa çıkarılsın mutavassıtlar mahsulün kıymetini o nispette düşürür ve hatta çok defa bunların şehre gönderilmesine meydan bırakmadan köylünün elinden kaparlardı.

Fakat kesilmiş tavuk ihracatı sayesinde vaziyet değişecek, mutavassıtlar ortadan kalkacağı için köylü ile alıcı karşı karşıya gelmiş olacak ve bittabi fiatlar da müstahsili tatmin edecek derecede yükselerek bütün köylü de, alıcı da memnun kalacaktır.

Bu tarzda çalışan Bulgaristanın son yıllarda yalnız yıllık tavuk ihracatı 1000 vagonu bulmuş ve yumurta ihracatının da evvelki yıllara nispeten geçen sene iki misline çıktığı görülmüştür. Trakyada da bu ihracatın artması için işe dört elle sarılmak ve icab eden her türlü tedbirleri almak lâzımdır.

Tavuk yetiştiriciliği üzerinde ilk adımını çoktan atmış olan Trakya köylülerinin bu mahrec temin edildikten sonra çalışmalarını arttıracakları şüphesizdir. Ancak köylünün bu işe şimdiden hazırlanması, tavuklarını iyi beslemesi ve yok pahasına vermekte olduğu piliçlerini hazırana kadar elde bulundurması da zarurî görülmektedir.

Bu mevzu üzerinde temas ettiğim müstahsil ve salâhiyettar zevat esas olarak şu şartları da öne sürmektedirler: Alıcı, demiryol ve asfalt şose üzerine gelmeli, teşkilât yapmalı, satış ve besleme merkezleri göstermeli ve bunları ilân ederek aldığı tedbirlerden köylüyü ve halkı mutlaka haberdar etmelidir.

Bu şerait altında Trakyadan tavuk, piliç ve hindi ihracatı Trakya köylülerinin belini doğrultacak âmillerden biri olacaktır.

Kadri Oğuz

Şehir ve Memleket Haberleri

Abdülhak Hamidin 3 üncü ölüm yılı

13 nisanda Üniversitede büyük şair için bir ihtifal yapılacak

Abdülhak Hâmidin ölümünün üçüncü yıldönümü münasebetile Üniversitede bir merasim yapılacağını ve müteakiben şairin kabrine gidilerek bir çelenk bırakılacağını yazmıştık. 13 nisan perşembe gününe tesadüf eden bu merasim için, alâkadar komite bir program hazırlamıştır.

Bu programa göre, Üniversite konferans salonunda taplanılacak, Edebiyat fakültesi profesör, doçent ve talebeleri tarafından, kıymetli şairin edebî hüviyeti ve teceddüd edebiyatımızdaki mevkii tebarüz ettirilecektir.

Zonguldakta

Zonguldak (Hususî) — Ulu şair Abdülhak Hâmidin ölümünün 3 üncü yıldönümüne rastlıyan 13 nisan 939 perşembe günü Halkevinde bir merasim yapılacaktır. Merasime aid programı bildiriyorum:

1. Açım sözü (Akın Korouğuz)
2. Hâmid (H. Uluğ)
3. Hâmidin dehâsı ve san'at felsefesi (Şadi Varlık)
4. Hâmidin eserlerinden parçalar (Sedad Ataman)
5. Her yer karanlık, pür nur o mevki (plâk), Şebmehtab handei melekût (plâk)
6. Büyük şairin ölmez eserlerinden temsil (Nestrenden bir parça)
7. Filim.

Halkın dilekleri

«Maraşta yeni su projesi tatbik edilirken kanalizasyon olmadığı da düşünülmelidir»

Osman Arıkan, Abdurrahman Atılgan ve Süleyman Üstündağ adlı okuyucularımızdan şu mektubu aldık:

«— Maraş, suyu en bol şehirlerimizden biridir. Vilâyette şimdi geniş bir imar hareketi başlamıştır. Şehri ortadan bölen dere kapatılmıştır. Yollar düzeltilmiştir. Ancak, tevziatı fennî şekilde yapılacak olan su işimiz, kasabalıları endişeye düşürmüştür. Memleketimizde her evin kendisine aid babadan kalma miras, bir miktar suyu vardır. Yani ferdlerin üzerinde ayrı bir mülkiyet hakkı mevcuddur. Halen düşünülen proje tatbik edilecek olursa, malik olduğumuz suyun ancak beşte, belki de onda biri bize bırakılacak, arta kalan kısım boşuboşuna akacaktır. Bu azal madan başka ay sonunda su parası da vermek mecburiyetinde kalacağız. Bu masraf, ayda 4 - 5 lirayı bulacaktır ki, halkın yüzde 80 i bu parayı ödeyemiyecektir.

Henüz kanalizasyon tesisatı yapılmadığı için, su nispetinin onda bire düşmesi, evleri kokudan durulmaz bir vaziyete düşürecektir.

Memleketi modern şartlar ve icablar çerçevesi içinde görmek, sıhhî, tasfiye olunmuş su içmek, idealdir. Ancak, bu güzel memleket ümrana kavuşturulurken şehrin kuruluş hususiyetlerine uyularak umumî temizlik için su, gene eskisi gibi akıtılmalı, kanalizasyon tesisatının bulunmayışından dolayı doğacak zararları önleyici tedbirleri almalıdır. Büyüklerimizin bu işe alâkasını dileyoruz.»

Tren tarifelerinde yapılacak tadilât

15 mayıstan sonra Edirneye dokuz saatte gitmek imkân dahiline giriyor

Avrupada şimendifer münakalâtının ve bilhassa yolcu katarlarının tanzimi için muhtelif zamanlarda toplanmış olan konferanslarda verilmiş olan kararların tatbikatından olarak 15 mayıstan itibaren Avrupa şimendifer tarifelerinde büyük değişiklikler yapılacaktır.

Bu değişme ile şimdi sabahları 10,22 de Sirkeciye gelen konvansiyonel 6,45 te gelecek ve akşamları 22,35 te Sirkeciden hareket edecektir.

Semplon sür'at katarı da sabahları 7,45 te değil, 7,22 de Sirkeciye muvasalat edecek ve akşamları 22 de hareket edecektir.

9 saatte Edirneye...

15 mayıstan itibaren Trakya tren tarifeleri de değişecektir. Devlet Demiryolları idaresi bu değişmeden sonra şimdi 11 saatte katedilen İstanbul - Edirne mesafesini 9 saate indirmektedir. Bu suretle Edirne hattında turistik hareketlerin de artacağı şüphesiz görülmektedir.

ŞEHİR İŞLERİ

Çatalca Elektrik santralı

Çatalca belediyesinin 27,000 lira keşifli elektrik santralının inşası işile Belediye meşgul olacaktır.

Belediye memurlarının ev adresleri tespit ediliyor

Belediye memurlarının mufassal adreslerile evlerine en yakın mahaldeki telefon numarasını âmirlerine bildirmeleri takarrür etmiştir.

Dilenciliğin men'i ve zabıtanın vazifesi

Belediye Riyaset makamı, alâkadarlara gönderdiği bir tamimde, dilencilerin günden güne çoğaldığını, bunların men'i hakkında verilen emrin iyi tatbik edilmediğini, hususile polisi görünce kendilerine bir iş adamı süsü veren bu makule kimselerin zabıtanın lâkaydisi dolayısile göze batacak derecede arttığını bildirmiş, bunlar hakkında lâzım gelen muamelenin icrasını istemiştir.

Gürültü ile mücadele hakkında mühim tamim

Gürültü ile mücadele hakkında Vali ve Belediye Reisi alâkadarlara bir tamim göndermiştir. Bu tamimde ayak satıcılarının her nerede ve ne vakit olursa olsun bağırmalarının yasak olduğu, gıda maddelerini satan seyyar esnafın ancak sabahları saat sekizden itiabren akşamları saat yirmiye kadar ve yalnız sattıkları şeyleri bildirecek kelimelerle hafif bir sesle satışta bulunabilecekleri bildirilmiştir. Badema gürültü hakkında hangi mıntakada şikâyet olursa o mıntakadaki alâkadar memurlar mes'ul tutulacaklardır.

Belediye zabıt varakaları nasıl yazılacak?

Zabıtai belediye nizamnamesi hilâfına harekette bulunan bir ticarethanenin beş gün kapatılması için tutulan zabıt evrakının zabtu rabttan ve siyaku sebaktan âri olduğu Belediye Riyaset makamının nazarı dikkatini celbetmiş, bu zabıtların anlaşılır bir ifade ile tutulması lüzumu alâkadarlara bildirilmiştir.

Yol parasını vermeden ölenlerin vaziyeti

Yol parasını vermeden ölenlerin bu borclarının mirasçılarından tahsil edilemiyeceği alâkadarlara bildirilmiştir.

Bir yıl içinde geçen muameleli evrak

1938 senesi malî yılı zarfında Belediyeden 44,442 si gelen, 36,712 si giden olmak üzere, cem'an, 81,154 muameleli evrak geçmiştir.

İstimlâk Müdürlüğü kadrosu

Belediye İstimlâk Müdürlüğünün yeni kadrosu, 1 müdür, 3 mimar, 7 memur, 1 avukat olarak tespit edilmiştir.

CEMİYETLERDE

Berberler Cemiyetinde idare heyeti seçimi

Berberler Cemiyeti yeni idare heyeti seçimi bugün yapılacaktır. İdare heyetinde müddetleri dolmuş olan aza üç kişi olduğundan bunların yerine yenileri seçilecektir.

GÜMRÜKLERDE

Başmüdür

Bir müddettenberi Ankarada bulunan Gümrükler Başmüdürü Methi Ankaradan şehrimize dönmüştür.

Umum Müdür dönüyor

İki aydan fazla bir müddettenberi Londrada vesair İngiliz gümrüklerinde tetkikler yapan Gümrükler Umum Müdürü Mahmud Nedim, cumartesi günü şehrimize dönecektir.

Bir kaçakçılık

Gümrük Başmüdürlüğüne bundan bir müddet evvel mühim bir ihbar yapılmıştır. Bir hafta kadar evvel Gümrük Başmüdürlüğüne bir muhbir, bir fabrikada satılan hurda eşya dışarı çıkarılırken bu hurdaların arasına gümrüğü verilmemiş yedek aksam vesaire de konularak geniş bir gümrük resmi kaçakçılığı yapıldığını, bu kaçakçılığı yapan kimselerin de Galatada Perşembepazarında hurdaları satın alan firmaya mensub olduklarını bildirmiştir. Gümrük idaresi bir taraftan bu hususta tahkikat yaparken, diğer taraftan da hurdaların bir kısmı el'an taşınmakta olduğundan mezkûr fabrikanın kapısında lâzımgelen tertibatı almıştır. Filhakika hurda parçalarla dolu olarak gösterilen sandıklarda araştırma yapılmış, yeni lâstiklerle sair kabili istimal parçalar görülmüştür. Tahkikat ehemmiyetle devam ediyor.

MÜTEFERRİK

Beynelmilel şimendifer konferansı

Üsküdbe toplanacak olan Beynelmilel şimendiferler konferansına iştirak etmek üzere bir heyetimiz, dün akşam Yugoslavyaya hareket etmiştir. Konferans Beynelmilel vagon nakliyat ve tarifelerini tetkik ve tanzim edecek, bir hafta sürecektir. Toplantıda, Devlet Demiryolları İdaresi, Dokuzuncu İşletme Müdürü Nüzhet ve Tahsilât Dairesi Reis Muavini Cemal tarafından temsil edilecektir.

VİLÂYETTE

Yarınki toplantı

Yarın Vilâyette Valinin riyasetinde, Vali ve Belediye Reis muavinleri ve kaymakamların iştiraklerile bir toplantı yapılacak, şehre aid vazifelerin ifasına dair muhtelif meseleler müzakere edilecektir.

Gencliğin bedenî ve sıhhî inkişafı için tedbirler

Dahiliye Vekâleti vilâyetlere gönderdiği bir tamimde Beden terbiyesi kanununun mahallî idarelere malî ve esaslı mükellefiyetler tahmil ettiğini, valilerin köy bütçelerine kanunun gösterdiği şekilde tahsisat koydurarak şehir ve köy gencliğinin bedenî ve sıhhî inkişafına aid bütün tedbirleri almalarını bildirmiştir.

DENİZ İŞLERİ

Trakın vaziyeti

Tirilya civarında karaya oturan Trak vapurunun kurtarılma ameliyesi dün de devam etmiştir. Gemi Kurtarma İdaresi, vapurun hiçbir arızaya uğratılmadan yüzdürülmesi için çalışmaktadır. Vapur çakıllık bir sahile oturmuştur. Fakat yan taraflarda taşlar da vardır. Bunlar temizlenecek, vapurun çıkması için bir kanal açılacaktır. Konya vapuru Trakın yüklerini tamamen almış ve bu suretle vapur hafifletilmiştir. Denizbank Başmüfettişi Nasuhi, kazanın şekli hakkında tahkikat yapmak üzere dün Tirilyaya gitmiştir. Marmarada hava sertleşmiştir. Tırakın kurtulması güçleşmiştir.

Alman seyyahları

Yarın Fon İştobin Alman transatlantik vapurile 400 Alman seyyahı şehrimize gelecektir.

Serseri mayin

Uzunkum mevkii açıklarında serseri bir mayin görülmüştür. Mayini imha için Evrene romörkörü ile bir müfreze gönderilmiştir.

Kaptanların imtihanı

Kaptan, makinist ve motörcülerin yüksek Deniz Ticaret Mektebinde yapılan imtihanları nihayete ermiş ve imtihan evrakı Ankaraya gönderilmiştir.

ÜNİVERSİTEDE

Yeni profesör

Tıb Fakültesi hayatî kimya profesörü olan Lipşits'in mukavelesi sona erdiğinden yerine Prag Üniversitesi profesörlerinden Horoviç tayin edilmiştir. Profesör Fakültedeki derslerine başlamıştır.

Siyasî icmal

Arnavudlar ve Çekler

Biri Balkan Harbi neticesi olarak Osmanlı İmparatorluğunun inhilâli, diğeri de Umumî Harbin neticesi olarak Habsburg İmparatorluğunun dağılması üzerine birer siyasî varlık olarak meydana çıkan Arnavudlarla Çekler ayni zamanda tekrar siyasî haritadan silindiler. Biri yeni büyük Alman İmparatorluğu ve diğeri İtalyan Roma İmparatorluğu içine karıştı gitti.

Bundan sonra her ikisi de himaye altında hususiyetlerini muhafaza edeceklerdir. Fakat haricî münasebet ve müdafaa ve hatta malî ve iktısadî işlerde her türlü hüküm ve kararına tâbi oldukları büyük devletlerin elinde bulunacaklardır. Çekler yedi milyonluk bir milletti. Amerikadaki Amerikanlaşmış olan muhacirleri müstesna olarak toptan istiklâle kavuşmuş ve yirmi sene sonra toptan bunu kaybetmişti. Fakat Arnavudların Amerikadaki elli bin kişilik muhaciri ve İtalyadaki 60,000 eski muhacirinden başka Balkanlardaki asıl büyük kütlesi de tamamen istiklâlin tadını tatmamıştı.

Arnavud milleti mevcudu Balkanlarda 1,600,000 kişidir. Bundan ancak yarısı müstakil Arnavudluk hududları içinde idi. Kalan yarısı 200,000 kişi Kosova ve civarında olarak Yugoslavyada, 200,000 kişi de Yunanistanın Epir havalisinde ve Balkanların diğer taraflarındadır. Müstakil Arnavudluğun mesahası 27,538 kilometre murabbaı idi. Türkiyenin Balkanlardaki bütün arazisi 23,975 kilometre murabbaı olduğuna nazaran Arnavudluk Balkanlarda arazi cihetinden Bulgristan, Yugoslavya ve Yunanistandan sonra gelmekte idi.

Arnavudluğun sevkülceyş ve bahrî yollar cihetinden ehemmiyeti Türkiyeden sonra ikinci idi. Çünkü Adriyatik denizinin şark sahiline ve bahusus Otranto boğazına hâkimdi. İtalya Arnavudluğu almakla Akdenizin Karadeniz ve Ege denizi gibi en mühim bir kolunu askerî ve siyasî cihetten tamamile hükmü altına almıştır.

Umumî Harbde görüldüğü veçhile açık olmasından dolayı daima tehlikeye maruz kalan İtalya yarımadasının şark sevahili şimdi emniyet ltına alınmış ve denizden abluka ihtimali azalmıştır. Çeklerin diyarile Arnavudluğun zaptında takib edilen usulde de müşabehet vardır. Alman ordusu tayyarelerle gönderdiği taburları memleketin payitahtı Prag civarına indirerek baskın yaptığı gibi İtalyan ordusu da havadan bir alayı, tayyarelerle Tiran civarına indirerek baskın suretinde payitahtı ele geçirmiştir.

Arnavudluğun zapt ve işgalile bu memleketin istiklâline riayet etmeği hem Yugoslavyanın, hem de İtalyanın taahhüd etmiş oldukları Belgrad muahedesi hem de Akdenizdeki mevcud vaziyetin muhafazası İngiltere ve İtalya tarafından taahhüd edilen ve ahiren tasdik edilerek tatbik mevkiine konulan Roma muahedesi bozulmuştur. Yugoslavya son siyasî hareketlerin tabiî bir neticesi olarak gördüğü Arnavudluğun işgal ve ilhakı yüzünden şimdi hemhudud bulunduğu Almanya ve eski komşusu İtalya ile bir mesele çıkarmağa lüzum görmemiştir.

Arnavudlukten sonra İtalyanın Yunan denizine de hâkim olabilmek için Korfu adasını da bundan on sene evvel olduğu gibi işgal edeceği ve hatta bütün Yunanistanı almak istiyeceği şayi olmuştur. Yunanistan coğrafî mevkii itibarile Akdenizin şark havzasının anahtarıdır. İngiltere bu şayialara ehemmiyet vermiş ve garbî Akdenizdeki harb gemilerini şark sularına gönderdikten başka İtalya hükûmetinden malûmat istemiştir. İtalya teşebbüs ve hareketinin Arnavudluğa münhasır bulunduğunu temin eylediğinden İngiltere sükûnet bulmuştur.

Muharrem Feyzi TOGAY

Sıhhat nizamnamesi

İş kanunu hükümlerine göre neşri lâzım gelen sıhhat nizamnamesi Sıhhat Vekâleti tarafından tetkik edilmektedir. Nizamname yakında Devlet Şûrasına sevkedilecektir.

Kapatılan yol

İstanbul Vilâyetinden: Bebek - İstinye yolunun asfalt olarak inşası münasebetile Bebekte Kırmızıyalıdan Rumelihisarına kadar imtidad eden mezarlık önündeki yol kısmının 11/4/939 tarihinden 26/4/939 tarihine kadar on beş gün müddetle vesaiti nakliyeye kapalı olduğu ilân olunur.

Eski Eserleri Koruma Cemiyetinin kongresi

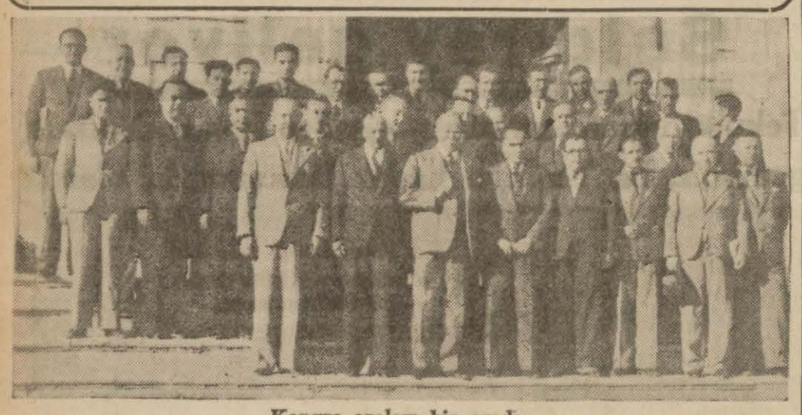

Kongre azaları bir arada

Edirne, (Hususî) — Trakyada eski eserleri tamir etmek, güzelleştirmek ve korumak maksadile üç sene evvel Edirnede teşekkül den «Eski Eserleri Sevenler Kurumu» General Kâzım Diriğin riyasetinde kongresini aktederek üç yıllık çalışmalarını bir rapor halinde umumî heyete arzetmiştir. Bundan sonra memlekette gür ve geniş bir kültür hareketi yaratan Ebedî Şef Atatürkle Millî Şef İnönüne kongre azaları bir dakika ayakta durmak suretile minnet ve tazimlerini izhar etmişler ve okunan icraat raporile hesab raporlarını ittifakla kabul etmişlerdir. Avukat, doktor, muallim, memur gibi şehrin birçok münevverlerinin hazır buulnduğu bu toplantıda ilgili mevzular ve bundan sonra yapılacak işler üzerinde bilhassa durulmuş; kurumun üç sene içinde Trakyadaki tarihî eserlerin imar ve ihyasına delâlet ettiği büyük ve küçük antikitelerle kurulmuş olan yeni etnografya müzesinin kıymeti tebarüz ettirildikten sonra Maarif Vekâletine, Vakıflar Umum Müdürlüğüne ve Kuruma para yardımında bulunan Vilâyet umumî meclisile belediyelerin bu yakın alâkaları şükranla karşılanmıştır.

Kongre 12 kişilik bir idare heyeti de seçtikten sonra müzakereler sırasında müzenin ilmî bir surette tasnifini, Edirnede açık bir müze kurulmasını ve bunlar için gereken bir mütehassısın getirtilmesini de kararlaştırmış ve bu sahada çok değerli yardımları geçen General Kâzım Diriğe teşekkür etmiştir.

Neşriyat kongresine gidecek mecmuacılar

Maarif Müdürlüğünde dün yapılan toplantıdan bir görünüş

Neşriyat kongresine girecek mecmuacı ve matbaacıları seçmek üzere dün sabah Maarif Müdürlüğünde bir toplantı yapılmıştır. Toplantı neticesinde matbaacılardan Ebüzziya Velid, Alâeddin Kıral, mecmuacılardan Dr. Hafız Cemal, Halid Fahri Ozansoy, çocuk mecmuacılarından da Faruk Tunca ve Tahsin Demiray seçilmiştir. Tâbilerin seçimi çarşamba günü yapılacaktır.

Cumhuriyet

Nüshası 5 kuruştur.

Abone şeraiti:	Türkiye için	Haric için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	Yoktur

SON HABERLER

Amerika'da akisler

Siyasî mahfiller, Avrupa vaziyetinin büyük bir vahamet kesbettiğini söylüyorlar

Vaşington, 10 (a.a.) — İtalyanın Arnavudluktaki hareketi üzerine Avrupa vaziyetinin büyük bir vahamet kesbettiği siyasî mahfillerde söylenmektedir.

1. — Totaliter devletler dahilde mütemadiyen artan malî müşkülâtın tazyiki altındadır.

2. — Hitler son nutkunda harekete geçmek için «muhasaranın» tamamlanmasını beklemiyeceğini söylemiştir ve Arnavudluğun işgali küçük devletlere yardım politikasının genişlemesine mâni olmağa matuf ilk müspet harekettir.

3. — Arnavudluğun işgalindeki muvaffakiyetten cesaret alan Hitler mukavemet cephesi kuvvetlenmeden evvel Fransız - İngiliz kararını tecrübe etmek arzusuna kapılabilir.

Ayni mahfillerde iddia edildiğine göre Silizyaya vurulacak bir darbe Dantzig'e vurulacak bir darbe kadar tehlikesizdir ve böyle bir teşebbüsün vereceği maddî neticeler daha enteresandır.

Hariciye Nezareti mahfillerinde de bedbinlik izhar edilmektedir. Arnavudluğun işgalinden alınacak ders şudur:

1 — Berlin ile Roma arasında Çemberlayn tarafından teklif edilen mukavemet blokunun teşkiline mâni olmak için gerek diplomatik sahada, gerekse sevkülceyş sahasında sıkı bir anlaşma vardır.

2. — Berlin ile Roma henüz tereddüd eden veya münferid kalmak isteyen bütün milletleri doğrudan doğruya tecavüze kadar gidecek bir siddetle tazyik etmeğe devam edeceklerdir.

3. — Bu suretle beliren tehlikeler umumî bir ihtilâfa müncer olmadığı takdirde büyük garb devletlerinin yakın nüfuz sahaları haricinde kalacak olan bütün mıntakaların sür'atle ve geniş mikyasta Fasizm ve Nazizmin siyasî ve iktısadî tahakkümleri altında kalmaları ihtimali vardır.

Siyasî mahfillerde İspanyanın mihvere iltihakı totaliter prensiplerin Atlantik ve Cenubî Amerikaya doğru yayılmasında son derece mühim bir âmil olarak telâkki edilmektedir.

Amerika iaşe yardımında bulunacak

Nevyork, 10 (a.a.) — Efkârıumumiye Enstitüsünün istatistikleri Amerika halkının Fransa ve İngiltereyi iaşe etmek hususunda gösterdiği arzunun Münih meselesinden sonra mahsüs derecede arttığını göstermektedir. Buna mukabil esasen ehemmiyetsiz olan seferî kuvvet gönderilemsi taraftarlarının miktarı geçen aydanberi azalmıştır.

Münih anlaşmasından evvel yiyecek gönderilmesi taraftarı olanların nispeti yüzde 57 idi. Bu nispet gecen ay yüzde 76 ya, bugün yüzde 82 ye çıkmıştır. Silâh gönderilmesi taraftarlarının nispeti de mütekabilen yüzde 5, 17 ve 17dir.

Askerî kıt'alar gönderilmesi taraftarlarının nispeti ise mütekabilen yüzde 5,17 ve 16 dır.

Büyük tehlike yaklaşıyor

Warmspring, 10 (a.a.) — Ruzvelt namına söz söyliyen ve hüviyeti mektum tutulan bir zat, otarşik ticaret metodlarının nüfuz mıntakalarının genişlemesi neticesinde iktısadî ve içtimaî sahalarda husule gelen zararların büyüklüğünde ısrar etmiştir. Beyaz saray ve Hariciye Nezaretinde hâkim olan kanaate göre dünya sür'atle birbirile uzlaşması imkânı olmıyan iki sistem arasında bir ihtilâfa doğru şiddetle sürüklenmektedir.

Bu meseleyi iktısadî bir zaviyeden mütalea etmekle Beyaz saray namına söz söyliyen zat, Amerika efkârıumumiyesine Ruzvelt ve Hull tarafından mükerreren işaret edilen tehlikenin yaklastığını anlatmak istemiştir.

Amerikanın bütün iktısadî ve içtimaî sistemi sür'atle tehlikeye girebilir.

Amerikan zimamdarları Arnavudluğun istilâsı mahallî bir vak'a olmayıp mühim ve manidar bir merhale teşkil ettiğine kani bulunmaktadırlar.

Ruzvelt Vaşington'a döndü

Warmspring, 10 (a.a.) — Ruzvelt Vaşingtona hareket etmiştir. Mumaileyh öğle zamanı hükûmet merkezine muvasalat edecektir. Ruzvelt derhal Hull ile buluşarak beynelmilel vaziyeti tetkik edecektir.

Ruzvelt'in manidar sözleri

Vaşington, 10 (a.a.) — Ruzvelt, Warmspring'de bir müddet istirahat ettikten sonra buraya gelmiştir. Warmspringden hareket ederken Ruzvelt kendisini alkışlayan halka:

«— Harbe girmezsek, sonbaharda gene gelirim.» demiştir.

Lindberg Amerikaya çağrıldı

Vaşington, 10 (a.a.) — Parlâmentonun Hariciye Encümeni Reisi Sol Bloom, cumartesi günü Nevyorka avdet etmek üzere Cherburg'dan Akitanya vapuruna binmiş olan Lindberg'e bir telgraf çekerek Encümenin bitaraflık kanununun tadiline dair yapacağı müzakereler esnasında malûmatına müracaat etmeği arzu ettiğini kendisine bildirmiş olduğunu beyan etmiştir. Diğer cihetten Âyan Meclisinin Ordu Encümeni Reisi Sheppard matbuata beyanatta bulunarak Lindberg'in Ordu Encümeninde izahat vermesinin arzuya şayan olduğunu kaydetmis ve bu hususta arkadaşlarının da mütalaasını soracağını ilâve eylemiştir. Hava Encümeni Reisi de ayni arzuyu izhar etmiştir.

Amerika Hariciye Nazırının nutku etrafında

Londra, 10 (a.a.) — Cordell Hull'ün beyanatı Londrada memnuniyetle karşılanmıştır. Siyasî mahfillerde söylendiğine göre Hull Amerikanın Avrupa sulhuna karşı gösterdiği alâkadan ve Faşist devletler tarafından yapılan yeni taarruzların mucib olduğu endişelerden bahsetmistir.

Mimar Sinan günü

Edirne, Bursa ve İzmitte de merasim yapıldı

Edirne 10 (a.a.) — Sinan günü bu sene de Edirne ve Trakyanın birçok yerlerinde parlak bir surette yaşatılmaktadır. Selimiyenin iç avlusunda yapılan törende vali, bütün orta okullar talebeleri, muallim, memur ve halk mümessilleri hazır bulunmuş ve tarih muallimi Osman Peremci ile felsefe muallimi Ziya Somar, Sinanın hayat ve eserleri hakkında nutuklar söylemişlerdir. Bu arada bazı mektebli gencler de Sinan hakkında heyecanlı hitabelerde bulunmuş ve bilhassa muallim Ziya Somar Sinanın san'atından bahseden nutkunun sonunda genclere büyük san'at üstadının şaheseri Selimiyeyi göstererek, Türkün yapıcılık ve yaratıcılık kudretine işaret etmiş ve bundan böyle yaptırılacak san'at eserlerinin Türk san'atkârlarına yaptırılması lüzum ve ehemmiyetini tebarüz ettirmiştir.

Akşam Halkevinde zengin bir müsamere verilmiş ve Sinanın Trakyadaki eserleri Umumî Müfettişlik filim atölye şefi Vehbi tarafından filim ve projeksiyonlarla gösterilmiştir.

İzmitteki merasim

İzmit 10 (a.a.) — Büyük Türk mimarı Sinanın ölümünün yıldönümü münasebetile Halkevi tarafından bir ihtifal yapılmıştır. Öğleden sonra kalabalık bir halk kütlesi ve mektebliler şehrimizde Sinanın eseri olan Yenicuma camiini ziyaret etmişler ve orada Sinanın hayatı ve eserleri hakkında nutuklar söylenmiş ve şiirler okunmuştur.

Bursada

Bursa (Hususî) — Halkevi salonunda büyük Türk mimarı Sinanın ölümünün 351 inci yıldönümü münasebetile bir ihtifal yapılmıştır. Muhtelif ilim ve san'at mensublarının toplandığı salona Sinanın büyük bir resmi asılmıştır. Halkevi reisi Tevfik Aycan birkaç sözle toplantının sebebini izah etmiş, müteakiben Kız Lisesi muallimlerinden Leman Canatay Sinanın hayatını tarih bakımından anlatmıştır. Bundan sonra Nafıa müdürü İsmail Devletkuşu heyecanlı bir hitabede bulunmuştur.

Zonguldakta

Zonguldak 10 (a.a.) — Dün Mimar Sinanın 351 inci yıldönümü Halkevinde törenle kutlanmıştır. Dil, tarih, edebiyat komitesi başkanı büyük san'at dâhisinin hayatını, eserlerini ve hizmetlerini anlatmıştır.

Gizli bir askerî ittifak

Paris 10 (a.a.) — Oeuvre gazetesi, 7 nisan tarihinde Burgosta Japonya, Almanya, İtalya ve İspanya arasında gizli bir askerî misak imza edilmiş olduğunu bildirmektedir. Bu askerî ittifak komintern aleyhindeki misakın tevsii demektir. Fakat her an resmen tekzib edilebilecek şekilde kaleme alınmıştır.

İspanya, bütün deniz ve hava üslerini 18 ay müddetle tahkim edilmek üzere mihverin emrine amade kılmaktadır. Mihver devletleri, İspanyol ordusunu talim etmek işini üzerlerine alacaklardır. İspanyol ordusu müsavi miktarda Alman, İtalyan, Japon ve İspanyol zabitlerinden mürekkeb bir tanzim komisyonu tarafından kontrol edilecektir. General Franko, icabında bu komisyonun hakemi olacaktır. Mihver devletleri Pirenelerin gerisinde müstahkem bir mıntaka teşkiline matuf olan Göring plânının icrası ve birçok sevkülceyş üsleri ihdası için zarurî olan masrafları ihtiyar etmeği taahhüd eylemektedirler. Almanya, İtalya ve Japonyanın İspanyanın araziye aid bütün mutalebatına muzaheret edecekleri söylenmekte ve bu arazinin Cebelüttarıkla Fransız Fası olduğu rivayet edilmektedir.

Mareşal Göring Trablusta

Trablus 10 (a.a.) — Göring buraya gelmiş ve Mareşal Balbo tarafından karşılanmıştır.

Filistinde yeni hâdiseler

Arab bankası soyuldu, 4 İngiliz askeri öldürüldü

Kudüs 10 (a.a.) — Silâhlı Arablar Yafadaki Arab bankasına taarruz ederek 2860 İngiliz lirasını alarak kaçmak istemişlerdir. Fakat hâdise mahalline yetişen polislerden kurtulabilmek için paraları bırakıp kaçmışlardır.

Polis, bu mahallenin etrafını çevirmiş ve mütecavizleri yakalamak için araştırmalara başlamıştır.

Dört İngiliz askeri öldürüldü

Kudüs 10 (a.a.) — Bir İngiliz askerî kamyonu, Hydda'nın şimali garbisinde demiryolunu geçtiği sırada bu kamyonun altında bir bomba infilâk etmiştir.

Dört İngiliz askeri telef olmuş, ikisi de yaralanmıştır.

İktısad Vekili Ankarada

Ankara, 10 (Telefonla) — Birkaç gündenberi İstanbulda bulunan İktısad Vekili Hüsnü Çakır bu sabah şehrimize gelmiştir.

Meksikada garib bir nümayiş

Meksika 10 (a.a.) — Paskalyanın arifesinde, İsayı sattığından dolayı bir mumyasının yakılması mutad olan Yahudanın yerine bu sene Hitler'le Mussolininin mumdan heykelleri yakılmıştır.

Dahiliye Vekilinin teşekkürü

Ankara 10 (a.a.) — Dahiliye Vekili Faik Öztrak, tekrar Dahiliye Vekâletine tayini münasebetile gerek bizzat ve gerek telgraf ve mektubla tebrikte bulunmak suretile kendilerini taltif eden arkadaşlarına teşekkürlerinin iblâğına Anadolu Ajansını tavsit buyurmuşlardır.

Uzakşarkta harb devam ediyor

Çinliler, mütemadiyen zafer haberi gönderiyor

Tokyo 10 (a.a.) — Çin ajansı bildiriyor:

Asahi Şinbun gazetesi, İngiltrenin Siyam hükûmetile yeni bir anlaşma akdettiği, bunun Japonyanın nüfuzunu azaltmağa matuf yeni bir adım olduğunu yazmaktadır.

Sparattley İnseln'in Japonlar tarafından işgali üzerine, Fransız hükûmeti Japon hükûmeti nezdinde şiddetli protestoda bulunmuştur.

Batan tahtelbahirde 81 kişi öldü

Tokio 10 (a.a.) — 2 şubatta batan Fi 63 denizaltı gemisinde ölenlerin bir listesini Domei ajansı neşretmektedir: Bu kazada üç teğmen, 6 namzed ve 72 asker olmak üzere 81 kişi ölmüştür.

Çinlilere göre Japon zayiatı

Çunking 10 (a.a.) — Çin ajansı bildiriyor:

Çin resmî istatistiklerine göre, mart ayının ilk on beş günü zarfında muhtelif cephelerde ölen Japon zabit ve neferlerinin adedi yaralılar haric olmak üzere 24,493 tür. Bu müddet zarfında 711 esir alınmış ve 757 at, 3420 tüfek, 26 mitralyöz, 5 top ve 76,973 mermi ele geçirilmiştir.

Bundan başka Çinliler 112 tank ve zırhlı otomobil tahrib etmiş, 7 harb gemisi batırmışlardır. 3 tayyare düşürülmüştür. Tahrib edilen tayyare adedi belli değildir.

Çinlilerin mukabil taarruzu

Şunking 10 (a.a.) — Çin ajansı bildiriyor: Anhuei'deki Çin kuvvetleri Hueçeu şehrine mukabil taarruz yapmışlardır. Vilâyetin diğer cephelerinde ve Honan cephesinde nisbî bir sükûnet vardır.

Hainan'daki vaziyet

Hong-Kong 10 (a.a.) — Çin ajansı bildiriyor: Hainan adasındaki Çin müfrezeleri düşmana karşı gittikçe daha siddetli bir mukavemet gösteriyorlar. Japonlar adanın şimalinde yalnız küçük bir kısmı işgal etmekte ve diğer kısımlar hâlâ Çinlerin elinde bulunmaktadır.

Honan'ın şarkında düşman büyük hezimete uğramıştır. İki Japon tabur kumandanı esir edilmiştir.

Cenubda yeni muharebeler

Hong-Kong 10 (a.a.) — Çin ajansı bildiriyor: Çin kıt'aları Ta-Hon-Şan'ın cenubunda düşmanı mağlûb etmişlerdir. Düşman yüzlerce ölü vermiştir.

Anhuei vilâyetinde Tsinpu demiryolu üzerinde muharebeler tekrar başlamıştır.

Mes'eleler

Hürriyetçiler ve milliyetçiler

Yazan: *PEYAMI SAFA*

Bugün milletler arasındaki ihtilâfların fikirler arasında değil, yalnız millî menfaatler arasında olduğunu söyliyenler var. Bunlar ideoloji münakaşalarını kürsüye çıkmış nazariyeci profesörler arasındaki mücerred fikir kavgasından ibaret sananlardır. Bunlara göre, salgıncı milletler, dünya efkârı umumiyesini avlamak için ideoloji edebiyatını sadece bir tuzak gibi kullanırlar. Peşinde koştukları tek hedef şudur: Kendilerine yağlı parça koparmak.

Böyle düşünmek, insanın fikirlerile menfaatleri arasında hiçbir münasebet olmadığını iddia etmektir. Bilhassa millî meselelerde her fikir bir menfaate ve her menfaat bir fikre dayanır. Bu kaziyelerin ikisini birden kabul etmiyenler, hem menfaatten, hem de fikirden doğan bütün inkılâbları, topyekûn, birer rüya telâkki etmiş olurlar. İdeolojilerle kavuştukları hayat arasındaki farklar, bize, düşünce ile realite arasındaki münasebeti inkâr ettirecek kadar derin değildir; ancak, bir tecrid (abstraction) mahsulü ideolojiler yanında, hayat zaruretlerinden doğan ideolojilerin, realite tarafından daha az tekzibe veya tadile uğrıyacağını gösterir.

İdeolojilerle menfaatler arasındaki sıkı münasebeti kabul ettikten sonra, bugünkü dünya meselelerine yalnız politikacı gözile bakmanın sakarlığı kendiliğinden ortaya çıkar. Bu görüş, İngiliz - Alman veya Fransız - İtalyan ihtilâfını bir yağlı kemik üstünde hırlaşan iki köpeğin kavgasına irca etmek olur. Bunun gibi, davayı yalnız mücerred fikir kadroları içinde görerek politika dalgalanışlarını gözden kaçırmak da, zekâyı hayata bağlıyan oluş münasebetinden habersiz yaşamak ve davayı iki kürsü şeyhi arasındaki nazarî münakaşaya irca etmek olur.

Eğer bugün Fransa, İngiltere ve Amerika hürriyet fikirlerine bağlı kalmakta ısrar ediyorlarsa bunda samimidirler; millî menfaatlerini de bu ideolojile telife çalışıyorlar. Almanya, İtalya ve Japonya da milliyet fikirlerine bağlı kalmakta ısrar ediyorlarsa, millî menfaatlerini bu ideolojile telife çalıştıkları için, samimidirler.

Bugünkü politika ihtilâflarında, uzun zamandanberi inzivasına sadık kalan Sovyetler hesaba katılmazsa, dava hürriyetçilerle milliyetciler arasındadır.

Hürriyet fikri Onsekizinci, milliyet fikri Ondokuzuncu asrın sonunda peyda oldu.

Rousseau, Onsekizinci asrın sonunda, insanın hür doğduğunu haykırdığı zaman, henüz ortada modern sosyolojiden eser yoktu. İnsanın dünyaya geldikten sonra, içinde bulunduğu cemiyete nasıl bir intıbak vetiresile bağlanmağa başladığı ve kendisinde sosyal şuurun nasıl teşekkül ettiği bilinmiyordu. Bunun için, dünyaya şuursuz bir refleks ve insiyak manzumesile gelen insanın hür doğduğuna herkesi inandırmak zor olmadı. Fakat gene Fransada, bir asır sonra, sosyolojinin her yerden fazla ilerlemesi, ferdle cemiyet arasındaki münasebete aid bilgimizin derinleştirilmesine yaradı. Artık ne milliyetçiliğin ilmini yapan Durkheim, ne de edebiyatını yapan Barrès için, insan, kendisini çeviren ve dolduran millî cemiyetin dışında, müstakil haklara ve hürriyetlere sahib bir mahlûk değildi. Fransada bu fikir alıp yürürken araya Büyük Harb girdi. Ondan sonra da, hürriyetçilerle milliyetçiler arasında birçok mesele kalıpları içine girerek dallanan münakaşa, daha yeni bir iddianın önünde durakladı. Bu iddiayı üçüncü enternasyonal temsil ediyordu. Bilhassa 1936 senesinden beri, Fransada bu üç fikrin, üç büyük politika ve menfaat cereyanı hangisinde nasıl çarpıştığını tekrarlamağa lüzum yok. Bugün orada komünizm sinmiş ve meydanı tekrar hürriyetçilerle milliyetçiler arasındaki münakaşaya terketmiş görünüyor.

Fakat biliyoruz ki bu ideoloji kavgasında İtalya ve Almanya, milliyetçilik lehine kararını çoktan vermişti. Bunun sebebi, düne kadar Fransanın da, İngiltrenin de, İtalya ve Almanya kadar acele etmeleri için, ortada kendilerini sıkıştıran bir tehlike olmamasıydı. Fransa ve İngiltere emniyet ve refah içinde idiler. Münakaşayı uzatabilir ve kararı geciktirebilirlerdi. Millî birliklerini acele temin etmek zaruretinde olan İtalyanlarla Almanlar, böyle bir münakaşa lüksünü tediye edecek halde değildiler. Parti, kürsü ve salon münakaşasını kısa kestiler: Sokrat'ın zannettiği gibi insanın yalnız içtimaî değil, ayni zamanda millî bir hayvan olduğunu anlamıyan demokrasiyi ve komünizmi hudud dışına uğurlamışlardı. Mücadele hudud içinden hudud dışına intikal edince, milletler arasındaki menfaat ihtilâfı, ayni zamanda bir ideoloji ihtilâfına çevrildi.

İtalyada ve Almanyada olduğu gibi, Fransada ve başka birçok memleketlerde de, milliyetçiliğin ve milliyetçilerin zaferine inananlar pek çoktur. Bunlar kanaatlerini yalnız politika hâdiselerine değil, tarihe ve yalnız tarihe değil, modern ilimlerin son donelerine istinad ettirirler. Bugün milliyetçi Fransızlar, Almanyanın son muvaffakiyetlerini yıllarca evvel haber verdiklerini söylüyor, yazıyorlar. Bunu söylemek ve yazmak, İtalyanın ve Almanyanın zaferini istemek değil, Fransanın ters bir ideoloji içinde yanlış bir politikaya saplandığı için kaybettiğine inanmaktır. Günlük politika dedikaduları ve münakaşaları istisna edilirse, Fransada hic kimse, bu milliyetçilerin Fransayı Almanyaya ve İtalyaya teslim etmek niyetinde olduklarını hatırından geçirmez.

Büyük Harbden sonra Türkiye, dünyanın bütün milletlerinden evvel millî şuurunu duymuş ve millî birliğini yapmıştır. Kendisinden sonra bu şuuru duyan ve bu birliği yapan milletlerin muvaffakiyetlerine şaşmaz. Ben de bu muvaffakiyetleri çok evvelden tahmin ve bu sütunlarda yüzlerce defa ilân etmiş olanlardanım. Fakat bizi bu salgıncı milliyet ideolojilerinden ayıran farkları da, inkılâbımıza aid kitabımda ve birçok makalelerimde belirttim. İdeolojiler arasındaki farklar ve benzerlikler ne olursa olsun, her memleketin, hususile Türk milletinin yolu ayrıdır.

Dünyanın bütün milletlerinden evvel millî birliğimizi ve şuurumuzu bulmuş olduğumuz için, bizim millî kudretimizi herkesten evvel Avrupadaki milliyetçi rejimlerin anlamış olmaları lâzım geldiğine inanalım. Eğer bu rejimler millî taazzuvun millî bir kudret farikası olduğuna inanıyorlarsa, herkesten evvel, hakikî milliyetçiliğin ilk yaratıcısı olan Türk milleti karşısında saygı duyacaklardır.

Türk milletile ancak dost olunabilir.

Ve Türk milleti de, kendisine karşı düşmanlık emelleri beslemenin kolay birşey olabileceğine inanmadığı için, münasebette bulunduğu milletlerle bugüne kadar dostluk münasebetlerini devam ettirmiş, bu çizgiden dışarıya zerre kadar iğrilmemiştir. Zamanın ihtiraslarına lokma olan âciz milletlerle kendini bir tutmağı hatırından geçirmez, bunun için de ne başkalarında kendisine karşı bir iştah, ne de kendisinde başkalarına karşı bir korku uyanmasına meydan verir. Bu iştahı veya bu korkuyu tevehhüm edenler, Türk *milletinin bütün dostlarile münasebetini* tehlikeye düsürmek isteyen çarpık ideoloji sahibleridir.

Bütün Avrupa milletlerinden evvel millî şuurunu duymus ve millî birliğini yapmış Türkiye için korku yok, yalnız millî sınırları üstünde koyulasmış, her an tetikte, nöbet bekleyen bir dikkat vardır.

PEYAMI SAFA

Tahranda yapılacak büyük düğün

[*Baştarafı 1 inci sahifede*]

Heyete Anadolu ajansının bir redaktör ve bir foto muhabirile diğer iki gazeteci ve subaydan mürekkeb kumanda heyetile birlikte 148 erattan müteşekkil bir askerî kıt'a ve 46 kişilik bir bando refakat etmektedir.

Heyet Ankara garında B. M. Meclisi Reisi ile Hariciye, İktısad, Ziraat vekilleri, Riyaseti Cumhur umumî kâtibi, Riyaseti Cumhur Kalemi Mahsus müdürü, Başvekâlet müsteşarı ve hususî kalem müdürü, Hariciye kâtibi umumîsi ve Hariciye erkânı, İran büyük elçisi, Yugoslavya ve Bulgar elçileri, Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti müsteşarı ve Vekâlet erkânı, birçok zevat tarafından selâmlanmış,. başta mızıka olduğu halde askerî bir kıt'a ihtiram merasimini ifa eylemiştir.

7 tayyare ile 21 uçucudan mürekkeb bir hava filomuz ayrıca hareket edecek ve heyetle ayni zamanda Tahranda bulunacaktır.

Bulgar Başvekili Berline gidiyor

Bükreş 10 (a.a.) — Hitler'in doğumunun ellinci yıldönümü şenliklerine iştirak etmek için ayın 18 inde Berline mühim bir Bulgar heyeti gidecektir.

Zannedildiğine göre bu heyet Başvekil Köseivanof'la Harbiye, Maliye, Ticaret Nazırlarından ve yüksek rütbeli zabitlerden mürekkeb olacaktır.

İzmit resim sergisi açılıyor

İzmit 10 (a.a.) — Halkevi müze ve sergi şubesi Türkiye müstakil ressam ve heykeltraşlarının eserlerini ihtiva eden güzel bir resim sergisi hazırlamaktadır. Sergi, bu ayın 15 inci günü saat 15 te Necatibey Halkevi salonunda açılacaktır.

Çorumun ağac bayramı

Çorum 10 (a.a.) — Şehrimizde ağac bayramı okul talebeleri, kadın erkek binlerce halkın iştirakile yapıldı. Hatibler tarafından ağacın faydaları hakkında söylevler verildi. Tören yerinde binlerce ağac dikildi.

HEM NALINA MIHINA

Bertaraf olan rehavet

Büyük Harbden yorgun, fakat doygun çıkan İngiltere, yıllardanberi, bir yaz günü nefis bir öğle yemeğinden sonra, siyest yapan adam halinde idi. Onu, bu öğle uykusundan, Habeşistana saldıran İtalyanın kopardığı gürültü uyandırdı. Fakat, gündüz uykusunun rehaveti malûmdur. İnsan, kendini birdenbire toparlıyamaz. İngilterenin rehaveti de devam ediyordu. Kendisine zararı dokunmadıkça, uzak yakın komşularda çıkan yangınlara aldırış etmiyor, hatta «bana ne!» diye omuz silkiyordu. Avusturyanın ilhakı, Çeko-Slovakyanın evvelâ, ötesi berisi koparıldıktan sonra, büsbütün yutulması, nihayet İngilizlerin meşhur soğuk kanlarını da ısıttı. «Neme lâzım!» siyasetinin devamı halinde İngiliz adalarının ve İngiliz İmparatorluğunun tehlikeye düşeceği kanaati, İngilizlerin rehavetini bertaraf etti. İngilterenin hududu, düne kadar, Ren'de idi; Lehistanla yapılan anlaşmadan sonra, hudud Vistül'e kadar genişlemiştir.

Bir sene evvel, Çeko-Slovakya için harbetmem, diyen İngiliz Başvekili bugün Lehistan için harbi göze aldırmak ıstırarında kalmıştır; yarın, Romanya ve Balkanlar için de, hatta belki Sovyet Rusya için de ayni mecburiyeti kabul edecektir. Eski asırlarda, pek büyük olan Avrupa, 20 nci asırda, pek küçüldüğü gibi, İngiltereyi kıt'adan ayıran denizin de, şimdi bir nehirden farkı kalmamıştır. «Muhteşem infirad» bugün tarihî bir hatıradan ibarettir. İngiltere, Avrupadaki yangınlara seyirci ve lâkayd kalırsa ateşin sonunda kendini de yakacağını, hayli geç olmakla beraber, nihayet anlıyabilmiştir.

İngilterenin rehaveti, harbsiz ve kansız cihangir olan Hitler'i merkezî Avrupanın mutlak hâkimi haline getirmiştir. Bu rehavet, biraz daha devam etseydi, Almanya, şarkî ve cenubu şarkî Avrupaya da hâkim olacak, ondan sonra, uzun bir harb için en lüzumlu maddeleri ele geçirmiş bir halde, milyonlardan mürekkeb ordusunu garba tevcih edecekti. Büyük Harbin son yılında, yorgun, aç ve ham maddelerden mahrum olmasına rağmen, Almanyanın harbi kazanmasına ramak kalmıştı. Halbuki o zaman karşısında, başta Fransa, İngiltere, İtalya ve Amerika olmak üzere, bütün dünya vardı. Harbsiz zaferlerle *mütemadiyen kuvveti artan ve eksiklerini* tamamlıyan bugünkü Almanya, garba teveccüh ettiği vakit, yanında İtalya ve belki de İspanya bulunacak ve bu istilâ selini durdurmak, ağlebi ihtimal, mümkün olmıyacaktı.

Eskidenberi, müttefiklerinin ordularını kendi hesabına harbettirmek suretile düşmanlarına galib gelen İngiltere, şimdi, yeni müttefikler bulmak suretile eski an'anevî siyasetine dönmüş, «muhteşem infirad» yerine «muhteşem ittifak» düsturu kaim olmuştur. İngiliz politikası, artık, Cermen seline karşı yeni sedler vücude getirmeğe çalışıyor; garbda, Fransa, Belçika, Holanda ve İsviçreyi arkadan desteklıyerek yaptığı seddin bir eşini de şarkta, yükseltmek istiyor. Şarktaki sed iki duvarlı olacaktır. Birincisi Lehistan, Romanya duvarıdır; ikincisi Sovyet Rusya. Her iki duvar da, Baltıktan karadenize kadar inmektedir. Fakat Almanya - İtalya, bir harbi göze aldırırlarsa sevkülceyşî-coğrafî vaziyetlerinin merkezî olması dolayısile iç hatlardan istifade ederek hasımlarını ayrı ayrı yenmeğe çalışacaklardır. Böyle bir vaziyette evvelâ garba, sonra şarka mı, yoksa evvelâ şarka, sonra garba mı dönecekleri kestirilemez. Ancak, şark ve garb sedlerinin her ikisinin de kuvvetli olması şartile harbin önüne geçilebilir. Avrupa siyasetinin liderliğini ele alan İngiltere, yüz binlerce İngilizin ve milyonlarca diğer insanın kanını döktürmek istemezse, mecburî askerlik hizmetini kabule mecburdur. Çünkü, totaliterler, kuvvetten başka hiç birşeye baş eğmemeğe azmetmiş görünüyorlar. Çünkü liderin kuvvetli olması şarttır.

Trak, hâlâ kurtarılamadı

Bursa, 10 (Telefonla) — Trak vapuru bugün de kurtarılamadı. Baş tarafından bir kaya üstüne oturmuş olduğu anlaşılan Trakın vaziyeti oldukça tehlikelidir. Bu kayanın dinamitle parçalanması akşama kadar devam etmiştir. İki tahlisiye, Trakı yedeğe almış ve çekmeye hazır vaziyete geçmiş bulunmaktadırlar. Kaya parçalanır parçalanmaz vapur çekilerek kurtarılacaktır. Bugün İstanbuldan gelen Konya vapuru da yolcularını Mudanyaya bıraktıktan sonra Tirilyeye giderek Traka yardım etmiş, ve onun yükünü hafifletmek için flikalarını almıştır. Bu yüzden Konya vapuru Mudanyadan iki saat teahhurla hareket etmiştir. Vapurda Amerikanın Türkiye sefiri bulunmaktadır.

Küçük hikâye

Deli

Kanadalı ev sahibi, evinin her tarafını gezdirip beni en nihayet, yaldızlı bir çerçeve içindeki kadın portresinin karşısına getirdiği zaman:

— İşte, demişti, karımın portresi.

Portreye baktım. Ömrümde bu kadar güzel kadın görmemiştim. Ev sahibi, hayran bakışlarım karşısında, adeta vecd hali geçiriyordu. Duvardan indirdiği çerçeveyi tekrar yerine asarken:

— Bu sene on dokuzuncu yıldönümünü tes'id edeceğiz, dedi. Zaten evlendiğimiz günün yıldönümü de ayni zamana tesadüf ediyor... Gelsin de kendisini görün. Çok beğenceksiniz...

Gözlerimi portreden ayımadan sordum:

— Nerede? Ne zaman gelecek?

— Şimdi burada değil. On beş gün evvel ailesini ziyarete gitti. Buradan kırk beş mil uzakta bir yere. Bugün çarşamba. Cumartesi günü akşamı saat dokuz sularında gelecek.

Bu habere, doğrusu çok canım sıkıldı. Çünkü, ev sahibinin misafirperverliğinden sadece bir akşam için istifade edecek, ertesi gün buradan ayrılacaktım. Fakat o ısrar ediyor, beni bırakmak istemiyor, cumartesiye kadar mutlaka beklememi söylüyordu:

— Niçin gidiyorsunuz? diyordu. Karım sizi göremezse üzülecek. Misafiri pek sever. Hele sizin gibi zeki, zarif, konuşmasını bilir kimselerle tanışmaktan çok hoşlanır. Çok okumuş, çok zeki bir kadındır. Hertürlü mevzudan anlar. Onun, kuş cıvıltısını andıran sesile tatlı tatlı konuştuğunu bir işitseniz, siz de onu beğeneceksiniz, eminim.

Bu sözleri, gözlerimi duvardaki portresinden güç ayırdığım güzel kadının kendi ağzından dinlesem, ancak bu kadar mes'ud olurdum. Onu görmek için, birdenbire, öyle büyük, öyle şiddetli bir arzu duydum ki, korkmağa başladım. Selâmetim, kalbimin ve ruhumun selâmeti, o kadını görmeden bu evden uzaklaşmamı âmirdi.

Fakat, ev sahibimin ısrarlarına dayanamadım. Hertürlü tehlikeyi göze alarak, cumartesiye kadar kalmağa karar verdim.

O gece, karşılıklı geçip pipolarımızı tüttürürken, konuştuğumuz muhtelif mevzuların en başında o kadının bahsi vardı. Çoktanberi böyle zevkli ve bu kadar dinlendirici bir gece geçirmemiştim.

Ertesi perşembe günü çabucak geçti. O gece, eve bir misafir geldi. İriyarı, yaşlıca bir adamdı. Ellerimizi sıktı, oturdu, dereden tepeden bahsetti; sonra ev sahibime dönüp:

— Geçiyordum da uğradım, dedi. Madamdan haber alayım dedim. Ne zaman geliyor? Haber var mı?

— Bir mektub aldım Tom. Okuyayım, dinler misin?

— Tabiî, Hanri. Oku bakalım.

Hanri, cebinden mektubu çıkardı; mahrem kısımlarını atlamak mecburiyetinde olduğu için özür diledi; üstarafını okumağa başladı. Şefkat, sevgi, şiir dolu bir mektubdu. Sonunda, Hanri'nin karısı, bütün ahpablara, komşulara selâm gönderiyordu. Mektubun okunması bitince, Hanri, yan gözle Tom'a baktı:

— Oo! diye haykırdı. Gene ellerini yüzüne kapadın. Çek ellerini. Gözlerine bakayım! Size ne zaman ondan gelen bir mektub okusam, hepiniz böyle yapıyorsunuz. Kendisine yazıp bunu haber vereceğim vallahi!

— Sakın ha, Hanri! Yazayım deme. İhtiyarlık kusuruma bakılmaz. Kendisini burada bulacağımı umarken bir kuru mektubla karşılaşınca müteessir oldum da ondan.

— Ama da yaptın Tom! Cumartesi günü geleceğini bilmiyor musun?

— Sahi öyle. Biliyordum ama, unutmuşum. Dedim ya işte, ihtiyarlık... Eh! Bana müsaade. Cumartesiye buradayım. Hep geleceğiz zaten.

Ertesi gün, bir başka ihtiyar geldi. Cumartesi akşamını iple çektiğini söyledi; madamdan, o da haber sordu. Hanri, karısından gelen mektubu o misafire de okudu. Onun da gözleri yaşardığını gördüm.

Nihayet, cumartesiyi getirdik. O gün sık sık saatime baktığımı hatırlıyorum. Bir aralık, Hanri bunun farkına vardı:

— Acele etme dostum, dedi, daha dokuza vakit var.

Mahcubiyetimi gizlemek için, bir adam beklerken saate sık sık bakmak mutadım olduğunu söyledim. Bu izah pek hoşuna gitmemiş olacak ki o andan itibaren, canı sıkılır gibi göründü.

O gün, dört defa, yolun ufka hâkim yüksekçe bir noktasına kadar giderek etrafı tarassud ettik. Hanri, ellerini gözüne siper ederek uzağa bakıyor, mütemadiyen:

— Canım sıkılıyor, diye söyleniyordu; çok canım sıkılıyor. Biliyorum ki saat dokuzdan evvel gelmiyecek. Buna rağmen, bir felâkete uğramış olmasından korkuyorum. İçimde öyle bir his var. Size de öyle gelmiyor mu?

Onun bu çocukça telâşına acımağa başlıyordum. Fakat, hissi kablelvukuunu birkaç defa tekrar edince artık sabrım tükendi ve sertçe bir cevabla mukabele ettim.

Akşama doğru, üçüncü bir ihtiyar misafir geldi. Mektub ona da okundu. Genc kadını karşılamak üzere yapılacak hazırlıklar konuşuldu ve ihtiyar, Hanri'nin merakını gidermek üzere bir hayli teselli sözleri sarfetti:

— Merak etme, Hanri, diyordu. Niçin felâkete uğrayacakmış. Mektubda ne diyor? Sıhhati iyimiş, bugün saat dokuzda burada bulunacakmış değil mi? Sen hiç onun sözünde durmadığını gördün mü? Hayır, değil mi? O halde beyhude üzülme. Dokuzda mutlaka gelecektir. Haydi gel, biz evi süsliyelim. Vaktimiz kalmadı.

Az sonra, öteki iki ihtiyar da geldi. Hep birlikte evi çiçeklerle süslemeğe başladılar. Saat dokuza doğru, misafirler, beraber getirdikleri musiki aletlerini akord etmenin zamanı geldiğini söylediler. Delikanlılarla genc kızlar neredeyse gelecekleri. Balonun bütün teferruatını hazırlamış olmak lâzımdı.

Orkestra bir kemandan, bir mandolinden, bir klârinetten mürekkebdi. Üç artist yanyana oturdular ve ayaklarile tempo tutarak, müthiş surette falsolu bir fasla başladılar.

Saat dokuza geliyordu. Hanri, sokak kapısının eşiğinde, gözlerini yola çevirmiş, bekliyordu. Büyük bir yeis içinde bulunduğu besbelliydi. Tom'un teklifi üzerine, kadehler, madamın şerefine kaldırıldı ve üstüste, birkaç defa içildi. Hanri, kadehini henüz boşaltmıştı ki, saatin dokuzu vurduğunu işittik. O zaman, onun, büyük bir dikkatle kulak kabarttığını, dokuza kadar sayıları birer birer saydığını ve yüzünün tedricen sarardığını gördüm. Sonra:

— Arkadaşlar, dedi, heyecandan harab bir haldeyim. Korkudan titriyorum. Bana yardım edin, uzanayım.

Hep beraber, Hanri'yi tutup bir kanapenin üstüne yatırdılar. Oraya uzanınca vücudü gevşer gibi oldu. Şimdi, rüyada sayıklar gibi konuşmağa başlamıştı:

— Nal sesleri işitiyorum. Geldiler değil mi? Geldiler mi?...

İhtiyarlardan biri onun kulağına iğildi:

— Cimmi geldi, dedi, haber getirdi. Yolcular biraz gecikmiş, fakat yolda imişlar. Beygirin biri topallıyormuş da yol ondan uzamış. Yarım saate kadar burada olacaklarmış.

— Çok şükür yarabbi! Bir kazaya uğramamış değil mi? Çok şükür!

Hanri, bu sözü söyler söylemez sızdı. Misafirler, göz açıp kapayıncıya kadar onu soydular, yatağa yatırdılar. Odanın kapısını çektiler, çıkıp gitmeğe hazırlandılar. Hayret içindeydim:

— Aman efendiler, dedim. Beni bırakıp nereye gidiyorsunuz? Madam beni tanımaz. Bu eve ilk defa geliyorum. Beni müşkül mevkide bırakmayın.

İhtiyarlar hayretle bakıştılar. Sonra, içlerinden biri, hazin bir baş sallayışla bana şu faciayı anlattı:

— Hanri'nin beklediği kadın, yani karısı, bundan on dokuz sene evvel ölmüştür. Belki ölümden beter bir akıbete uğramıştır. Altı aylık evliydiler. Kadın, ailesini ziyarete gitmişti. Bir cumartesi akşamı, avdet ederken, buradan beş mil ileride, kızıl derililerin hücumuna uğradı. O zamandanberi kendisinden haber alınamadı. Hanri, o felâkettenberi aklını kaybetmiştir. Yalnız, deliliği, facianın yıldönümlerinde tehlikeli bir hal alır. Biz, her sene, o tarihe tesadüf eden cumartesiden üç gün evvel geliriz. Karısından haber alıp almadığını sorarak onun maneviyatını kuvvetlendirmeğe çalışırız. Cumartesi günü de toplu bir halde gelip evi böylece çiçeklerle süsler, balo hazırlığı yaparız. On dokuz senedenberi bu böyle devam eder. İlk cumartesi, genc kızlar haric, tam yirmi yedi kişiydik. Bugün, üç kişi kaldık. Kızlar, bu komediden usandılar, gelmez oldular.

Onu, gördüğünüz gibi, içine uyku ilâcı karıştırılmış içki ile sızdırıyoruz; bir daha senenin cumartesi gününe kadar sükûnet buluyor. Karısını yanında zannediyor. Bu hali, yeni buhrandan üç dört gün evveline kadar devam ediyor. Günü gelince karısını aramağa, rasgelene o eski mektubu çıkarıp okumağa başlıyor. O zaman, bizler, birer birer geliyor, haber var mı diye soruyoruz, mektubu okutup kendisini teselliye çalışıyoruz.

Ah! Ne kadındı o! Ne harikulâde kadındı!

Çeviren:
HAMDI VAROĞLU

ALEV GECESİ

Halk Opereti zengin programlı müsamereyi yarın akşam veriyor

Hasta küçük Alev

Halk Opereti yarın akşam diğer bazı sanatkârların iştirakile hasılatı insanî bir gayeye sarfedilmek üzere zengin programlı bir temsil verecektir. Genc ve istidadlı san'atkârlardan küçük Alev bir müddettenberi hastalanarak Erenköy sanatoryomuna yatırılmıştır. Bu genc hayatın kurtarılması için sanatoryomun yatak masrafını vermek lâzımdır. Yarın akşamki bu müsamereye iştirak edenler, alacakları bilet mukabilinde verecekleri para ile bu sosyal ve insanî işe hizmet etmiş olacaklardır.

Konferans

Eminönü Halkevinden:

15/4/939 cumartesi günü saat 17,30 da Evimizin Cağaloğlundaki salonunda Üniversite profesörlerinden Hamid Nafiz Pamir tarafından (İstanbul Boğazının teşekkülü) hakkında mühim bir konferans verilecektir. Davetiye yoktur.

* * *

Fatih Halkevinden:

1 — Evimizde verilmekte olan mutad hafta konferanslarının 13 üncüsü 12 nisan çarşamba günü saat 21 de Ev kurağında, Deniz lisesi tarih muallimi Fevzi Kurdoğlu tarafından (Türk bayrağı ve ay-yıldız) mevzuunda verilecektir.

2 — Bu konferansa her istiyen gelebilir.

* * *

Beyoğlu Halkevinden:

1 — 13 nisan 939 perşembe günü saat 18,30 da Evimizin Tepebaşındaki merkez binasında Bayan Mefharet Ersin tarafından «Çocuklara rüşvet ve mükâfat vermiyelim» mevzuunda mühim bir konferans verilecektir.

2 — Herkes gelebilir.

YENİ ESERLER

Gökyüzü
Bugünkü astronomi

Bütün namı cihana yayılmış İngiliz âlimlerinden Sir James Jeans tarafından halka İngiliz radyosile söylediği gökyüzüne aid dersleri herkesin anlayabileceği tarzda türkçeye temiz kalemile tercüme eden Muallim M. Baha Toven'in Gökyüzü kitabını okuyanlar zevk duyacaklardır. Muazzam ve muhteşem, heyecanlı manzaralarla karşılaşacaklar ve çok derin hayretlere düşecekler ve koskoca kâinatı yoktan var eden kudreti külliyeye hayran kalacaklar, yedi fasla ayrılan bu kitabla gökyüzünü anlayacaklardır. En son astronomiye aid olan bu kitabı münevverlere, lise talebelerine ve halka tavsiye ederiz. Kitab İkbal Kitabevi tarafından çıkarılmıştır, yetmiş beş kuruşa satılmaktadır.

AKŞEHIRDE
Kanaat Pazarı
Cumhuriyet Gazetesinin ve bütün mekteb kitabları, kırtasiye, gazete ve mecmuaların tevzi yeridir.

SATILIK
İstanbul Erkek Lisesi karşısı No. 25 - 27 Onar odalı iki bölük hane SATILIKTIR

Geç kalanlara!.
Bugün ve yarın
SAKARYA
Sinemasında gösterilmekte olan
Olimpiyad Gencleri
Olimpiyad II
Büyük ve güzel spor ve en güzel zaferler filminin son günleridir.
İstifade ediniz.

SİNEMA

Lilian Harvey Pariste filim çevirecek

Artistin partönerleri «Komedi Fransez» san'atkârlarından mürekkeb olacak ve eserin mevzuu Schubert'in hayatını tasvir edecektir

Paristen yazılıyor:

Almanyada ve Holivud'da çevirdiği birçok filimlerle beynelmilel bir şöhret kazanmış olan ince ve zarif artist Lilian Harvey birkaç gündenberi burada bulunmaktadır. Bir Fransız filim kumpanyasile akdettiği mukavele mucibince haziran ayı zarfında burada bir filim çevirmeğe başlıyacaktır. Sevimli san'atkâr, matbuat mümessillerini geçen gün Jena meydanı civarında oturduğu otelde kabul etti. Biraz rahatsız bulunmasına rağmen bizimle uzunuzadıya konuşmaktan çekinmedi.

Lilian'nın babası İngiliz olduğu için fransızcasına, İngiliz aksanı hâkimdi. Biz, gazetecilerin yukarıda bildirdiğim haberi hemen nasıl öğrenmiş olduğumuza hayret etti:

— Daha, dedi, filim amillerile mukaveleyi imzaladığım zamandanberi ancak üç saat geçti. Doğrusu kulağı çok delik insanlarmışsınız.. Tam meslek adamları mışsınız..

Kısa bir tevakkuftan sonra sözüne devam etti:

— Burada fransızca bir filim çevireceğimden dolayı tabiî son derece memnun olduğumu tahmin edersiniz.. Rejisörüm, çok eski tanıdığım Jean Boyer olacak.. Berlinde, filimlerimin birçok fransızca versionlarını onun idaresi altında vücude getirdim.. Bilhassa «Cennet yolu» nu!.. Dostluğumuz herhalde bu sefer de çok iyi bir eser vücude getirmemizi temin edecek sanırım..

— Filminizin mevzuu ne olacak. Lûtfen söyler misiniz?

— Bestekâr Schubert'in hayatı.. Kordelâda ben genc bir balet dansözü rolünü oynıyacağım. Partönerlerimin çoğunun Comedie Francaise artistlerinden olacağını zannediyorum. Eser, Serenade ismini taşıyacaktır. Yüzde yüz musikili bir filim olmıyacaktır. Bir operet de değildir. Fakat Schubert'in birçok parçalarile süslenecek, bilhassa «Yarım kalmış senfoni» herhalde bütün seyircilerin hoşuna gidecektir.

Lilian Harvey

Filmi bitirdikten sonra Akdeniz sahilinde Antibes'teki köşküme, Asmode villâsına çekilerek istirahat edeceğim..

Eğer bu ilk teşebbüs muvaffakiyetle neticelenirse Fransada birçok filimler daha çevirmek ümidini besliyorum.

★ Gary Cooper'in çevirmekte olduğu «Gönüllü kahraman» filminin mevzuu Fransızların sahrada kullandıkları yabancı alaylara mensub askerlerin hayat ve maceralarından bahsetmektedir. Bu kordelâ vaktile Ronald Colman tarafından da yapılmıştı. Son versionunda artist, figüran ve teknisiyen olarak tam 2000 kişi kullanılmıştır.

— 50 senedenberi dünyaya eşi gelemiyen film...
— Beşerin hayaline sığmıyacak bir harika...
— San'atın göklerine çıkacak şaheserler saheseri...
KEŞİF ALAYI
Errol Flynn - Olivia de Havilland
Pek yakında **LALE** sinemasında

Yarın akşam TURAN Tiyatrosunda
Ertuğrul Sadi gecesi
Halk Opereti ZOZO DHLMAS birlikte iki oyun birden Miçe Pençet varyetesi S. Atilla revüsü, varyete, bu geceye mahsus büyük sürprizler. Fiatlarda zam yoktur.

SONSUZ MÜCADELE
(Marajo)
Bir kadın ve memleketi için vahşi hayvanlar arasında Brezilya ormanlarında dolaşan bir adamın müthiş maceraları...
Pek yakında **TAKSİM** sinemasında

Yarın akşam
MELEK
sinemasında
Genclik - Güzellik - Aşk - Dans
Spor - Hafif musiki - Neş'eli dans ve şarkı filmi
Fransızca sözlü
KUTUB YILDIZI
Baş rollerde: SONYA MENIE RICHARD GRENNE
Zengin, tevkalâde lüks kıyafetler - Muhteşem mizansen - Nefis ve eğlenceli bir mevzu
Yarın gece için localar satılmıştır. Numaralı koltuklar bugünden aldırılmalıdır. Tel 40868

2 Büyük - Yeni ve muazzam filim birden
1 - OTOMOBİLLİ AŞIKLAR
Zevkine, neş'esine, hafif ve şen şarkılarına doyulamıyacak bir Fransız filmi.
2 - CAMBAZHANE ÇOCUGU
insanı heyecan ve meraktan titretecek büyük bir macera şaheseri
Baş rollerde: JAKI COOPER - VALAS BERY
Pek yakında **İPEK** sinemasında

RADYO

Bu akşamki program

Türkiye Radyodifüzyon Postaları

DALGA UZUNLUĞU

	1639 m.	183 Kcs.	120 Kw.
T. A. Q.	19,74 m.	15195 Kcs.	20 Kw.
T. A. P	31,70 m.	9465 Kcs.	20 Kw.

12,30 Program, 12,35 Türk müziği - Pl. 13,00 Memleket saat âyarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13,15 Müzik (Karışık program - Pl.) 13,45-14 Konuşma (Kadın saati-Ev hayatına aid) 18,30 Program, 18,35 Müzik (Dans müziği - Pl.) 19,00 Konuşma (Türkiye postası). 19,15 Türk müziği (Fasıl heyeti). Çalanlar: Hakkı Derman, Eşref Kadri, Hasan Gür, Halûk Recai, Basri Üfler. Hamdi Tokay. Okuyan: Tahsin Karakuş. 20,00 Ajans, meteoroloji haberleri, ziraat borsası (fiat) 20,15 Türk müziği: Çalanlar: Vecihe, Reşad Erer, Cevdet Kozan, Kemal Niyazi Seyhun. Okuyanlar: Sadi Hoşses, Müzeyyen Senar. 1 — Tahir puselik peşrevi. 2 —Dedenin - Tahir puselik yürük semaisi - O gül endam. 3 — Kâzım Us - Tahir puselik şarkı - Görmesem gül yüzünü. 4 — Rahmi Bey - Tahir puselik şarkı - Geçti o gamlı eyyamı. 6 — Tahir puselik saz semaisi. 7— Osman Nihadın - Nihavend şarkı - Körfezdeki dalgın suya bir bak. 8 — Şevki Beyin Hicaz şarkı - Bağlanıp zülfü hezaran. 9— Şükrünün - Hicaz şarkı - Bir bakışta beni mest etti. 10 — Türkü - Alıverin bağlamamı. 21,00 Memleket saat âyarı. 21,00 Konuşma (Hukuk İlmi Yayma Kurumu) 21,15 Esham, tahvilât, kambiyo - nukud borsası (fiat) 21,25 Neş'eli plâklar - R. 21,30 Müzik (Senfonik plâklar). 22,30 Müzik (Romanslar, ve saire - Pl.) 23,00 Müzik (Cazband - Pl.) 23,45-24 Son ajans haberleri ve yarınki program.

SOFYA:

19,20 Çaykovski'nin 6 No. lı senfonisi.
21,05 Beethoven'in 3 No.lı kuvarbet'i.
22,30 Hafif musiki.

LONDRA (National):

22,05 Maşuka (Musikili piyes).
23.50 Oda musikisi
1,05 Dans musikisi.

PARİS (Radio):

20,20 R. Strauss'un keman ve cello için bestelediği sonat.
21,05 Orkestra konseri.
22,35 Oda musikisi.

STRASSBURG:

19,25 Keman ve piyano konseri.
21,35 Piyano konseri.
22,35 Werther (Massenet'nin operası).

HILVERSUM II:

15,45 Senfonik konser (Haydn ve Mozart'ın eserleri).
17,30 Eğlenceli konser.
18,15 Çocuk korosu.
19,15 Eğlenceli konser.

İTALYA (İkinci grup: 369 - 314):

22,05 Manon (Massenet'nin operası).

İTALYA (Üçüncü grup: 230 - 1303):

20,05 Karışık musiki.
20,20 Senfonik konser.
24,20 Dans musikisi.

BUDAPEŞTE:

18,45 Çingene orkestrası.
20,35 Martha (Flotow'un operası).

ÖLÜM

Merhum Sır kâtibi Mustafa Nuri Paşa hafidesi ve esbak Bolu Mutasarrıfı Mehmed Nuri Paşa merhumun kerimesi ve mütekaid Miralay Bay Talât Tüncun hemşiresi Bayan Münire Orhon Adapazarında vefat etmiştir. Merhume âbide ve zahide nisvandan idi. Allah ona rahmet, ailei kederdidesine de sabırlar ihsan buyursun.

ALKAZAR
sineması
Yarın Matinelerden itibaren
Mevsimin en büyük filimlerinden ve şimdiye kadar yapılan tekmil casus filimlerinin en güzel ve en heyecanlısı
Görünmiyen Casus

Baş rollerde:
ALAN MARSHAL-TALA BERELL
HERBERT MUNDIM

MAKSİM'de
30 yıldızı, göz kamaştıran dekorları ve parlayan kostümlerile 60 dansöz ve rakkaselerile
Tanase Revüsü
2 perde 56 tabloluk
TANASE - İSTANBUL
Feerik ve büyük temaşalı revüde fevkalâde muvaffakiyetler kazanmaktadır. Her akşam saat 21 de suare ve her cumartesi ve pazar günleri saat 16,30 da matine
Temsilden sonra küçük salonda
KABARE - DANSING
Konsomasyon ihtiyaridir.

İHTİYACLARIMIZ

Gönüllü çalıştırma teşkilâtı

Yazan: *Said Aydoslu*

Bazı memleketlerde gördüğümüz muhtelif şekillerdeki çalıştırma teşkilâtile bunun hangi tarzda ve hangi şartlar dahilinde memleketimizde de tatbik edilebileceğini gözden geçirmekte hususî bir fayda vardır.

Büyük Harbden sonra ilk olarak ve İstanbuliski hükûmeti zamanında, Bulgaristanda bir devlet teşkilâtı idaresinde yurddaşların fili işlerde çalışması mükellefiyeti 1920 tarihli ve on sene müddetli bir kanunla tesis edilmiştir. 10 sene müddetin inkızasında kanun tekrar 10 sene için temdid edilmiştir. Bu kanunla takib edilen gayeler şöyle hulâsa edilebilir:

1 — Nöyyi muahedesile Bulgaristan ordusunun küçük bir meslek ordusu haline getirilmesi sebebile, o zamana kadar millet genclerinin bir arada ve disiplinli, halkçı ve birbirine kaynaştırıcı terbiyesine yardım eden ordu kadrosu yerine başka bir terbiye kadrosunun ikamesi;

2 — Kalifiye ziraat ve sanayi işçisi yetiştirilmesi;

3 — Bulgar halkının, zengin ve fakir farkı tanımaksızın ömürlerinde muayyen bir müddet bedenî kuvvet sarfını icab ettiren memleket işlerinde çalıştırılmak suretile amelî kabiliyetinin arttırılması;

4 — Nihayet Bulgar iktısadî kalkınma hareketinin az para sarfile ve serian tahakkuk ettirilmesi.

Bu kanunun tesis ettiği hizmet mükellefiyeti; tıpkı askerlik hizmeti gibi mecburidir. Kanun 20 - 40 yaşları arasındaki erkekleri bir sene, 16 - 30 yaşları arasındaki kadınları da 6 ay mecburî hizmete veya bedel tediyesine tabi tutmuştur. Prensip itibarile çalışma, ücret mukabili değildir; ancak tatbikatta, yemesi, içmesi, giyinmesi, barınması ve nakliye masraf ve harcirahları da temin edildikten sonra mecburî hizmet mükelleflerine ayrıca, fakat az, bir ücret de ödenmektedir. Bunların teşkil ettikleri kıt'alar, alelûmum imar işlerinde ve bilhassa nafıa işlerinde hususî müteahhidlere karşı serbest piyasada ve münakasalarda rekabet etmiş ve bu işlere sarfedilen devlet bütçe tahsisatında hayli tasarruf temin eylemiştir.

Bulgaristanda 1925 ten 1933 e kadar, mecburî iş mükellefiyeti teşkilâtının başardığı işlerden yalnız devlet ihtiyacına taallûku olanları aşağıdaki tabloda görülmektedir. (1)

Seneler	Devlete aid muhtelif işler için çalışılan iş günleri	Yol ve demiryolu için çalışılan iş günleri	İş günleri yekûnu	Yaratılan kıymetin Yekûnu (Leva)
1925-26	151.473	962,361	1,113,834	75,111,277
1926-27	201,525	710,835	912,360	68,056,877
1927-28	234,820	1,336.980	1,571,800	135,450,983
1928,29	214,299	1,310.178	1.524,477	142,075,936
1929-30	158,558	1,310.166	1,468,719	154,381,307
1930-31	190,317	1,261.359	1,451,676	142,082,059
1931-32	167,893	1,236,346	1,404,239	131,858,836
1932-33	310,848	1,159,170	1,461,018	140,287,606
	1,620.728	9,287,395	10,908,123	989.304,881

Son senelerin varidat ve masraf bilânçosunu da aşağıdaki tablodan görüyoruz:

Bütçe senesi	Masraf yekûnu (Leva)	Varidat yekûnu (Leva)	Kâr bakiyesi (Leva)
1933-34	139,979,192	249,380,761	109.401,569
1934	102,854,612	153.414,420	50,559,808
1935	130,362,190	173.035,370	42,673,180
1936	151.095,502	203,199,097	52.103,595
	524,291,496	779,029,648	254.738,152

***

1933 te Almanyada nasyonal - sosyalizm iktidar mevkiine gelince, önce bu Bulgar teşkilâtını kopya etmiş, fakat buna iki memleket bünyesindeki farka tevafuk eden bir vüs'at ve azamet vermiştir. Almanyada o zaman büyük bir işsiz ordusunun mevcud bulunuşu da bunda amil olmuştur.

Bulgaristan mecburî çalıştırma teşkilâtındaki kimselerin nasıl çalıştırıldığı da alâkaya değer bir mahiyettedir. Bunlar, birer mütekaid veya ihtiyat zabitin kumandası altındaki küçük cüzütamlara ayrılmaktadır. Bu zabitler, sevk ve idare, iaşe ve ibate, spor ve terbiye hususlarından mes'uldür. Ayrıca, ziraat memurları, mühendis ve fen memurları da yapılacak işlerin fennî idaresini deruhde etmişlerdir. Meselâ bir bataklık mı kurutulacak, mühendis ve ziraat memuru yapılacak işi ve bunun fennî surette teferruatını anlatıp talim ettikten sonra iş başlar. Bu esnada işçinin rasyonel çalışması için müdahale ve tashihler yapılır. Diğer işlerde de böyle yapılır. Bu suretle yalnız çalıştırma ile kalınmayıp o işler için kalifiye işçi de yetiştirilmiş olur. Hulâsa mecburî iş teşkilâtı, yalnız çalıştırma teşkilâtı değildir, belki ve bilhassa bir tedris, talim ve terbiye müessesesidir.

* * *

Bu tecrübelerden memleketimiz için dahi istifadeli neticeler çıkarılabilir. Memleketimizde kendi köylü ve ailevî ziraat işletmelerinde fazla gelen ve başka işlerde de bir müddet çalışmak imkânını bulan, nafıa ve inşaat işlerine, ormancılık, pamuk ziraati, bağcılık... ilâh. gibi ziraat işçiliğine giden yurddaşlarımızın sayısı her yıl, yüzbinlere baliğ olmaktadır. Buna bu gibi işlere gitmek isteyip de, herhangi bir sebeble gidemiyen ve bâkir iş gücünü temsil eden yurddaşları dahi ilâve edersek rakam pek ziyade büyüyebilir.

Mecburî iş mükellefiyetinin «mecburî olmak ciheti; şimdilik memleketimiz için ancak bazı hayıdlar ve bazı mahdud maksadlar dahilinde ve mahdud zamanlar için teemmül edilebilir. Meselâ memleket müdafaasının veya müstacel bir nafıa işinin ifası için, normal iş piyasasının kifayet etmediği fevkalâde hallerde. Bunun haricinde bir çalışma mecburiyeti koymağa lüzum yoktur. Buna mukabil:

1 — Bu büyük işçi kütlesine iş bulmak bakımından;

2 — İşçileri memleket işlerinde daha verimli çalıştırmak ve memleket nafıa işlerini hileden korumak bakımından;

3 — İşçi ve iş verenler arasındaki münasebetlerde bilhassa iş ücret ve müddetlerinde, suiistimale meydan bırakmamak bakımından bu sistemin arzettiği faydalardan memleketimizin hususiyetine uygun bir surette istifade edilebilir. Bu istifadeler, devlet tarafından idare edilecek bir «Gönüllü çalıştırma teşkilâtı» vasıtasile temin edilebilir. Şöyle ki:

1 — İleride ihtiyaca göre adedleri arttırılmak üzere, başlangıçta 20 merkezde «Gönüllü işçi depo taburları» kadrosu teşkil edilir. Nafıa ve ziraat işlerinde çalışmak istiyenler gönüllü olarak buralara gelip taburlara dahil olurlar. Orada barındırılır ve yedirilir.

2 — İşçiler, iş ve işçi bulma dairesinin (İşofis) işçi ihtiyacı hakkındaki istihbarına göre, devlet vesaiti nakliyesinin tenzilâtlı tarifelerinden de istifade edilmek suretile, yol, demiryolu inşaatına ve ziraat işlerine tevzi ve sevkedilir, ve gene çalıştırma teşkilâtının kumandası altında oralarda çalışırlar.

3 — Taburlara dahil olduktan itibaren asker tayınını geçmiyecek olan iaşe, ibate ve nakliye masrafları; çalıştıkları zaman ücretlerinden mahsub edilir.

4 — İşçilerin ücreti; - bilhassa nafıa müteahhidleri mevzuu bahsoldukça - iş verenler elile değil, bizzat çalıştırma teşkilâtı tarafından ve Nafıa Vekâletinde veya İdarei Hususiyelerdeki müteahhidlere aid hesablardan tediye edilir. Bittabi yiyecek ve nakliye masrafları tenzil edildikten sonra kalanı işçilere verilir.

5 — Ücretlere gelince: Muayyen işler için elyevm mer'i rayiç vasatilerine uygun olarak ücret tarifeleri yapılıp ilân edilir, müteahhidler de iş taahhüd ederken hesablarını ona göre yaparlar. Bu tarzda hareketle:

1 — İşçisizlikten şikâyet eden iş verenlere işçi bularak yardım etmek;

2 — İş arayan bu kabil işçileri sefil ve aç bir surette sürünmekten siyanet etmek;

3 — İş ve işçi arasında muntazam bir irtibat tesisile memleketin bâkir iş kuvvetinden istifade etmek;

4 — Ömrünü çürüterek çalıştığı işinden ya ücret tediyesinde hile yapılması veya muhtekir satıcılardan yiyecek ve saire satın almağa mecbur edilmesi suretile elinde birşey kalmıyan işçilerin memleketlerine celblerinde mühimce bir para ile dönmelerini temin etmek;

5 — Devlet nafıa işlerini hileden ve suiistimalden vikaye etmek;

6 — İşçileri usullü ve disiplinli bir surette çalışmaya terbiye etmek ve bu işler için kalifiye işçi yetiştirmek;

7 — Muayyen mevsimlerde ziraat ve sanayi işlerinde işçi kapışılması suretile yapılan, millî ekonomi için zararlı rekabetin önüne geçmek gibi gayelere kolaylıkla varılmış olur. ***SAİD AYDOSLU***

(1) Bu rakamlar Cenevredeki Beynelmilel İş Bürosu neşriyatından alınmıştır.

İktısadî hareketler

Amerika ile yeni anlaşma

Beş mayıstan itibaren - muvakkaten - memleketimizle Amerika Birleşik devletleri arasında, iki memleket ticaretinde yepyeni bir inkişaf devresi açacak yeni bir ticaret anlaşmasının tatbikına geçilecek ve bu anlaşma, iki memleketin yekdiğerine azamî itimadla müsaadekârlık gösterdiği geniş hududlu bir anlaşma olması itibarile şayanı dikkat hususiyetler taşımaktadır.

Amerika Birleşik devletleri arasında cari anket esasına uyulduğundan ve esasen müzakereleri de fazla sürdüğünden çok uzun diyebileceğimiz bir zamanda üzerinde mutabakat hasıl olan yeni anlaşma, bundan bir müddet evvel parafe edilmiş, bilâhare üzerinde yeni bazı tadilât yapılmış ve nihayet 1 nisan 1939 da Ankarada tarafeyn murahhasları arasında imza edilmiştir.

Yeni anlaşmada her iki memleket, karşılıklı bazı menfaatler temin etmeyi ve bu arada bir kısım mamulât ve mahsulâta karşılıklı gümrük resmi tenzilâtı yaparak tarafeyn memleketleri arasındaki ticarî mübadelâtın hacmini, mümkün olduğu kadar genişletmek gayesini istihdaf etmiştir.

İki gün evvelki gazetelerde de görülmüş olduğu üzere imza olunan anlaşma hükümlerile Amerikaya ihrac olunan tütün, halı ve kilim, palamut ve meyankökü hulâsaları taze ve kuru incir, tazesi çekirdeksiz olan kuru üzüm, kabuksız fındık, kabuklu ve kabuksuz fıstık, haşhaş tohumu, lüle taşı ve kuş yemi gibi ihrac maddelerimizin gümrük resimlerinin muhtelif kıymet ve nispetlerde tenzili Amerika hükûmetince kabul edilmiştir.

Buna mukabil Amerika Birleşik devletleri menşeli mamulât ve masnuattan binek otomobilleri, şasi ve karoserileri ve aksamı, radyo âhize cihazları ve aksamı, yazı ve hesab makineleri, hernevi elektrikli tebrid makine ve cihazları ve demirden dosya dolabı ve klâsörleri muhtelif nispetlerde gümrük resmi tenzilâtından istifade edeceklerdir.

Anlaşmanın en şayanı dikkat hükümlerinden birini tarafeynin, sözü edilen rüsumun ve bu maddelerle alâkadar diğer hertürlü vergi ve mükellefiyetlerin anlaşmanın mer'iyeti müddetince değiştirilmemesini taahhüd etmiş olmaları teşkil etmektedir. Bu meyanda meyankökü, palamut ve krom cevheri, barsak gibi esasen Amerikaya ithallerinde gümrük resminden muaf olan maddelerin bu vaziyeti konsolide edilmiş olmaktadır.

Tediye bakımından anlaşma eşya bedellerinin mütekabilen serbest dövizle ödenmesi esasına dayanmaktadır. Amerikadan gelecek emteanın bedelleri memleketimizin döviz gelirlerinin müsaadesi nispetinde ve ihracatımızın mevsim hususiyetleri gözönünde tutularak ödenecektir. Yalnız, bu tediyat, Türkiyenin umumî ithalât yekûnuna göre hesab olunan bir nispette ve her takvim senesi nihayetinde tespit olunacak bir miktarla tahdid edilmiş olacaktır.

Yeni Türk - Amerikan ticaret anlaşmasının her bakımdan iki memleket ticaretine sür'atli ve faydalı bir inkişaf bahşedeceği muhakkaktır.

F. G.

KÜLTÜR İŞLERİ

Maarif Şûrası

Maarif Şûrası temmuz içerisinde Ankarada toplanacaktır.

Müdür geldi

Ankaraya çağırılan Maarif Müdürü Tevfik Kut, dün sabah şehrimize dönmüştür. Müdür, Vekâletle İstanbulun maarif bütçesi etrafında görüşmüş, ecnebi ve ekalliyet mektebleri muallimlerinin maaş vaziyeti üzerinde Vekâlete izahat vermiştir. Bu mekteblerdeki muallimlerin maaşlarının maktu ücrete çevrilmesi için bazı esaslar takib edilmiştir.

Türkkuşuna girecekler

Türkkuşuna bu yıl İstanbuldan 700 talebe iştirak edecektir. Kamplar her Vilâyette münasib görülecek sahalarda kurulacak, talebelerin muayenesine bugünden itibaren İstanbul Vilâyeti Hava Kurumu merkezlerindeki Türkkuşu şubesinde başlanacaktır.

ADLİYEDE

Teyzesinin sandığını soyan genc

Küçükayasofyada oturan Hüseyin, teyzesinin sandığından altmış bir altın lira ile kırk beş kâğıd lirayı aşırdığı iddiasile yakalanmış, Sultanahmed Birinci Sulh Ceza Mahkemesinde sorguya çekilmiştir. Hüseyin, sadece otuz beş altın aldığını, geri kalan on dokuz altının anasına aid olduğunu söylemiş, «bunlarla toptan zeytin ticareti yapacak, kâr ederek parayı fazlasile geriye verecektim» demiştir. Tevkif edilmiştir.

KAHİRE MEKTUBLARI:

Mısırın siyasî hayalında yeni bir dönüm noktası

Avrupadaki vaziyet, Mısırda büyük endişe ile takib ediliyor, fakat memleketin müdafaası için hangi plânın tatbik edileceği kararlaştırılamıyor

Filistinde Tel-Aviv sokaklarında telörgüler

Kahire, 4 nisan

Londra konferansı etrafında toplanan İngiliz, Arab, Yahudi dünyalarının mümessilleri, hiçbir müspet neticeye varmaksızın ve hatta birbirlerinin ellerini sıkmak değil, birbirlerine yumruklarını göstererek dağıldılar. Derhal, Filistinde mücadele başladı. Yahudiler bir taraftan, İngilizler bir taraftan ve Arablar da öbür taraftan paçaları sıvayıp birbirlerine hücum ettiler. Yeniden knlr aktı, petrol dumanları göklere çıktı, yeni yapraklanmış portakal ağacları yerlere yattı, Filistin birbirine girdi. Avrupada milletlerin hürriyet ve istiklâllerini müdafaa ile fazla meşgul bulunmasından dolayı olsa gerektir ki ayni şeyi Arablar için de yapmaya bir türlü vakit bulamıyan İngiltere, sarfettiği bütün gayretlere rağmen, Filistin Araplarını bir türlü korkutamadığını görünce, şimdi tekrar anlaşma tecrübesine girişiyor. Buradaki İngiliz sefirinin Mısır hükûmeti reisi Mahmud Paşaya vaki olan anî bir müracaati üzerine, Mısır tekrar mutavassıt rolünü ele aldı. İngiliz sefirile Mısırın Başvekili, Ali Mahir ve Emin Osman Paşalar gibi ricali ve Mısırda oturan Filistin mümessilleri bir toplantı yaptılar. Üç saat mütemadiyen devam eden bu toplantı esnasında ne konuşulduğu hakkında henüz esaslı birşey malûm değildir. Anlaşılan, İngiltere, Arab ve İngiliz görüşlerini telif gayesini güden bazı yeni tekliflerde bulunmuş. Bu teklifler üzerinde uzunuzadıya konuşulmuş. Malûm olan bundan ibaret. Şu kadar var ki toplantı dağıldıktan sonra orada hazır bulunanlar, o kadar bedbin görünmediler; iki tarafın iddiaları arasında telif çareleri bulunabileceği hakkında yarı ümid veren sözler söylediler. Buradaki nasyonalist muhitlerin kanaatlerine göre, Avrupada çok meşgul olan İngiltere, Filistindeki karışık vaziyeti bundan daha fazla sürükliyemiyeceği için, Filistin mücahidlerinin şimdiye kadar bir noktasını bile değiştirmeğe razı olmadıkları prensiplerini kabul ve kendilerini memnun edecektir. Başka çare yoktur. Demek oluyor ki, dünyadaki karışıklık Filistin mücahidlerinin işlerine yarayacak.

***

Almanya ve İtalya ile İngiltere ve Fransa arasındaki mücadele ilerleyip bir taraftan da sahasını genişleterek şiddetlendikçe, Mısır kara kara düşünmeğe başlıyor. Çeko-Slovakyanın yokedilmesi, Lehistan ve Romanya etrafındaki gürültüler, İtalya ile Fransa ve İngiltere arasındaki gerginliğin devamı gibi hâdiseler esnasında Mısır, bilhassa İspanyadaki muharebenin bitmesi ve Franko'nun kat'î surette İspanya hakimiyetini ele geçirmesi hâdisesile meşgul oldu. İspanyanın da Akdenizde İtalya politikasına iltihakı halinde, Mısır, kendisinin büyük bir tehlike içine düşmesi ihtimalleri bulunduğunu vuzuhla görüyor.

İtalyanın İspanya ile elele vererek yakın bir zamanda birdenbire şimalî Afrikada Fransa ve İngiltere aleyhine faaliyete geçmelerini Mısırlılar çok mümkün saymaktadırlar. O zaman Mısırın bugünkü nizamının altüst olması mümkündür. Şu halde, Mısırın, icabında kendi kendisini müdafaa edebilir bir hale gelmesi lâzımdır.

İşte, Mısır şimdi bununla meşgul. Bir taraftan askerini çoğaltacak tedbirler almaya, diğer taraftan da kendisine donanma yapmaya, harb malzemesi almaya çalışıyor. Fakat, bu bahiste Mısırın iki derdi var: Biri para, diğeri de müdafaa plânı.

Mısırın varidatı az değildir. Takriben bizim paramızla üç buçuk milyar liraya yakın bir varidat sahibi olan Mısır bütçesinin pek az bir kısmı millî müdafaaya tahsis edilmiştir. Pamuk piyasasının düşkünlüğü memleketi bu derde çare bulmak için yapılan hesablar, radikal tedbirlere gidemiyen yüksek idare sınıfının tereddüdleri arasında, neticesiz kalırken memleketin karşısına bir de müdafaa plânı meselesi çıkıyor.

Mısırın İngiltere ile akdetitği ittifak ve istiklâl muahedesine göre bu memleket, ittifak muahedesindeki esaslara göre bir millî müdafaa sistemi vücude getirmeğe mecburdur. Halbuki millî müdafaa namı verilen bu sistem, muahededeki esaslara göre Mısırın millî müdafaasını teminden ziyade, İngilterenin imparatorluk menfaatlerini gözeten bir plâna istinad ediyor. Meselâ, bu sistemin esası kanalın müdafaasından ibarettir. Halbuki kanalın müdafaası Mısır için nihayet, bugünlük ehemmiyeti de olmıyan, bir irad meselesidir. Kanalın müdafaası İngilterenin müdafaası demektir. Bunun gibi, gene Mısırın müdafaasile pek basit bir alâkası olan bir iş için de Mısır kuvvetlerinin sarfı iktıza ediyor: Kahire ile Kudüs arasında, askerî maksadlarla asfalt bir yol yapılması. Şu halde, Mısırın millî müdafaasını temin için sarfedilecek emek, içinde filo da dahil olduğu halde, Mısırın kendi varlığını muhafazadan ziyade İngiliz imparatorluğunun yollarını taarruzdan koruma gayesini takib ediyor, demektir.

***

Aylardanberi Vafd fırkası, bu meseleye dikkati celbediyor. Sarayın ve Mısırın yüksek müdiran sınıfının, Mısır kuvvetlerini Mısırın müdafaasına tahsis edecek yerde İngiltere nam ve hesabına hareket etmekte olduklarını canlı bir şekilde gözönüne koymak için, Vafdçılar, muhalefet edebiyatında kullanmadık kelime bırakmadılar. Bir taraftan dahilî meselelerini ortaya atıp Mısır demokrasisinin haklarını sıyanet, diğer taraftan da haricî meseleleri birer birer meydana koyup bilhassa millî müdafa denilen şeyin nasıl bir İngiliz müdafaası olduğunu izah için bütün gayretile çalışan muhalefet mat - buatı hükûmeti hayli sıkıştırmıştır.

Bunun için, Mısırda yakın bir zamanda dahilî siyaset sahasında buhranlar zuhur edecek olursa hiç de hayrete düşmeğe sebeb yoktur. Vafdcıların iddialarına bakılırsa Mısırda hatta meşrutiyet kanunlarının bile ortadan kaldırılması mutasavverdir. Fakat, bunda mubalâğa olduğunu tahmin ediyorum. Ancak, Mahmud Paşa kabinesinin yerinde kendisini rahat hissetmediği muhakkaktır. Hatta, son günlerde Mahmud Paşanın hastalık hasebile hükûmet reisliğinden çekileceğinden ve yerine Başvekâlete Ali veya Ahmed Mahirlerden birinin getirileceğinden ehemmiyetle bahsediliyor. Eğer böyle bir tebeddül olursa bunun sebebini sıhhî sebeblerde değil, kısmen zümre entrikalarında ve kısmen de muhalefete karşı daha şiddetli bir siyaset tutma ihtiyaclarında aramak lâzım geleceği muhakkaktır.

Demokrasiyi çok kuvvetle tahrik eden Nahas Paşa fırkasına karşı sarayda büyük bir memnuniyetsizlik hüküm sürüyor. Diğer taraftan, Mahir Paşalar zümresinde İngiltere hakkındaki dostluk temayülleri bugünkü hükûmet zümresine nisbetle daha geniştir. Vafdcılar her nekadar saraya karşı açık taarruzlarda bulunmuyorlarsa da takib eyledikleri muhalefet plânının, sırf saray hedefi etrafında geniş bir çevirme hareketi teşkil ettiği kimsece meçhul değildir.

Ayni zamanda İngilterenin, Mısırda kendisine karşı daha mütemayil kuvvetlerin iktidar mevkiine gelmemesini istediği de aşikâr bulunduğu için Kahirenin siyaset mahfilleri yakında bu ruhta bir siyasî değişme hareketi vukuunu pek varid telâkki etmektedirler.

Mısırın siyasî hayatında yeni bir dönüm noktasına doğru sür'atle ilerlediği muhakkaktır.

M. Teker

DUYDUNUZMU?

Kukurukular

Aşağı Brezilya yerlilerinin adını hiç işittiniz miydi? Söyliyeyim: Kukuruku. Evet, horozu akla getiren bir ahengi var.

Fakat, Kukurukuların horozluğu yalnız isimlerinin bu ahenginde.

Yakınlarda o havaliye seyahat eden Bliss isimli bir kâşif, bu adamlar hakkında pek meraklı şeyler anlatıyor.

Evvelâ, pek adamcıl değillermiş. Seyyah, gramofonu kurup bir iki dans havası çalmadan yanına yaklaşmamışlar. Haydi, buna, ehlikeyf adamlarmış diyelim. Fakat, Allahın günü, her Kukuruku'nun, karısından dayak yemesi âdet olduğuna ne buyurulur?

O diyarda, kadınlar pantalonla gezer, erkekleri işe koşarlarmış. Hele çalışmasın! Yılan derisinden kamçı, Damokles kılıcı gibi, tepesinde hazır. Hem de, efendi tarlada, kan ter içinde öküz güderken, refikası cenabları da bir ağac tepesine kurulur, çubuğunu yakar, bir yandan safasına, bir yandan da -işi asmasın diye- kocasına bakarmış.

Birşey daha var. Kukuruku erkeği, bir kadına şöyle yan baktı mıydı, mahvolduğu günmüş. Fuhşun en hafif cezası ölüm. Yakayı ele veren maşukanın, saçını başını yolup, öldürünciye kadar sopadan geçirmek, meşru zevceye mubah.

Bütün bunlar her gün olağan şeyler. Ve Kukuruku erkeklerinde gık yok! Gelin de siz bu ıslak tavuklara, horoz ahenkli adı yakıştırın bakalım.

Uçan doktorlar

Tayyarelerle oradan oraya nakledilip paraşütle yere inerek imdad koşturan hastabakıcılar teşkilâtını biliyoruz.

İskandinav memleketleri bu teşkilâtı genişletip daha teferrüatlı bir hale getirmişler. Şimdi, uzak noktalara, tayyare vasıtasile doktorlar da gönderip, bunları paraşütle yere indiriyorlar ve hastalara, yaralılara, vakit geçirmeden imdadda bulunuyorlar.

İsveçte, hava kuvvetlerine mensub *hekimlerin, paraşüt dersi almaları* mecburiyetini koyan bir kanun çıkmış. Maksad, Lâponya halkına sıhhî imdad yollamak. Lâponyada, filhakika, doktor namına kat'iyyen birşey bulunmuyor. Şimdiye kadar, hastalanan Lâpon, kendi kendini iyi etmeğe çalışıyor, ya ölüyor, ya kalıyordu.

İşte İsveç hükûmetinin bu «uçan doktorlar» teşkilâtı o ya herrü, ya merrüyü ortadan kaldırmıştır.

Artık, Lâponlar, ellerini açıp dua etmeğe lüzum kalmadan, gökten imdad ineceğine emin, rahat rahat hastalanabilirler.

Yeni bir Milletler Cemiyeti mi?

Her gittiği yerde bir başka kadınla evlenen erkekler ötedenberi işitilir. Eh! Her yiğitin bir yoğurt yiyişi vardır. Kimisi bir defa evlendikten sonra deliliğini anlar, kimisi de timarhaneye gidinciye kadar uğraşır

İşte bu inadcılardan biri de Belçikada türemiş. Öyle bir rökor kırmış ki, değme Amerikalıların harcı değil.

Tam yirmi dört defa evlenmiş. Bu yirmi dört izdivacdan on yedi çocuğu var. Lâkin, kırdığı rökor yalnız bunda değil. Evlendiği kadınların milliyeti de, kendi sayıları kadar çeşidli. İçlerinde Amerikalı var, Fransız var, Alman var, İngiliz var, Rus var.

Bittabi on yedi çocuğun her birisi de, damarlarında, bu milletlerin kanından ayrı ayrı taşıyor.

Aileden ziyade küçük mikyasta bir milletler cemiyetine benziyen bu karışık kalabalık ortasında, bizim Belçikalı taaddüdüzevcat rökorcusu, memnun ve mes'ud yaşıyormuş.

Ortasında değil, kenarında da ondan. Hele bu milletler koleksiyonunu bir araya getirmeğe kalksın, yirminci asır dünyasına benziyecek olan evine bir daha düzen verebilirse aşkolsun! derim.

SPOR

Pehlivanları davet

Meşhur Kırkpınar müsabakaları yakında başlıyor

Çocuk Esirgeme Kurumu Edirne merkezinden:

Bugünlerde profesyonel pehlivanlarımızın yekdiğerine meydan okuduklarını sayın gazetenizin spor sütunlarında okumaktayız.

Bu pehlivanların Edirnede kurumumuz menfaatine icra edilecek Kırkpınar güreşlerinde güreşmelerini istiyor ve bekliyoruz.

Kırkpınar güreşleri Türk sporunda çok eskiden yer almıştır. Kuvvet ve güreşme çalımlarına güvenen pehlivanlar bu güreşlere iştirak eder, görmediği ve bilmediği oyunları bu güreşte öğrenir, adeta imtihan olur, kazandığı dereceye göre meslektaşlarına meydan okur.

Koca Yusuflar, Adalı Haliller, Kızılcıklı Mahmudlar, Kurddereli Mehmed pehlivanlar, Kara Eminler ve bu ayarda birçok pehlivanlar bu güreşlerde yerlerini almışlar, Türk kuvvet ve kudretini dünyaya yaymışlardır. Son zamanda Tekirdağlı Hüseyin de bu alanda yetişmiştir.

Kırkpınar güreşlerini bilmiyen ve bu güreşlere iştirak etmiyen pehlivan yok gibidir. Kırkpınar güreşleri an'aneye tevfikan her yıl Hızırilyas gününden bir gün evvel açılır. Bu yıl da mayısın 5 inci cuma günü açılacak ve mayısın 7 nci pazar günü akşamı sona erecek ve üç gün devam edecektir.

Kurumumuz, bu yıl, Kırkpınar güreşleri için başa 180, başaltı 150, küçük ortaya 100, desteye 50 lira mükâfat koymuştur.

Bunun için, kuvvet, kudret ve oyunlarına güvenen ve yekdiğerine meydan okuyan pehlivanları bu er alanına davet ediyoruz.

Elde edeceği hasılatla yoksul çocukları güldürecek ve fakir ailelerin doğumlarına yardım edecektir. Bu yazımızla bütün pehlivanları Kırkpınar müsabakalarına çağırıyoruz.

Şehrimizde tertib edilen güreş müsabakaları

Tayyare Cemiyeti Taksim Şubesi menfaatine Taksim stadyomunda önümüzdeki pazar günü güreş müsabakaları tertib edilmiştir. Bu müsabakalara 36 pehlivan iştirak edecektir. Bu pehlivanlar, kiloları ve dereceleri nazarı dikkate alınarak üç grupa ayrılmışlardır. Birinci grupta, Tekirdağlı Hüseyin de dahil olmak üzere Yarımdünya Süleyman, Molla Mehmed, Manisalı Halil de vardır. Birinci grupun birincisine 150, ikinci grupun birincisine 75, üçüncü grupun birincisine 38 lira ikramiye verilecektir.

Umumî Müdürün dünkü tetkikleri

Beden Terbiyesi Umumî Müdürü General Cemil Taner, dün mıntaka merkezinde bir saat kadar çalışmıştır. Umumî Müdür, mıntaka asbaşkanı Fethi Tahsinle birlikte, kulüblere aid olan oyun sahalarının bir an evvel yapılabilmesi için bunları teker teker dolaşarak mahallinde tetkikler yapmış ve İstanbula aid yapılacak mühim işlerin bir an evvel yapılabilmesi için icab eden kararları vermiştir. Dolmabahçede inşa edilecek şehir stadından başka, halk kesafeti nazarı itibara alınarak Beyazıd ve Taksimde yapılacak iki jimnastikhane de bu seneki plâna ithal edilmiştir. Beden terbiyesi mükellefiyeti dolayısile günlük jimnastikler için hazırlanacak bu idman salonları mümkün olduğu kadar çabuk yapılacaktır. Umumî üdür, bugün Ankaraya hareket edecektir.

Tenis Ajanı istifa etti

İstanbul mıntakası Tenis Ajanı, vazife ile Ankaraya gittiğinden istifa etmiştir.

Bursadaki maçlar

Merinos takımı, Muradiye takımını 5 - 0 mağlûb etti

Bursa, (Hususî) — Bu hafta lik maçlarına Atatürk stadında devam olundu. Hava çok güzel olduğundan binlerce seyirci stadyomu doldurmuştu. Yeni yapılan sahanın çimenleri biçilmekte olduğundan müsabakalar gene eski sahada yapıldı. İlk oyun Merinossporla Muradiye Genclerbirliği arasında yapıldı. Merinostan Refiğin idaresinde başlayan oyunun ilk dakikalarında Merinoslular cevval akınlar yaptılar. Sekizinci dakikada Merinos orta muhacimi ilk sayıyı yaptı. Bu sırada Muradiye Genclerbirliği sağ muavini dizinden sakatlanarak sahayı terketti. 19 uncu dakikada Muradiye kalecisi, Merinos solaçığının çektiği kuvvetli bir şütü muhakkak bir golden kurtardı. Binlerce seyircinin takdir alkışlarından sonra oyuncularda bariz bir titizlik göze çarpmaya başladı. 40 ıncı dakikada Merinos solaçığı takımına ikinci sayısını kazandırdı. Birinci devre 2-0 Merinosluların lehinde neticelendi. İkinci devre başlar başlamaz, ilk dakikasında Merinos orta muhacimi takımına üçüncü sayısını kazandırdı. Bu sayı üzerine Muradiyeliler sinirli bir halde akınlara geçtiler. Büyük bir enerji sarfediyorlardı. Sür'atli bir akından sonra Muradiye solaçığı güzel ve isabetli bir şütle takımına ilk sayıyı kazandırdı. Oyun şimdi daha canlı ve heyecanlı bir şekle girmişti. Muradiyeliler toplu bulunmak yüzünden bir penaltı yaptılar. Penaltıyı Merinos ortamuhacimi çekti. Kaleci bunu karşıladı. Fakat orta muhacim yetişti ve topu 24 üncü dakikada kaleye sokarak dördüncü golü yaptı. Arkasından beşinci sayıyı yapan Merinoslular 41 inci dakikada bir ofsayt yaptılar. Oyunu bire karşı beş sayı ile Merinoslular kazandılar.

Acar - Bursagücü

İkinci maç Acar İdmanyurdu ile Bursagücü arasında ve lise muallimlerinden Reşad Esmerin idaresi altında yapıldı. İlk dakikalar mütekabil, fakat neticesiz akınlarla geçti. 17 nci dakikada Acar sağ içi ilk sayıyı yaptı. Müteakiben oyun asabî bir hava içinde devama başladı. Bir aralık Bursagücü kalecisile karşı karşıya kalan Acar solaçığı topu bir türlü kaleye sokamıyor, halk da heyecanlanıyordu. Oyun ilerledikçe Acarlılar hâkimiyeti ele almakta gecikmediler. Birinci devre 1 - 0 Acarın galebesile neticelendi. İkinci devrede Bursagücü güzel bir akın yaptı Fakat neticesiz kaldı. Oyunun sonlarına doğru her iki taraf canla başla çalışıyordu. Acarlılar ikinci sayılarını yaptıktan sonra oyun karşılıklı, fakat semeresiz akınlarla geçti. Nihayet oyun sıfıra karşı iki sayı ile Acarlıların galebesile neticelendi. Merinos sahasında yapılan ikinci takımlar maçında Muradiye ile Merinos takımları üçer sayı ile berabere kalmışlardır. Acarla Bursagücü ikincileri arasındaki maç da bire karşı beş sayı ile Acarlıların galebesile neticelenmiştir.

Bisiklet müsabakaları

Mıntaka bisiklet müsabakalarının yedincisi Karacabey - Gemlik yolunda yapıldı. 125 kilometre mesafe dahilinde yapılan bu müsabakayı 4 saat 25 dakika 58 saniyede Acar İdmanyurdundan Ahmed, birincilikle bitirdi. Beş metre farkla San'at Mektebinden İhsan ikinci olarak müsabakayı bitirdi. Acardan Hikmet bisikletten düşerek bayıldığı için yarıştan çıkmak mecburiyetinde kaldı. Diğer bisikletçiler yarışı terkettiler.

Kuduz mu?

Şehremininde oturan Mes'ud, dün öğle üzeri Samatyadan geçerken Hayko isminde birinin köpeği birdenbire üzerine hücum ederek bacağından ısırmıştır. Köpek müşahede altına alınarak tahkikata başlanmıştır.

Meyvacılığımızın ıslahı için

Bornovada kurulan meyva fidanlığı çalışıyor

İzmir (Hususî) — Bütün müsaid ve tabiî imkânlara rağmen, memlekete istenildiği derecede faydalı olamıyan ve hususile haricden döviz getirecek bir vaziyette bulunmıyan meyvacılığımızın ıslahı bugünün mühim mevzularındandır.

Kısa bir zamanda, bütün meyva ve mahsullerimizden tam manasile istifade etmek, memlekete faydalı olacak imkânları araştırmak için alâkalılar etüdler yapmakla beraber, çalışmalara da başlanmıştır.

Yurdun her tarafında fidanlıklar tesisi, çekirdekten yetiştirilecek fidanların iyi cinslere aşılandıktan sonra, muhtelif mıntakalara parasız dağıtılması tasavvuru, bugün bilhassa Ege mıntakasında faaliyet haline gelmiştir.

Mıntakanın muhtelif yerlerinde fidanlıklar tesis edildiği gibi, İzmirde Mersinli fidanlığından başka vilâyetçe vücude getirilmiş ve burada çekirdekten fidan yetiştirilmeğe, iyi cinsler aşılatılmağa başlanmıştır. Gelecek seneden itibaren fidanlar bölgenin muhtelif yerlerine parasız olarak dağıtılacaktır.

Meyvalı ağac yetiştirmekte gözönünde tutulan en mühim nokta, yalnız istihlâk için elverişli ve makbul olan çeşid ve evsafta meyva veren ağac değil, ihracat için, dış pazarların aradığı evsaf ve eşkâlde meyva verecek ağaclardır.

Bir taraftan meyvalı ağaclar yetiştirilirken, diğer taraftan yabancı pazarların aradığı ve makbul saydığı meyva cinsleri tetkik edilmektedir.

Alâkadarların dış pazarların istekleri üzerinde yaptıkları tetkiklere göre, şimdiki halde yetişmekte olan meyvalarımızın şekli ve evsafı çok iyi ve bizce makbul olduğu halde, bu meyvalar yabancı alıcılar için makbul değildir.

Yaş meyva ihracatında muvaffak olmuş bulunan Bulgaristanın tuttuğu usul, hep beynelmilel piyasaların arzularına uygun mahsul yetiştirmektedir.

Memleketimizde de bu usulün tatbiki, yaş meyva ihracatımızda zarurî görülmektedir.

İzmirde Bornovada yeni tesis edilen meyva fidanlığı şimdilik 60 dönüm arazi üzerindedir. Bu arazi gittikçe tevsi edilecektir. Bornovada fidanlık için daha birçok müsaid arazi vardır. Buralarda da fidanlıklar tesisi ve bütün Ege mıntakasına fidan dağıtmağa imkân verecek geniş bir sahanın üzerinde çalışmalar yapılması düşünülmektedir.

Plânlı bir bilgi ile çalışılacak olursa, memleketin yaş meyva ve sebze ihracatından büyük faydalar temin edeceği senede yalnız Ege mıntakasından 15 milyon liralık meyva, 10 milyon liralık da sebze ihracatının mümkün olacağı bugün alâkadarların yaptığı tetkiklerden anlaşılmaktadır.

Bugün Türkiyede senede vasatî olarak yetişen meyva miktarı 911,246 ton üzerinden hesablanmaktadır. Yalnız Ege mıntakasının senevî verimi 110,041 tondur.

Türkiyede, senede 17,653,000 aded limon, 185,143,250 aded portakal, 11,142,820 aded turunç, 52,136,670 aded de mandalin yetiştiği tespit edilmiştir.

Bu istihsalâtın beş altı misline çıkarılması daima mümkün görülmektedir.

Islahı üzerinde çalışılan meyvacılığımız sofra, kurutma ve konserve için olmak üzere üçe ayrılıyor ve bu esas üzerinden mütalea ediliyor.

Bu çalışmaların yanıbaşında yürüyen esaslı bir faaliyet de haşeratla mücadeledir. Bornovadaki haşerat enstitüsü, meyvaların yetişmesine ve neşvünemasına mâni olan haşeratla bihakkın mücadele etmekte ve çok faydaları görülmektedir. Yalnız bu mücadele mahdud bir mıntakaya münhasır kaldığından bütün Ege mıntakasına şamil bir çalışma haline getirilmesi istenmektedir.

Tuncelinde umran hareketleri

Elâzıgda hastane, kışla ve yollar yapılıyor

Elâzığ, (Hususî) — Bir sene zarfında Elâzığın umumî manzarasında büyük tebeddüller husule gelmiştir. Dün metrûk bir yer olan Akpınar mahallesinin cenubu garbiye nazır olan mahalli bugün bir mamureye dönmüştür. Buraya bir taraftan yüz küsur bin lira sarfile Dördüncü Umumî Müfettişlik için muazzam bir bina kurulmuş ve bir de büyük cadde açılarak Kültür mahallesine bağlanmıştır. Bu binanın yakınında ve Sürsürü deresi kenarında bir de muhafız bölüğü için güzel üslûbda bir kışla yaptırılmıştır. Civardaki bağlar ve Misek sırtındaki geniş bahçeli ve mezru arazi istimlâk edilerek yeniden parklar, fidanlıklar tesisine başlanmıştır. Diğer taraftan şehrin şimalinde ve çiftlik içinde iki büyük hastanenin inşasına devam edilmektedir. Dördüncü Umumî Müfettiş Alp Doğanın yüksek mürakabesinde ve faal idaresinde inşa programına hızla devam olunmaktadır. Şoselerin, menfezlerin inşa ve tamirine büyük ehemmiyet verilmektedir. Murad üzerinde yaptırılan ve en büyük beton köprülerimizden olan Pertek ve Gülüşker köprülerinin önümüzdeki yaz aylarında ikmaline gayret edilmektedir.

Devamlı yağmurlar

Elâzığda son günlerde devamlı yağmurlar yağmaktadır. Yukarıdaki yağmurlar çiftçiler için çok faydalı görülmektedir. Temin edildiğine göre bu sene feyiz ve bereket, geçen senelere nazaran çok daha mühim olacaktır. Semavî âfetten masun kaldığı takdirde çiçek açan meyvelerin vaziyeti de çok ümidlenmiş bir haldedir.

Küçük pehlivanlar

Büyükderede oturan onar yaşlarında Hüseyin ve Hasan isminde iki çocuk, güreş yapmak hevesine kapılmışlardır. Bir aralık Hüseyin ânî bir hamle ile Hasanı yakalıyarak yere atmış, düşme neticesinde Hasanın sağ bileği kırılmıştır. Yaralı çocuk hastaneye kaldırılarak tedavi altına alınmıştır.

Birbirlerine girdiler

Evvelki gece Şehremininde on altı, on yedi yaşlarında altı arkadaş arasında çıkan bir kavga sonunda bunlardan biri ağır surette yaralanmıştır. Şehremininde Taşmekteb tramvay durak yerinde buluşan Emin, Cemal ve arkadaşları henüz anlaşılamıyan bir sebebden dolayı kavgaya tutuşmuşlardır. Bir aralık kavga büyümüş, Eminle Cemal tokat ve yumrukla birbirlerine hücum etmişlerdir. Kavganın en kızgın bir sırasında Cemalin arkadaşlarından biri Eminin arkasına geçerek ellerini tutmuş, bundan istifade eden Cemal de üzerinde bulunan bıçağı çekerek Emini arkasından ağır surette yaralamıştır. Gürültüye koşan zabıta memurları yaralıyı alarak Gureba hastanesine götürmüş, Cemal ile arkadaşlarını da yakalamışlardır. Tahkikata devam olunmaktadır.

Tevkif edildi

Nadir isminde biri, Sultanahmedde bekçi Mehmedi kolundan ve baldırından kunduracı bıçağile yaralamaktan suçlu olarak yakalanmış, Sultanahmed Birinci Sulh Cezada sorguya çekilerek, tevkif olunmuştur.

.....

KANSIZLIK Nörasteni, zaflyet ve Chlorose

benizsizlik için yegâne deva kanı ihya eden En muntahip etibba tarafından tertip edilmiştir. SIROP DESCHIENS, PARIS

Orman Koruma Genel Komutanlık Satınalma Komisyonundan:

1 — Orman Koruma Genel Komutanlık kıt'aları ihtiyacı için 4255 çift erat kundurası kapalı zarf usulile ihalesi 26 nisan 1939 çarşamba günü saat 11 de Ankara Yenişehirde Komutanlık binasındaki Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli (19998) lira (50) kuruş ve muvakkat teminatı (1500) liradır.

3 — Şartnameler hergün parasız olarak Komisyonda görülebilir.

4 — İsteklilerin şartnamesinde yazılı vesikalarla beraber teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evveline kadar Komisyona vermeleri ilân olunur. (2428)

Doktorlarımızın annelere evlâdlarının neşvüneması için tavsiye ettiği yegâne

KUVVET, SIHHAT, NEŞ'E, ENERJİ, KALORİ KAYNAGI

Hasan özlü unları

Türkiyenin her yerinde tutulmuş bir çocuk gıdasıdır. Sathk, temizlik ve ucuzluk prensiplerine dayanan bütün HASAN müstahzaratı gibi

HASAN ÖZLÜ UNLARI

da tabiatın yarattığı gibi sat unların özlerinden fennî bir surette yapılmıştır.

ETİ BANKDAN:

Mühendis ve Fen Memuru Aranıyor

Bankamızın muhtelif madenlerindeki inşaatta şantiye şefi olarak çalışmak üzere tecrübeli mühendislere ve bunların yanında çalışacak tecrübeli inşaat fen memurlarına ihtiyacımız vardır. Talib olanların Ankarada Eti Bank Genel Direktörlüğüne müracaatleri. «1250» (2419)

Nezle — Baş — Diş — Nevralji ve bütün ağrılarına karşı

NEOKALMİNA

Trabzon Belediye Encümeninden:

14/3/939 tarih ve 221 sayılı kararla ve kapalı zarf usulile mubayaa edileceği ilân olunan on iki bin lira muhammen bedelli üç aded otobüse ihale günü kimse talib çıkmadığından arttırma,eksiltme ve ihaleler kanununun 40 ncı madesine tevfikan mezkûr otobüslerin bir ay müddetle ve pazarlıkla mubayaasına karar verilmiştir.

Taliblerin muvakkat teminat mektub veya makbuzlarile bu müddet zarfında Belediyeye müracaatleri ilân olunur. (2445)

Tefrika No. 21

DÜNYA BÖYLEDİR İŞTE...

KEMAL RAGIB

— Haydar, sen ona bakma, evlâdım!.. Bugünlerde çok üzüldü. Ben biraz hastalandım; o aralık sen de burada yoktun; pek sıkıldı. Üstelik bütün gün çalışıyor. Hem de geç vakitlere kadar... Bütün evi o çekip çeviriyor. Şimdi artık seni gördü ya, bu kadarcık sitem etmesin mi?.. Çok görme, yavrum!..

İki kardeş, yanyana, annelerinin ayakucuna oturdu.

Haydar, anlaşılan, annesinin bu kadar ağır hasta olduğunu bilmiyordu. Şimdi, birdenbire pek üzülmüş göründü. Onun da, kardeşinin de nasıl gönlünü alacağını bilmiyordu.

Muallânın öfkesi geçmemişti. İkide birde, bir sırasını bulup Haydarın kulağına iğiliyor:

— Nerdesin?.. Kırk gün oldu, bir mektub bile yazmadın. Bir kerecik olsun arayıp sormak yok mu?.. Tekbaşlarına bunlar ne yaparlar, başları sıkışınca kime koşarlar, diye düşünmez mi insan?.. Annemin hastalığını, uzun uzun sana yazdım da...

Diye fısıldamaktan kendini alamıyordu. Sonra da, annesi duymasın, duyarsa üzülür, diye gene kendiliğinden susuyordu.

Biraz da şuradan, buradan konuştular. Onlar fısıldaşırken annelerinin uykusu geldi. Yavaş yavaş gözkapakları düştü. Kendinden geçti.

Muallâ, parmağının ucunu dudağına götürmüş:

— Aman, diyordu, biraz dalmışken, bırakalım da uyusun. Belki biraz dinlenir. Bugün gene pek sarsılmış.

İki kardeş, ayaklarının ucuna basa basa, odadan dışarıya çıktı. Muallâ, sofaya çıkınca, deminki ihtiyar kadına seslendi:

— Ben, ağabeyimle içerideyim, dedi. Sen annemin yanında otur. Uyanırsa bana haber verirsin.

Kadın, yemek hazırlıyormuş. Onu söylemek istedi.

Genc kız:

— Şimdi biraz dursun. Sonra yaparsın. Annem, iyice dalıncıya kadar sen yanından ayrılma.

Sonra, Haydarla birlikte, yandaki odaya geçtiler.

Muallâ, annesinin geçirdiği hastalığı anlattı. Bütün gün, kendisinin de şirkette nasıl çalıştığını saydı, döktü.

Haydar:

— Neden kendini bu kadar yoruyorsun, sanki?.. diyordu. Bir iki kere para yollıyacak oldum, başıma atar gibi geri gönderdin. Onunla geçinseniz, annemi de yalnız bırakmamış olursun.

— Sen de, pekâlâ, İstanbulda kalıp çalışabilirsin. Burada bizim yanımızda oturacak olsan, hiç sıkılmazdık.

Haydarın gözleri donuklaştı:

— Biliyorsun ki, ben orada daha çok kazanıyorum.

Genc kız, acı acı gülümsedi:

— Nasıl kazanıyorsun?.. Nereden?.. Oyundan mı?.. Kuzum, ağabey, hâlâ bu «sistem» hülyalarından vaz geçmedin mi?.. Kumarda kazanmak için sözümona bir «sistem» bulmuşsun!.. Olacak şey mi bu?.. Şimdiye kadar kim kazanmış?..

— Bırak şimdi, Muallâ, bunları... Ben, annemin bu kadar hasta olduğunu bilmiyordum. Ne yapıp yapıp onu kurtarmaya bakalım. Mademki siz benimle beraber gelmiyorsunuz...

Muallâ, onun sözünü kesti:

— Olmıyacak şeyler, söyleme ağabay!.. Biz oraya nasıl geliriz, gelecek olsak ne yaparız?..

— Mademki bu olmuyor, mademki ben de oradan ayrılamıyorum. İstanbulda bir iş bulup da yerleşemiyorum.

— İstesen bulamaz mısın?..

— Neyse... Mademki şimdilik ayrı yaşıyoruz. Hiç olmazsa, anneme burada daha iyi baktırmanın bir yolunu bulalım.

— Ben elimden geleni yapıyorum.

— Ne de olsa, daha iyi bakılabilir. Tanınmış birkaç doktor getirelim. Bu evden çıkın, başka bir yere taşının. Bağlı, bahçeli bir köşk tutun... Ne de olsa, sen, aydan aya eline geçen para ile bunların hepsini yapmaya yetişemezsin. Benden de para istemiyorsun. Onun için, kendi kazandığın parayı gene kendine kullanırsın. Anneme ben bakarım. Benim göndereceğim parayı onun hastalığına harcarsın.

Muallâ kaşlarini kaldırmış, başini sallıyordu.

Haydar:

— Öyleyse, dedi, ben de doğrudan doğruya anneme vereceğim.

— Neden sanki gelip burada bizimle beraber oturmuyorsun?..

— Bunları anlatması, şimdi uzun olur, Muallâ... Sonra konuşuruz. Elimde olsa gelmez miyim?.. Ben de istemez miyim?.. Olacak gibi değil de ondan...

Haydar, bunları söylerken genc kızla gözgöze gelmemek için başını çeviriyordu. Muallâ, onda bir başkalık olduğunu anlamıyor değildi. Yalnız, nedir, nesi var, bunu bulup çıkaramıyordu. Neden burada yerleşip oturmuyor, neden bir işe girmiyor, neden yabancı memleketlerde dolaşıyordu?.. Çocukluğunda o kadar açık yürekli görünen bu genc, şimdi bütün yaşayışını onlardan, kendi kardeşinden, annesinden bile gizliyordu. Bir zamanlar bütün arkadaşlarının arasında, hepsinden atılgan, hepsine gücü yeten bir çocuk diye tanınan, öyle anılan Haydar şimdi herkesten çekiniyor, kendi gölgesinden bile ürküyor gibiydi. Ona ne olmuştu?.. Onu bu kadar değiştiren, korkutan ne vardı?.. Acaba birini mi seviyordu?.. Sevdiği kadının burada bir ilişiği mi vardı?.. Onun için mi kaçıyorlar, onun çin mi başka yerlerde, herkesten gizli yaşıyorlardı?..

Muallâ, hiçbirini bilmiyor, hiçbirini anlıyamıyordu. Yalnız, korkuyordu. O da kardeşinden, kardeşinin gidişinden korkuyordu. Onun yapacağı yardımı da, karanlıklardan gelen bu parayı da onun için istemiyordu.

Bu gece gene uzun uzun çekiştiler.

Haydar, ikide birde saatine bakıyor, olduğu yerde duramıyordu.

Bir aralık:

— Annem uyuyor mu hâlâ?.. diye sordu.

— Neden sanki?.. Niye sordun?..

— Ben giderken, hiç onu uyandırmıyalım. Onu söyliyecektim.

— Gidiyor musun gene?..

— Ne yapayım?..

— Ne yapayım, ne demek?.. Neden burada kalmıyorsun?..

— Yapılacak işlerim var.

— Bu saatten sonra ne işin olur?.. Hiç olmazsa otur da iki lokma yemek yiyelim.

— Benim karnım tok. Hem söz verdim; gideceğim.

(Arkası var)

Yeni Dünyanın Garabetleri

Rokfeller'in oğlunun muazzam tiyatrosunda...

Yeryüzünde misli görülmemiş olan bu bina akıllara hayret veren yeniliklerle doludur

Radio City'de başmakinist dairesi

Amerikalılar, her ne yaparlarsa, alacakları neticeyi hesab ederek değil, ellerindeki vesaitin azamî müsaadesini göz önüne getirerek yapmağı âdet edinmişlerdir. Bundan dolayıdır ki vücude getirdikleri her eser, ekseriya, beşer takatinin fevkinde görünür. Amerikanın gök tırmalayan binaları, azametli köprüleri, barajları; fabrikalarının akıllara hayret veren seri halindeki imalâtı, Yenidünya insanlarının her sahada, herşeyin büyüğünü ve çoğunu yapmak temayülünü pek güzel gösterir. Bütün bunlara, Yenidünya milletlerinin gözleri ve kulakları artık alışmıştır. Yalnız, zevk ve eğlence sahasında da ayni derecede bol ve geniş davranmağı prensip edinen Amerikalıların sinemada, müzik holde, hulâsa bütün eğlence vesaitinde nekadar büyük mikyas üzerinden hesablar yürüttüklerini bilmek faydasız değildir.

Meselâ, Rokfeller'in küçük oğlu tarafından Nevyorkta yaptırılan Radio City binasını ele alalım. Dünyanın en geniş tiyatrosu olarak vücude getirilen ve 6200 kişi alan bu bina için milyonlarca dolar masraf edilmiştir.

Amerikada, herhangi bir işin şayanı dikkat telâkki edilmesi için, mutlaka yüksek verimli olması şarttır. Bu esasa göre tertib edilen Radio City sahnesi, günde bazan dört, bazan beş defa bir musiki konseri, bir müzik hol müsameresi, dört beş tablo, bir de bütün bir sinema seansı verir. Ve asıl rökor, bu kalabalık programın, her hafta baştanbaşa değişmesindedir. Meselâ Madam Butterfly operası, iki hafta zarfında 250,000 seyirci tarafından görülmüştür.

Dünyanın bu en büyük tiyatrosunda, musiki, dans, tiyatro, sinema, kıyafet ilâh şubelerinin ayrı ayrı memurları ve bu memurların kendilerine mahsus locaları, malzemeleri, hatta kulübleri vardır. Her program, iki üç hafta evvelinden hazırlanır. Müessesenin ücretli bestekârları tarafından mütemadiyen yenisi çıkarılan koro ve balet musikilerinin notasını, gene ücretli on memur muntazaman temize çekmekle meşguldürler. Bu işe verilen ehemmiyeti kavramak için, halihazırın, tiyatronun kütübhanesinde mevcud piyeslerin 30,000 sayısını bulduğunu hatırlatmak kâfidir. Yalnız bu şube, müstahdemleri, 70 kişilik orkestrası, 30 korist'i ve solist'i ile, müesseseye, senede bizim paramızla 570000 liraya mal olmaktadır. Tiyatronun resim atölyeleri vardır ki, dekorları önce maket halinde, sonra tabiî büyüklükte yapmağa memurdurlar. Dikiş ve biçki atölyesi, haftada vasatî olarak yeni 200 kostüm diker. Sahnede kullanılan kostümlerin muhafazasına mahsus vestiyerde, şimdiye kadar kullanılmış ve oraya kaldırılmış 50,000 kostüm mevcuddur.

Tiyatro binasının içinde, her temaşa şubesine mensub artistlerin prova sahneleri ayrıdır. Gene her sınıf artiste mahsus olarak binanın tepesinde bir spor meydanı vücude getirilmiştir. Çalışma saatleri çok sıkı bir kontrole tâbi olan artistler, tatil zamanlarında, bu meydanda vakit geçirir, muhtelif sporlar ve oyunlar yaparak eğlenirler.

Artistlerin, kışın vakit geçirmeleri için, büyük mecmuaların hepsine abone olan kütübhaneleri vardır.

Radio City'nin en şayanı taaccüb, fakat en güzel düşünülmüş tarafı, artistler de dahil olmak üzere müessesenin bütün müstahdemlerine mahsus olarak yapılan tiyatrosudur. Daimî surette müessesede vakit geçirdikleri, hele eğlence saatlerinde vazife başında bulundukları için halkla beraber eğlenemiyen Radio City'liler, programları istirahat saatlerine göre tertib edilen bu tiyatro içindeki tiyatroya giderler.

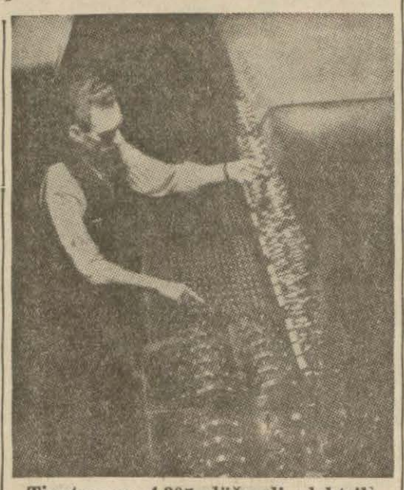

Tiyatronun 4,305 düğmeli elektrik idare makinesi

Radio City'nin teknik bakımdan teçhizatı, dünyada emsali olmıyan bir şaheserdir. Sahne, muhtelif ihtiyaclara göre, hem ayrı ayrı, hem de ayni zamanda işliyen asansörler vasıtasile şakulî ve ufkî istikametlerde hareket eden parçalardan mürekkebdir. Perde, Amerikada bile bu müesseseden başka yerde bulunmıyan, nev'i şahsına münhasır, istenilen şekli alan ve en muhtelif tablolara uygun biçimlere girebilen bir perdedir. Sathı 1800 metre murabbaı, ağırlığı 3 ton olmasına rağmen, bu perde, istenildiği gibi iğilip bükülmek hassasına maliktir.

Sahnenin ve salonun ışık tertibatı, bir tek merkezden idare edilir, bu tertibatı idareye mahsus düğmeler ve manivelâlar o tarzda tanzim edilmiştir ki, hem ayrı ayrı söndürüp yakma imkânını verir, hem de, her türlü ışık oyunlarını, evvelden hazırlıyarak bir tek hareketle vücude getirmeğe müsaid şekilleri alır. Işık bahsinde o kadar ince düşünülmüş, o kadar küçük teferruata kadar inilmiştir ki, her koltuğun arkasına bir küçük lâmba konulmuş, seyirciler tarafından icabında yakılıp programa göz gezdirilmesi temin edilmiştir. Müessesenin elektrik masrafı ayda bizim paramızla 8000 lira kadardır.

Radio City salonunda, akustik meselesi de uzunuzadıya tetkikata mevzu teşkil etmiştir. Salonun boyu sahneden nihayete kadar takriben 60 metre olduğu için, sahnedeki jestlerin ve seslerin, seyircilere, teahhursuz ve aksisadasız gelebilmesini temin için yapılan birçok tertibattan maada, projeksiyon dairesinin yanıbaşında, bir ses mühendisinin daimî surette vazife başında bulunduğu hususî bir mevki vücude getirilmiştir. Burada üç köşeli bir masa üstünde, 80 kadranlı bir ses tertibatı vardır ki yedisi sahneye, on biri sahne önüne, diğer on biri orkestra mahalline tevzi edilen 33 mikrofona bağlıdır. Sahnede dolaşan bir artistin, oradan oraya gezen sesini bu mikrofonlar vasıtasile zaptedip salona, hiç inhiraf ettirmeden vermek vazifesi işte bu ses mühendisinindir.

Ses tertibatı arasında, sahne dahilinin, gerek artistlere, gerek makinistlere, seyirciler farkına varmadan gizlice emirler vermesi için, projeksiyon mahalli yanında ihzar edilen mevkii de saymak lâzımdır. Buraya konulan aletler vasıtasile, sahne vazıı, bütün tiyatro müstahdemlerine, fısıltı halinde emirler verebilmektedir.

Radio City'nin sinema perdesi de dünyanın en büyük perdesidir. 21 metre 12 santim genişliğinde, 12 metre 19 santim yüksekliğinde olan bu ekran, seyircilerin gözlerini yormamak üzere bir takım kimyevî muamelelere tâbi tutularak, gün ışığına muadil bir ziya in'ikâs ettirmesi temin olunmuştur. Salonun muhtelif noktalarındaki koltuklarda oturan seyircilerin gözlerine, hep ayni derecede ziya vurmasını temin için de altı sene tetkikat yapılmıştır.

Salonun hava tecdid tertibatı, müteahassısların ifadesine göre, en temiz havalı dağlık arazideki kadar saf oksijen vermektedir. Müessesenin, hava ve su soğutma tertibatı için sarfettiği buz miktarı, senede 200,000 tona yakındır.

Radio City'nin içindeki bütün mükemmeliyetler saymakla tükenmez. Yalnız, şunları da ilâve etmeden geçmiyelim. Müessese müstahdemlerine mahsus, 3 hastabakıcısı ve bir doktoru olan bir hastane vardır. Tiyatronun bütün eşyası hergün baştan aşağı muayeneden geçmektedir. Öyle ki, günde lâakal 20,000 kişinin çiğnediği halılar ve üstüne oturduğu koltuklar, daima yeni hissini vermektedir. İdare hizmetine ve müşteriye bakmak için, müessesenin on sekizle yirmi beş yaş arasında 106 tane hizmetkârı vardır.

Bütün bu teşkilâtı idame edebilmek ve masraflarını korumak üzere, Radio City'nin, hergün bizim paramızla on beş bin lira hasılat yapması lâzım geldiğini söylemek, müessesenin azameti hakkında bir fikir verebilir.

Uydurma havadislere karşı

[Başmakaleden devam]

birlerinden biri vasıtasile filân devletin merkezinden şöyle bir havadis uçuruyor:

«Buradaki iyi haber alan mahfillerin -ekseriya isim yoktur- kanaatine göre önümüzdeki aylar zarfında filân filân işlere girişilecektir. Salâhiyettar makamların her türlü beyanattan kaçınmalarına rağmen, şehirde görülen manzara, hâdisenin doğruluğunu ispata kâfidir. Ve saire...»

Bir fikir vermek için yukarıya şema halinde sıkıştırdığım «maksadlı telgraf» hakikatte, ekseriya bir makale kadar uzundur. Bunu okuyan halk, hangi milletten ve hangi siyasî fırkadan olursa olsun, mukabil tarafın, yani havadisi icad eden tarafın sürüklemek istediği yola hazırlanmış sayılır. Öyle ya, bu bir fikir veya iddia değil ki; bitaraf bir havadis. Hem de filân devletin merkezinden geliyor. İyi haber alan mahfiller bildiriyorlar ve muhabir de kendi gözlerile görmüş işte..

Havadisin intişarından sonra bir kararsızlık buhranı geçiren efkârı umumiyeyi bir iki heyecanlı makale ile avlamak, maksadla hareket eden o siyasî zümre için artık hayli kolaylaşmış olur.

Bu gibi efkârı umumiye avcıları, içinde yaşadığımız karışık günleri dört gözle beklerler. Şimdi, sağdan soldan birbirini kovalıyan havadis fırtınalarına tutulmuş vaziyetteyiz. Bunları sıraya koymak, doğrularını iğrilerinden ayırd etmek saati saatine, dakikası dakikasına çalışan gazeteciler için pek mümkün değildir. Hatta bir cihetten bunların neşredilmesinde efkârı umumiyenin tenviri hesabına fayda da vardır. Elverir ki onları izam etmiyelim, hangi kaynaktan çıktıklarını okuyuculara haber verelim ve günün hakikî havasını bu maksadlı telgraflara uyarak değil, fakat kendi objektif görüşümüze göre yaratmaya çalışalım.

Nis'teki gazeteciler kongresinde bir Fransız muharriri, doğruluğundan şüphe edilen bütün haberlerin «şüpheli» kaydile neşredilmesini ve bunların birinci sahifelerde gösterilmemesini teklif etmişti. Böyle hareket eden ciddî Avrupa gazeteleri çoktur. Gönül ister ki ayni şey bizde de olsun ve Türk matbuatı içinde, oradan buradan işitilen maksadlı havadisleri en büyük harflerle şişirerek baş sahifesine geçiren tek bir gazete bile kalmasın. Halkın âsabile oynamak, kimsenin haddi değildir.

NADIR NADI

Saldıray geliyor

[Baştarafı 1 inci sahifede]

Saldıray, bir haftaya kadar limanımıza gelecektir. Yeni denizaltı gemimize limanımızda merasimle sancak çekilecektir. Burada inşa edilen diğer iki denizaltı gemimizden birinin denize indirme merasimi de mayıs bidayetinde yapılacaktır. Saldırayı kendi denizcilerimiz getirmektedir.

Cezayirde zelzeleler oluyor

Oran 10 (a.a.) — 31 marttanberi Mostaganem'de mütemadiyen bazı fasılalarla zelzeleler olmaktadır. Geçen cuma günü saat 17 ile geceyarısı arasında altı zelzele kaydedilmiş ve cumartesi günü öğleyin de zelzelelerin otuzuncusu duyulmuştur. «İki meme» adı verilen dağdan kesif dumanlar çıkmaktadır. Burada bir yanardağ ortaya çıkmak üzere olduğu zannediliyor.

Emanuel, Arnavudluk Kralı oluyor!

(Baştarafı 1 inci sahifede)

talyan müfrezesi, bugün hava yolile buraya gelmiştir.

Normal hayat başladı

Roma 10 (a.a.) — İstefani Ajansının bildirdiğine göre yüksek İtalyan memurları dün Tirana'ya giderek gateze servislerini tanzim etmeğe başlamışlardır.

Her tarafta işler tekrar başlamıştır.

Arnavudluktan kaçan İtalyanlar döndüler

Roma 10 (a.a.) — Bari'den bildirildiğine göre İtalyan kıt'alarının ihracından evvel Arnavudlukta ikamet eden sivil İtalyanlardan mürekkeb ilk grup dün Arnavudluğa avdet etmiştir. Bu İtalyanlar birkaç gün evvel Bariye gitmişlerdi.

Mussolini Tiran seyahatinden vaz geçti

Roma 10 (a.a.) — İyi malûmat almakta olan mehafile nazaran Mussolini, bugün büyük bir nutuk söylemek üzere gideceği Tiran seyahatinden vazgeçmiştir.

Duçe'nin bu seyahati hava şartları müsaid olduğu zaman yapması muhtemel olduğu haber verilmektedir.

Diplomasi mehafili, Mussolini'nin bu seyahatten yalnız hava şartları değil, ayni zamanda muhtelif ecnebi payitahtlarında İtalyanın Arnavudluktaki hareketi üzerine yapılmakta olan görüşmelerin neticelerini beklemek arzusunda olması dolayısile vazgeçmiş olduğunu beyan etmektedirler.

Kral Zogo Mısıra gidiyor

Atina 10 (Hususî) — Eski Arnavudluk Kralı Zogo, refakatinde Kraliçe Jeraldin'le veliahd olduğu halde bugün Selânikten Larisaya hareket etmiştir. Kral Zogonun Mısıra gideceği haber verilmektedir.

Kral Zogo'nun kardeşi Üsküb'de

Üsküb, 10 (a.a.) — Kral Zogo'nun kardeşi Prens Celâl dün karısile buraya gelmiştir. Prens gazetecileri kabul etmemiştir.

Bir çok Arnavud subayları Alasonya civarında İtalyanlarla son musademeleri yaptıktan sonra dağ yoluyla Yugoslavya topraklarına iltica etmişlerdir.

İtalya Kralı, Arnavudluk Kralı ilân edilecek

Paris 10 (a.a.) — Le Jurnal, Romadan istihbar ediyor:

«İtalyanın, askerî kuvvetlerinin işgal etmiş olduğu memleketi kayıd ve şartsız ilhak etmek niyetinde olması ihtimali gitgide kuvvet bulmaktadır. Bu babda bu sabah Chigi sarayından çıkarılmış olan bir mektubun neşri manidar görülmektedir. Bu mektubda Tiran eşrafı Arnavudluk tacını Kral Viktor Emanuel'e teklif etmektedirler. Herşeyin Habeşistanın fethi sırasında olduğu gibi cereyan ettiği söylenmektedir.

İtalya Kralı, Arnavudluk Kralı ilân edilecek ve Tirana'ya bir valii umumî gönderilecektir.»

Reddedilen İtalyan talebleri nelermiş?

Debre 10 (a.a.) — Bir Arnavud devlet adamı Havas Ajansı muhabirine Kral Zogonun reddettiği İtalyan mutalebatı hakkında izahat vermiştir. Bu mutalebat mağlûb Arnavudluğa İtalyanın nasıl bir akıbet hazırladığı hakkında bir fikir vermeğe kâfidir.

1 — İtalyan kıtaatının her an ve Arnavudluğun her noktasına ihrac edilebilmesi,

2 — Arnavudluğun bütün istihkâmları, limanları, muhtelif tesisatı üzerinde İtalyanın askerî kontrolü,

3 — Arnavudlukta ikamet eden İtalyanlara meb'us ve nazır olmak hakları da dahil olmak üzere Arnavudların bütün haklarının verilmesi,

4 — Arnavudluk Hariciye Nezaretinin ilgasile Arnavudluğun haricde İtalya tarafından temsili,

5 — Arnavudluk nezaretlerine İtalyan genel sekreterlerinin tayini,

6 — Tiranadaki İtalyan elçisinin Arnavudluk kabinesine dahil olması ve Arnavudluğun Roma elçisinin de faşist kabinesi erkânından olması.

Tunustan Arnavudluğa selâm!

Tunus 10 (a.a.) — Tunus İtalyanlarının halk birliği kabul ettiği bir karar suretinde faşist hükûmetinin yeni ve çirkin taarruzunu protesto etmekte, siyahgömleklilerin barbarca istilâsına karşı mukavemet göstermesini bilen kahraman Arnavud milletini kardeşçe selâmlamakta ve Tunusa karşı bir taarruz takdirinde faşistlerin Tunusta bulunan İtalyanları diğer Tunus halkile kardeşçe birleşmiş olarak mukavemete ve zafere azimkâr bulacağını bir kere daha teyid eylemektedir.

Arnavudların mukavemeti

Londra 10 (Hususî) — Belgraddan bildirildiğine göre, bazı Arnavud kuvvetleri, Arnavudluğun şimalinde elân İtalyanlara mukavemet etmektedirler.

İngiltere, Yunanistana kat'î teminat verdi

Bir taarruz vaki olursa, İngiliz donanması Yunanistanın müdafaasını deruhte edecek

[Baştarafı 1 inci sahifede]

Nazırlar, perşembe sabahı toplanarak, Başvekil tarafından parlamentoda yapılacak beyanatı müzakere edeceklerdir.

Kabine toplantısından sonra, Hariciye Nezareti siyasî komitesi Lord Halifaks'ın riyasetinde bir içtima akdetmiştir.

Londrada verilen kararlar

Siyasî mehafilden alınan malûmata nazaran; İngiliz Nazırları bilhassa Yunanistanın vaziyetini tetkik ederek, Yunanistana İngiltere tarafından Lehistana verilen teminatı vermeğe karar vermişlerdir. Bu karar mucibince, İngiliz donanması, zecrî tedbirlerin tatbiki esnasında olduğu gibi, Yunanistanın müdafaasını deruhde edecektir.

Fransanın teşrikimesaisi

İngilterenin Paris elçisi bugün Fransa Hariciye Nazırı Bone'yi ziyaret ederek, İngiliz kabinesi tarafından verilen kararları anlatmıştır. Bu münasebetle, şarkî Akdenizde İngiliz - Fransız teşriki mesaisi hakkında Fransız ve İngiliz hükûmetleri arasında tam bir anlaşma hasıl olmuştur.

Yunan hükûmetinin tebliği

Atina, 10 (a.a.) — Atina radyosu bu gün aşağıdaki tebliği neşretmiştir:

Elen milletine,

Hükûmet, Yunan efkârı umumiyesinde her türlü endişeyi izale için, memleketin istiklâl ve bütünlüğünün kat'î surette temin edilmiş olduğunu teyid edecek vaziyette bulunduğunu beyan eder.

Elen milleti, hükûmetinin kendi emniyet ve şerefine müstemir surette nigehban olduğundan emin bulunarak müsalemetperver mesaisine huzur içinde devam edebilir.

İmza: *Jan Metaksas*

İtalya Yunanistan hakkında teminat verdi

Paris 10 (a.a.) — Diplomatik müzakereler, daha az gergin bir hava içinde devam etmektedir.

Londraya İtalyan hükûmeti tarafından İtalyanın Akdeniz statükosuna riayet edeceği ve Arnavudluğun istiklâlini muhafaza eyliyeceği hususunda teminat vermiştir.

İtalya hükûmeti, İtalyanın Yunanistana ve Korfuya karşı birgûna niyet ve tasavvuru olmadığı hakkında da teminat vermiştir.

Diplomasi mehafili, İngiliz - İtalyan itilâfının feshedilmesinin çok muhtemel olduğunu beyan etmektedir.

Bone, Pariste kalmıştır. Beynelmilel vaziyetin inkişafını yakından takib etmektedir. Mumaileyh bu sabah İngiliz sefirini kabul etmiştir. Sefir kendisine Londra ile Roma arasındaki müzakerelerin netayici hakkında malûmat vermiştir. Bone, ayni zamanda Sovyet Rusya sefirini kabul etmiş ve sefirle şarkî Avrupa hakkında görüşmüştür.

İngiliz harb gemileri hareket etti

Londra 10 (Hususî) — Garbî Akdenizdeki İngiliz harb gemileri bu akşam semti meçhule hareket etmişlerdir.

Maltada faaliyet

Malta ile Sicilya arasında münakalât kesilmiştir. Maltadaki Bahriye kumandanı, donanmada bilûmum izinleri lâğvetmiştir.

Kabinenin kararları

Londra 10 (a.a.) — Bu sabah saat 11 de toplanan kabine içtimaına bütün nazırlar iştirak etmiştir.

Nazırlar meclisi İtalyanın Arnavudluğa taarruzu üzerine ortaya çıkan vaziyeti tetkik eylemiştir.

«Press Association» un bildirdiğine göre, kabine Yunanistana ve Yugoslavyaya yardım için icab eden tedbirleri derpiş eylemiştir. Kabine Korfu adasına hususî bir ehemmiyet vermiştir.

Balkan elçilerinin ziyareti

Londra 10 (Hususî) — Kabine içtima halinde iken Romanya elçisi Tilea ile Yunan elçisi Simopulos Hariciye Nezaretinde kabul edilmiştir.

Hariciye Nazırı Lord Halifaks kabine içtimaından sonra İtalyan maslahatgüzarile uzun bir mülâkatta bulunmuştur.

Muhaliflerle mülâkat

Londra 10 (a.a.) — Saat 14,30 da Çemberlayn işçi muhalefet partisi lideri Attlee ile liberal muhalefet reisi Archibald Sinclaire'i kabul etmiştir.

Malaya zırhlısı hareket etti

Nice 10 (a.a.) — Bu sabah burada yapılacak olan Fransız - İngiliz deniz şenliklerine iştirak etmek üzere Menton önünde demirli 31 bin tonilâtoluk Malaya adındaki İngiliz zırhlısı dün gece birdenbire buradan hareket etmiş ve bilinmiyen bir yere gitmiştir.

Mısırdaki müzakereler

Londra 10 (a.a.) — Mısır mehafili, ne göre, Mısırın Londra sefirinin bugün Kahireye muvasalatı beklenilmektedir. Sefir, İtalyanın Arnavudluktaki harekâtı dolayısile Akdenizde hasıl olan vaziyetle Mısır ve Sudanın müdafaası ve Filistin meseleleri hakkında görüşmeler yapacaktır.

Mısır mehafili, bu hususlar hakkında mütalea beyanından içtinab etmektedirler.

İngiliz gazetelerinin neşriyatı

Londra 10 (a.a.) — Bütün gazeteler İtalya tarafından Arnavudluğa yapılan taarruzu Balkanlara karşı bir tehdid mahiyetinde telâkki etmekte ve «tecavüz aleyhtarı» cephenin sür'atle genişlemesi arzusunu izhar etmektedirler.

Times gazetesi diyor ki:

«Haricî siyasetinde mühim bir değişiklik yapmak mecburiyetinde kalan İngiltere için bu yeni istikamette sür'atle ve azimle yürümekten başka yapılacak birşey yoktur. Nazırlar bugün bu siyasetin inkişafını tetkik edeceklerdir.»

Daily Telegraph şöyle yazıyor:

«Tecavüze karşı kurulan cephenin kuvvetlendirilmesi ve yeni yağmacılık temayüllerine karşı kuvvetli bir mania hazırlanması için hiçbir gayret esirgenmemelidir.»

New Chronicle gazetesi totaliter olmiyan memleketlerin sür'atle harekete geçmesi Arnavudluğun zaptından sonra elzem olduğunu yazmaktadır. Sulh için yegâne ümid bir İngiliz - Fransız - Sovyet askerî itilâfıdır.

Holandanın korkunc bir kararı

Londra 10 (a.a.) — Daily Express gazetesinin Amesterdam'dan istihbarına göre, Holandanın Alman hudud mıntakası 50 kilometre derinliğinde Holanda hükûmeti tarafından askerî kontrol altına konulmuştur. Holandanın üçte birini birkaç saat içinde su altında bırakmak için bendlerde icab eden tertibat alınmıştır.

Maltada hava hücumlarına karşı tedbirler

Londra 12 (Hususî) — Malta'da bugünden itibaren hava hücumlarına karşı müdafaa tedbirlerinin tatbikına başlanmıştır. Bu kararın bir ihtiyat tedbiri olduğu tasrih edilmektedir.

Ramanyanın talebleri

Boğazların açılması ve karşılıklı bir pakt yapılması isteniliyor

Londra, 10 (a.a.) — İyi haber alan mahfillerin öğrendiklerine nazaran, Romanya, İngiltere ile bir karşılıklı yardım anlaşması akdinde hâlâ müteredddid bulunmakta ve aşağıdaki iki şartın evvelemirde teminini istemektedir:

1 — Harb vukuunda Boğazların İngiliz - Fransız filosuna açık bulunması,

2 — Doğu Avrupasında müessir bir mukavemet cephesi tesisi için Türkiye, Romanya ve Sovyetler Birliği arasında bir karşılıklı yardım paktının imzası.

Gizli tutulan anlaşmalar

Londra, 10 (a.a.) — Hükûmet mahfillerine göre İngiliz nazırları bu sabah İngiliz teminatının derhal Yunanistana ve Türkiyeye teşmil edilip edilmiyeceği meselesi hakkında karar vermişlerdir. Mevzuu bahsolan anlaşmalar, Polonya ile imza ve Romanya için de derpiş edilen iki taraflı anlaşmaya benzer anlaşmalardır.

İyi malûmat alan mahfiller, Yunanistan ve Türkiye ile akdi muhtemel anlaşmaların şimdilik gizli tutulacağını ilâve etmektedirler. Hükûmet mahfilleri, İngiltere tarafından bu hususta her hangi bir beyanatta bulunulmamasının İngiliz hükûmetinin pasif kaldığına delâlet etmiyeceğini, İngiliz hükûmetinin Yunan ve Kıbrıs sularında mühim tedbirler aldığını kaydediyorlar.

Diğer taraftan, İngilterenin Türkiye, Bulgaristan ve Romanya ile olan diplomatik faaliyeti önümüzdeki günler zarfında çok hararetli ve hedefi de şunlar olacaktır:

1 — Balkan Antantının, Bulgaristanın Döbricedeki isteklerine rağmen, muhtemel teşriki mesaisini,

2 — Harb halinde İngiliz ve Fransız harb gemilerinin Boğazlardan serbest geçmesini temin eylemek.

GÜNÜN BULMACASI

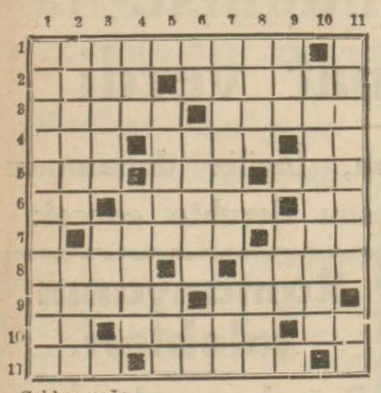

Soldan sağa:

1 — Diktatörlükle idare olunan devletlere verilen isim. 2 — «Çevir» in arkadaşı, gürültü. 3 — Kesme aletlerinden, düğün. 4 — Bir edat, Yunanistanda bir mıntaka, eski bir mabud. 5 — Şüphe, henüz olmamış, binanın kısımlarından. 6 — Kadın değil, maksad, hayret edatı. 7 — Akdenizde bir ada, bir emir. 8 — Kokulu bir ot, erkek değil. 9 — Kıymetli taş ölçüsü, bir hastalık. 10 — Bir renk, bir erkek ismi, parçanın tersi. 11 — Bir meyva, başı saçsız.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Üzerine yüklenilen kabahati yapmadığı anlaşılan (iki kelime). 2 — Düzlükler (cemi), bir nakliye vasıtası. 3 — Dokun - mayın batar, boş lâkırdı. 4 — Fasıla, Muhammed Peygamberin göke çıkışı. 5 — Güneşin doğma zamanından evvelki vakit, bir tane. 6 — Meşguliyet, bir devletin merkezi, bir edatın kısaltılmışı. 7 — Derin hürmetler (cemi), bir nakliye vasıtası. 8 — Kumanda, müstahkem mevki. 9 — Duvardaki tertibat, gökten düşenlerden. 10 — Saçını düzelterek. 11 — Beynin mahfazası, oturduğumuz yer.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	G	Ü	N	A	H	A	G	İ	R	E	N
2	E	Ş	E	K	■	T	İ	S	A	■	E
3	R	Ü	Y	A	L	A	R	■	Y	A	Z
4	İ	M	■	R	E	K	A	T	■	L	A
5	D	E	R	İ	N	■	N	A	Z	■	K
6	E	K	A	B	İ	R	■	C	A	M	E
7	K	■	F	■	N	A	S	İ	H	A	T
8	A	Y	A	K	■	K	A	L	İ	T	E
9	L	A	D	E	S	■	K	■	B	■	N
10	A	G	A	Ç	■	F	A	S	■	S	■
11	N	■	N	İ	K	A	R	A	G	U	A

Ankara Borsası 10/4/939

KAPANIŞI

	Açılış	Kapanış
1 İngiliz lirası		5,93
100 Dolar		126,67
100 Fransız frangı		3,3550
100 Liret		6,6625
100 İsviçre frangı		28,4175
100 Holanda florini		67,2425
100 Rayhişmark		50,9450
100 Belga		21,3125
100 Drahmi		1,0925
100 Leva		1,56
kronu	Tesçil	edilmemiş
100 Pezeta		14,035
100 Zloti		23,9025
100 Pengo		24.9675
100 Ley		0,9050
100 Dinar		2,8925
100 Yen		34,62
100 İsveç kronu		30,57
100 Ruble		23,9025
Esham ve tahvilât		
Sıv - Erzu III		19,275
1938 % 5 H. T.		92,—
İktisadî ve sınaî İ. ve S. T. ve İ. Ş.		4.25

HALK OPERETİ

HALK OPERETİ
Bu akşam saat (9) da
Yeni operet
ZIRDELİLER
ZOZO DALMAS
şarkılar söyliyecektir

ERTUĞRUL SADİ
TEK Tiyatrosu
Bu gece Şehzadebaşı
TURAN Tiyatrosunda KARANLIKTA
ve CİGERLİBALO

İŞ ADAMLARININ
% 80 i
SİNİRLİDİRLER

Bu sinirlerden kurtulunuz.

Bir kaşık

Sinir ağrıları, asabî öksürükler baş dönmesi, baygınlık, çarpıntı ve SİNİRDEN ileri gelen bütün rahatsızlıkları İYİ EDER.

"Bana inanınız,,
Bu Süt kreması usulü sayesinde

50 yaşındaki birçok kadınlar ancak 30 yaşlarında görüneceklerdir. Oklarla işaret edilen yerlere tatbik ediniz.

Sonra da bütün yüz ve boynunuza sürünüz.

Buruşmuş, solmuş ve gevşemiş bir cildi, tazeleyip gencleştirmek için işte size basit bir sual: Takim ve tasfiye edilmiş bir miktar süt kremasını bir miktar saf zeytinyağile karıştırınız. Sonra hepsini iki kısım en iyi krema ile karıştırınız. Bu halita, cildimizi besleyip tazeleştirecek ve inanılmaz bir güzellik temin edecektir.

Bir aktris genclik manzarasını muhafaza ve idame için bu basit usulü tatbik etmiş ve 70 yaşında genc kadın rollerini oynamıştır. Eczacınız da bu halitayı size ihzar edebilir. Fakat muhteviyatı az miktarda olmakla beraber pahalıya mal olur. (Yağsız) beyaz rengindeki Tokalon kreminin terkibinde saf zeytinyağile ihzar edilmiş süt kreması mevcuddur. Cildinizi beslemek için en mükemmel ve hakikî bir cild unsurudur. Her halde memnuniyetbahş semeresi garantilidir. Aksi halde paranız iade edilebilir.

ROMANYA SEYRİSEFAİN İDARESİ
Hareket edecek vapurlar

BASARABİA vapuru 14 nisan cuma saat 12 de (Pire, İskenderiye, Telâviv, Hayfa ve Beyrut) a.

ROMANIA vapuru 14 nisan cuma saat 17 de (Köstence) ye.

«Romania» ve «Dacia» vapurları 15 günde bir yaptıkları (Pire, Larnaka, Telâviv, Hayfa ve Beyrut) seferleri için çarşamba günleri saat 9 da ve gene 15 günde bir yaptıkları (Köstence) seferleri için cuma günleri saat 14 te limanımızdan kalkacaklardır.

Fazla tafsilât için Galata Yolcu Salonu karşısında Tahirbey hanında İstanbul umumî acentalığına müracaat. Telefon: 49449 - 49450.

SİYATİK, ARKA, BEL, DİZ KALÇA AĞRILARINA
PİMANOL
SÜRÜNCE DERHAL GEÇER

FOSFARSOL

KAN, KUVVET, İŞTİHA ŞURUBU

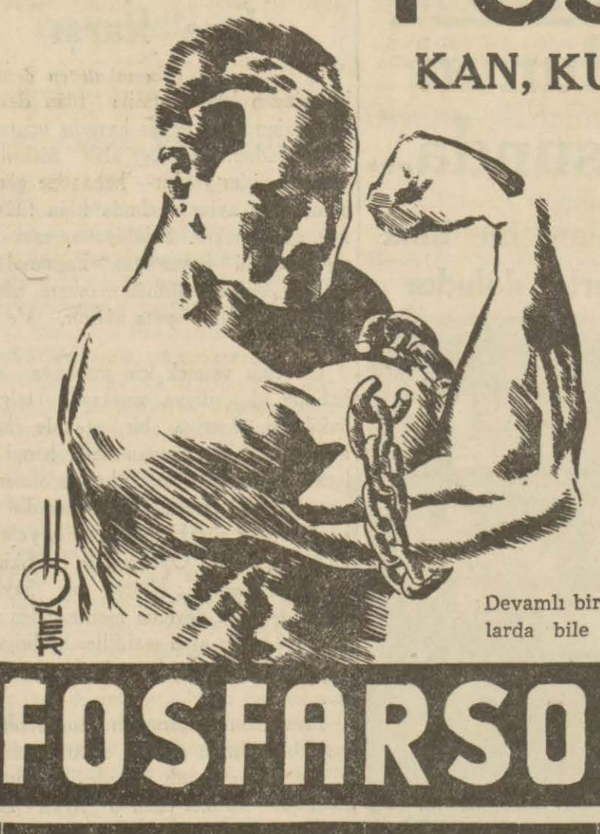

Umum doktorların müttefikan takdir ve milyonlarca vatandaşa itimadla tavsiye ettikleri en mükemmel bir kuvvet şurubudur. Daima kanı tazeleyip çoğaltır. Tatlı bir iştiha temin eder. Her zaman genclik, dinclik verir, zekâ ve hafıza kudretini yükseltir. Sinirleri, adaleleri kuvvetlendirerek, uykusuzluk, halsizlik, fena düşünceleri giderir, vücud makinesine lâzım olan bütün enerji ve kabiliyeti vererek daima azim, irade, neş'e sahibi eder. Mide, Barsak tembelliğinden ileri gelen muannit inkıbazlarda, bel gevşekliği ve ademi iktidarda şayani hayret faydalar temin eder.

FOSFARSOL'u; Diğer bütün Kuvvet ilâclarından ayıran başlıca hassa

Devamlı bir surette kan, kuvvet, iştiha yaratması ve ilk kullananlarda bile mucize tesirini derhal göstermektedir. Tifo, Grip, Zaturrie, Sıtma ve umum kansızlıkla neticelenen tehlikeli hastalıkların nekahat devrelerinde en mükemmel bir derman şurubudur. Sıhhat Vekâletinin resmî müsaadesini haizdir.

Her eczanede bulunur.

FOSFARSOL

Amerikanın en maruf fabrikaları

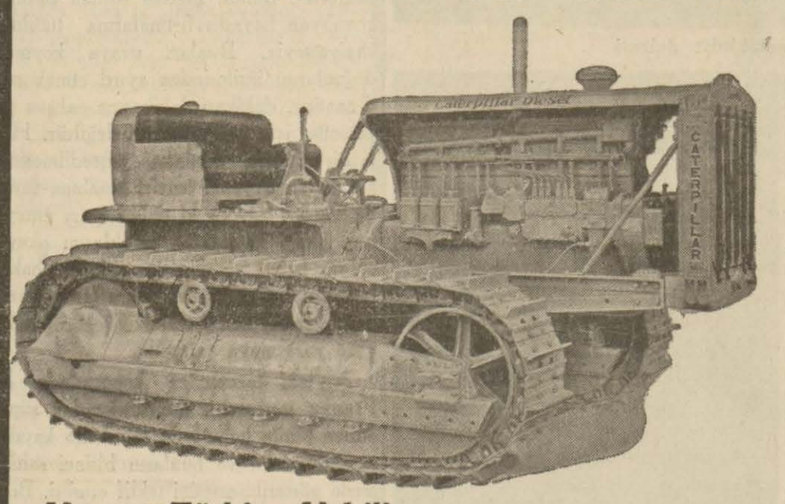

The Caterpillar Tractor Co.

John Deere Co., Killefer Manufacturing Co., La Plant - Choate Manufacturing Co. İnc. R. G. Le Tourneau İnc., Tracks on Company, Willamette Hyster Co., Athey Truss Wheel Co.

Umumî Türkiye Vekili:

"TİTAŞ,,

Ticaret Türk Anonim Şirketi

ANKARA, Koçak apartımanı. Ulus meydanı, Posta kutusu 196 Telefon: 2305 - 2338.
İSTANBUL, Bahçekapı, Taş han 1 inci kat, Posta kutusu 448, Telefon: 23247 - 23271
Telgraf adresi : TİTAŞ

1939 modeli 31,41,51,71 ve 108 beygir kuvvetinde tam Diesel tank sisteminde, en iktisadî, en dayanıklı, sarfiyatı en az ve dünyada en tanınmış YÜKSEK ZİRAATTE, ORMAN ve MADEN İŞLERİNDE, YOL İNŞAATINDA ve TAYYARE MEYDANI TESVİYE İŞLERİNDE kullanılan YÜKSEK KABİLİYETLİ « CATERPILLAR » TRAKTÖRLERİ ve bu işlerde kullanılan bil'umum makineler ve teferruatı:

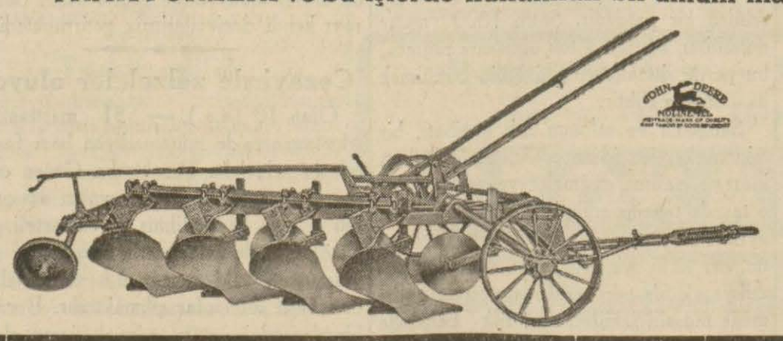

Muhtelif tip ve eb'adda, John Deere mamulâtı:

Traktör Pullukları,
Diskli Pulluklar,
Disk Harrowlar,
Disk - Tillar ve
Mibzerler

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme İlânı

Isparta Nafıa Müdürlüğünden:

1 — Eksiltmiye konulan iş:

Isparta Vilâyet Hükûmet konağında yaptırılacak 16036 lira 20 kuruş keşif bedelli kalörifer tesisatı olup 938 malî yılı içinde «5000» lirası ve 939 malî yılında da «11036» lira «20» kuruşu tediye edilecektir.

«5000» liralık işin 25/5/939 tarihine kadar ikmali şarttır.

2 — Bu işe aid evrak ve şartnameler:

A — Bayındırlık işleri genel şartnamesi
B — Yapı işleri umumî ve fennî şartnamesi
C — Sıcak sulu kalörifer tesisatı için umumî ve fennî şartname
D — Hususî şartname
E — Eksiltme şartnamesi
F — Mukavele projesi
G — Keşif ve vahidi kıyasi fiatlar
H — Projeler

İstiyenler bu evrakı Isparta Nafıa Müdürlüğünde görebilirler.

3 — 5/4/939 tarihinden itibaren 15 gün müddetle eksiltmiye konulan bu iş 20/4/939 perşembe günü saat 15 te Nafıa Müdürlüğünde teşekkül edecek Komisyon tarafından yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin «1202» lira «75» kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve bundan başka aşağıdaki vesikaları ibraz etmeleri lâzımdır.

A — İhaleden en az 8 gün evvel Vilâyete müracaatle alınacak ehliyet vesikası,
B — 939 yılına aid Ticaret Odası vesikası.

6 — Teklif mektubları üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar yukarıda sözü geçen Komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir.

Posta ile gönderilecek mektubların nihayet saat 15 e kadar gelmiş olması ve dış zarfların mühür mumu ile iyice kapatılmış bulunması lâzımdır. Postada vuku bulacak teahhurlar nazarı itibare alınmıyacaktır. (2384)

DIŞ HEKİMİ
Ratib Türkoğlu
Sirkecide Viyana oteli sırasında 26 No. da ikinci kat.
Öğleden sonra 14 den 20 ye kadar

Bolvadin Belediye Riyasetinden:

Wolf - kazanlı - buhar makinelerinde çalışmış tecrübeli bir elektrik fabrikası makinistine ihtiyac vardır. Taliblerin bir hafta zarfında ehliyetnamelerile birlikte Bolvadin Belediye Encümenine müracaatleri ilân olunur. (2282)

KADIN SEVERSE...

Yazan: *ESAD MAHMUD KARAKURD*

— 37 —

— Evet geldi.

— Gözün aydın öyle ise.

— Yapma rica ederim; üzüyorsun beni! Hem, kızımdan bahsederken bu kadar hafif konuşmanı istemem. Sonra, bir annenin senelerdenberi beklediği kızını sabırsızlıkla, heyecanla beklemesi günah değildir. Hem, tasavvur edemezsin Ferid; ne güzel bir kız olmuş! Fevkalâde birşey... Uzun, ince bir boy, derisi mat sarışın bir yüz, iri parlak gözler, kıvırcık sarı saçlar! Fevkalâde, fevkalâde!.. Tıpkı bir İngiliz kızı gibi giyinmesini de öğrenmiş. Diyorum sana, hayret edeceksin gördüğün zaman!

— Hiç hayret etmem... Senin kızının böyle olması gayet tabiidir.

— Kavga ederken bile araya bir kompliman sıkıştırmağı ihmal etmezsin.

— Ne komplimanı? Gayet tabiî. Gül ağacından ayva çıktığını kimse görmüş müdür? Gül ağacı yapsa yapsa nihayet bir konca yapabilir.

— Teşekkür ederim Ferid.

— Teşekkürü filân bırak amma, şimdi bayağı merak etmeğe başladım kızını! Onu bir gün görmek isterim.

— Göstermem ben kızımı sana!

— Niçin?

— Kıskanırım da onun için!

— Kızını mı kıskanırsın?

— Tabiî.

— Daha neler!

Kadın, iri elâ gözlerini, Feridin gözlerine çevirerek bakıyor. Ağır ve hicranlı bir sesle:

— Lâtife bertaraf Ferid, diyor, dün o, bir avuc güneş gibi, altın renkli saçlarını uçurarak, gözlerinin ışığını pırıl pırıl yakarak, genc ve güzel bir kadın halinde boynuma sarılırken istasyonda; içimde birşeyin acı acı burkulduğunu, yandığını duydum! Kendi kendime: «Leylâ; sen artık yavaş yavaş sönüyor, bitiyorsun, dedim. Damarlarını yırtan hayat, halkettiğin bu güneş renkli insana geçiyor. İhtiyarlıyorsun, tükeniyorsun! İhtirasların, kadınlığın eriyor, bitiyor... Sen artık yakında büsbütün bir hiç olup kalacaksın!»

Leylâ, başını iğiyor. Küreklerin sularda açtığı pırıltılara bakıyor:

— Ferid; dün kızımı gördükten sonra artık iyiden iyiye anlamağa başladım; hayatını bitirmiş, ihtiyarlığın yolunu tutmuş bir kadınım ben! Böyle hududsuz, ucsuz bucaksız bir saadete sahib olmağa hakkım yok...

— Öööf; saçma sapan konuşmağa başladın gene Leylâ! İnsan, damarlarında yaşamak arzusunu duyduğu müddetçe ihtiyarlamaz! Hem, söyler misin bana, şu senin kızın şimdi tam kaç yaşındadır?

— Yirmi birine girdi.

— Yirmi bir! Yaş mı buda? Yirmi yaşında kadın, sadece tecrübesiz bir çocuktur... İnan bana; seni bu beyaz saçlarına, kırışmağa başladığı için ıstırab çektiğini söylediğin çizgili alnına ve herşeyine rağmen yüz tane genc kıza değişmem! Hayat, tecrübe demektir Leylâ. Aşk, bir erkeği anlamak, sevgi, erkeğin arzu ve ihtiraslarına muhatab olmaktır. Asrımızın, bugün aşktan anladığı bu! Erkekler, sevdikleri kadınları, sevmesini bilen kadınlardan seçerler... Hiçbir zaman bunu hatırından çıkarma ki, bir erkeğin hayatında en çok yaşıyan kadın, en çok erkeğin ne demek olduğunu bilen kadındır! Damarlarında kanı kaynıyan kuvvetli adam, kuvvetli ve tecrübeli kadın arar. Bugünün hangi yirmi yaş kızı, olmuş bir adamı tatmin edebilecek kabiliyettedir? Tatmin edemez, anlıyamaz. Çünkü, yirmi sene bir erkeği anlamağa kâfi zaman değildir. Siz kadınlar, bize şöyle bir bakar da, dudaklarınızı bükerek: «İşte bir erkek!» der geçersiniz değil mi? Hayır, her gördüğünüz adam, «işte şöyle bir erkek» değildir. Onun basit manzarası sizi aldatmamalıdır. Fırsat bulur da o basit gördüğünüz zarfın içine nüfuz eder, onu benimsemeğe çalışırsanız, o zaman erkek denilen varlığın ne derin, ne girintili çıkıntılı, ne aklın, havsalanın almıyacağı esrarla dolu bir mevcudiyet olduğuna inanırsınız! Bakın, aile müessesesine! Tetkik edin ayrılışları... Yuvasını kaybeden kadın, daima erkeğini basit gören, onu keşfettiğini zanneden kadındır! Bazı iki gözü iki çeşme ağlıyarak kocasının arkasından koşan genc kızlar bilirim; hatta ta muayenehaneme kadar gelirler. Bunlar, hocalarının kendilerile meşgul olmadıklarını, bir takım yaşı ilerlemiş kadınların peşinden gittiklerini söyliyerek şikâyet eder ve bunun sebebini anlamağa çalışırlar. Hastalarımın arasında en çok acıdığım insanlar, bu nevi genc zevcelerdir. Çünkü onları tedavi etmeğe, noksanlarının ne olduğunu anlatmağa imkân yoktur. Ne yaparsanız yapın, hayatın istediğini öğretemezsiniz onlara! Çünkü gencdirler, tecrübesizdirler... Bunu ne doktor, ne âlim, ne edebiyat, ne ruhiyat öğretebilir. Bunu sadece zaman, tecrübe ve hayat öğretir.

Ferid, kara gözlerini, kadının gözlerine çevirerek bakıyor:

— İşte onun için Leylâ, hiç merak etme, kat'iyyen korkma. Kızın seninle boy ölçüşemiyecektir. Dünya kurulduğu gündenberi, genc, kuvvetli erkek, daima şakaklarına kır düşmüş tecrübeli kadınları, 18 yaş çocuklarına tercih etmiştir.

Leylâ, kızıl dudaklarında yıldızların ışığını parlatarak gülüyor:

— İnsanı teselli etmesini, avutmasını ne iyi de bilirsin, Ferid!

Gülüşüyorlar...

Birbirine bağlı sandallar, sahillere dizilmiş çam ağaclarının gölgeleri arasında ilerliyor.

— Kızını çok mu seviyorsun Leylâ?

— Tasavvur edemiyeceğin kadar çok.

— Onu mu daha fazla seviyorsun, beni mi?

— Gene başlama Ferid!

— Hayır hayır; onun için değil, anlamak istiyorum: Evlâd sevgisi mi daha galib, erkek sevgisi mi?

— Bunlar o kadar başka başka şeyler ki...

— Peki, ya bir gün ikimizden birini tercih etmen icab etse?

— Neler söylüyorsun Ferid?

— Meselâ, söz gelişi canım...

— Allah göstermesin... Ne onu terkedebilirim, ne seni artık! Hayatım, ancak ikinizin varlığile kabildir.

— Peki amma, anlıyamıyorum Leylâ; bu kadar çok sevdiğin kızından niçin uzun seneler ayrı kaldın; nasıl tahammül ettin o halde, bu ayrı yaşayışa?..

(Arkası var)

Meclis, hükûmete 389 reyle ve ittifakla itimadını bildirdi

[Baştarafı 1 inci sahifede]

veçhile vücude gelen Vekâletlerle, idare ve teknik bakımından işlerin yürümesinin daha kolay bir hale konulduğunu ve Vekillerin de daha yakından işlerini takib ve kontrol edebileceklerini ümid ediyoruz.

İş programı

Vekâletlerin iş programında bir değişiklik yoktur. Kabinenin programında olduğu gibi, Vekâletlerin iş programlarında da Cumhuriyet Halk Partisinin programı esastır.

Cumhuriyet devrinin en muvaffak prensiplerinden biri olan denk bütçe esasına dayanarak hazırlanan 939 - 940 malî sene bütçesi huzurunuza takdim edilmiş bulunmaktadır. Müzakeresi esnasında gerek şahsan, gerek kendilerile çalışmakla iftihar duyduğum Vekil arkadaşlarımın size vereceğimiz izahat bunu gösterecektir, kanaatindeyim.

Dahilde ve haricde vaziyet

Yalnız dahilî, haricî vaziyetlerden bahsedeceğim.

Dahilde devamlı bir huzur ve sükûn bulunduğunu ve Türk vatandaşının samimî beraberlik ve güven havası içinde yaşadığını emniyetle söyliyebilirim. Cumhuriyet hükûmeti bu havanın bulanmamasına, Türk vatandaşının endişesiz çalışmasına ve kazanmasına, huzur içinde faziletli bir aile hayatı geçirmesine ve istikbalinden emin olmasına bütün kuvvet ve gayretile çalışmakta devam edecektir.

Dünya buhranı ve biz

Aziz arkadaşlarım,

Dünya vaziyetinin baş döndürücü bir sür'atle her an değişiklikler gösteren inkişafı, haricî siyasetimizin her zamankinden ziyade müteyakkız olmasını icab ettiriyor. Milletleri birbirinin karşısına diken, birkaç gün gibi kısa zaman içinde devletlerin ortadan kalkmasına müncer olan bugünkü dünya buhranı, sulha olan kuvvetli merbutiyetini her zaman ilân ve ispat etmiş bulunan Cumhuriyet hükûmetini tabiatile yakından alâkadar etmektedir.

Fakat bütün bu değişmeler, bu sür'atli ve esaslı inkişaflar yanında, Türkiyenin haricî siyaseti bir tebeddül göstermemektedir. Dostluklarına, ittifaklarına velhasıl sözüne ve imzasına sadık olan Türkiye sulhu sevmek, sulha hizmet etmek yolundaki azminde ayni imanla, ayni itina ile berdevam bulunmaktadır.

Bu kargaşalıklar önünde Cumhuriyet hükûmetinin büyük, küçük bütün devletlerle ayni samimiyet ve dürüstî altında dostane münasebetlerini idame etmekte bulunduğunu ve bundan sonra da idameye çalışacağını size söyliyebilirim.

Sulha hizmeti, hükûmetiniz bu dürüst siyasette buluyor.

Fikir ve menfaatlerin bu kadar şiddetli çarpıştığı zamanımızda, Türkiye için ne bir fikir cereyanı, ne de her hangi bir menfaat hırsı sulh yolundan inhirafta amil olmamaktadır ve olmıyacaktır.

Milletimizin hayat ve refahını tehlikeye atabilecek hareketler, hükûmetinizden sadır olmıyacaktır. Elverir ki iyi niyetlerimiz ve bütün devletlere karşı beslediğimiz samimî ve dostane bitaraflık, doğrudan doğruya veya bilvasıta ihlâl edilmek teşebbüsüne maruz kalmasın.

Çok tehlikeli, buhranlı ve sık tebedül eden enternasyonal vaziyet içinde haricî siyasetimizin bu ana hatlarını tebarüz ettirmekle iktifa ediyorum. Yeni vaziyetleri umumî sulh menfaati ve Türk âli menfaati bakımından daimî bir teyakkuz ve tetkika tâbi tutacağız. Ve Büyük Meclisin murakabe ve karar hakkını daima zamanında ve tam olarak kullanması için lâzım gelen ihtimamı dikkatle tatbik edeceğiz.

Türk vatan ve milletinin, Türkiye Cumhuriyetinin maruz kalabileceği vakayie karşı zamanında tedbir almak hususunda, Cumhuriyet hükûmeti müteyakkız bulunmaktadır.

En yüksek hamaset ve sarsılmaz vatan sevgisi kaynağı olan büyük Türk ordusuna dayanarak her tehlikeyi ve tecavüzü bertaraf edeceğimiz kanaatinde olduğumuzu söylemekle iftihar duyarım.

İşte, arkadaşlar, maruzatım burada bitiyor. Sözüme başlarken arzettiğim gibi, Cumhuriyet Halk Partisinin programına sadık ve onun tahakkukuna çalışan arkadaşlarınız olmakla bahtiyarız. Sizin gösterdiğiniz yolda ve vereceğiniz direktifler dairesinde milletin refah ve saadetine çalışmak azmindeyiz. Eğer, bizi bu vasıflarımızla yüksek maksadlarınıza hizmet edecek kabiliyette görüyorsanız itimad reylerinizle taltif ve takviye ve işimize devama müsaade buyurunuz.»

Kabineye itimad

Başvekil Refik Saydamın sık sık sürekli alkışlarla ve bravo seslerile karşılanan bu nutkunu takiben tayini esami ile reye müracaat edilmiş ve tasnifi âra neticesinde Refik Saydam kabinesine 389 reyle ve mevcudun ittifakile itimad edildiği bildirilmiştir.

Bunun üzerine tekrar kürsüye gelen Başvekil doktor Refik Saydam, gösterilen bu itimada karşı da demiştir ki:

«— Arkadaşlarım,

Gerek bendeniz ve gerek arkadaşlarım, itimadlarınıza şükranlarımızı arzederiz. Bunu hakketmeğe çalışacağız.»

Meclisteki müzakereler

Ankara 10 (Telefonla) — Meclisin bugünkü toplantısında encümenler intihabı yapıldıktan sonra Başvekil doktor Refik Saydamın çok alkışlanan beyanatı sonunda, Fazıl Ahmed Aykaç, Berç Türker, Refik İnce, Emin Sazak ve Rasih Kaplan söz aldılar.

Refik İnce kürsüde...

Refik İnce, Meclisten ikinci defa itimad istiyen Refik Saydamın bu beyanatile yüreklerde emniyet hissi bıraktığını, hükûmet teşkilâtının yeni iki Vekâletle zenginleştirilmiş olması yeni Türkiyenin medeniyet yolunda aldığı hızı ve kuvveti ifade ettiğini söyledi; doktor Refik Saydamın haricî siyaset hakkındaki beyanatını tahlil etti ve mütaleaları sırasında dedi ki:

«— Ricalimize nasıl güveniyorsak, siyasetimize nasıl güveniyorsak ricalimiz ve siyasetimizin temeltaşını teşkil eden ordumuza dahi elbette o kadar güveniyoruz. Hükûmete itimadımızı verirken kat'iyetle şunu söylüyorum:

Biz, Millî Şeflerin arkasından gitmekle, daima kazandık; Millî Şefin arkasında Atatürk evlâdları kendilerine emanet edilen davayı dahilde ve haricde, hiçbir şeyden yılmıyarak muhafaza etmeğe, dün olduğu gibi, bugün de ahdüpeyman etmiş vaziyettedir.»

Emin Sazakın sözleri

Emin Sazak da hükûmetin programı üzerinde sitayişlerde bulundu. Haricî siyaset bahsine temasla ezcümle dedi ki:

«— Arkadaşlar, bu istilâ edilen memleketler için bir acı duyayım dedim, duyamadım. Çünkü ölmesini bilmiyen bir millet yaşayamaz. Bizim başımıza birçok felâketler geldi. Trablusu gördük, Hicaz vaziyetini biliyoruz. Bir avuç Türk nerede ve ne vaziyette olursa olsun ölümü ve yokluğu düşünmeden çalıştı. İstiklâl böyle kazanılır, böyle korunur. Yoksa herhangi bir millet, kendi bahçesine girer gibi girer ve bunlara karşı konulmazsa, karşı koymıyanların istiklâl hakları fiilen yoktur. Onun için ben doğrusu akıbetlerine acımadım. Arnavudluk hiç olmazsa bizim Trablusta yaptığımızın dörtte birini yapmalıydı. Çünkü bunlara Türk kanı filân da katışmıştı. Yalandan iki tüfek patladı; sonra allaha ısmarladık denildi! Bütün dünya bilir ki, Türk, böyle yenir yutulur bir lokma değildir.»

Rasih Kaplanın beyanatı

Rasih Kaplan (Antalya), millî hükûmetin yaşadığı yirmi sene içinde doktor Refik Saydamın daima bilgi, nizam ve dürüstî ile çalıştığını kaydederek söze başladı. Bütün milletin, Millî Şef Reisicumhur İsmet İnönünün izinde birlikle ilerlediğini izahtan sonra ihdas edilen yeni Vekâletlere temas etti. Bu mevzu üzerindeki mütaleaları sırasında deniz işlerimizin Millî Münakale Vekâletine ve Ali Çetinkayanın idaresine verilmesini memnuniyetle zikretti:

«— Ümid ediyoruz ki, dedi, Devlet Demiryollarını nasıl yürütmüş ve inkişaf ettirmişse, deniz işlerini de bir umum müdürlük halinde yürütecek ve birkaç senedenberi bu iş üzerinde çektiğimiz müşkülâtı pek yakında bertaraf edecek, sahillerimiz daha iyi vapurla süslenmiş olacaktır.»

Rasih Kaplan haricî vaziyetteki kararsızlıklara temasla dedi ki:

«— Türk milleti daha Millî Mücadeleye başlarken bir karar vermiştir: Kendi yurdunda istiklâlile yaşarken bütün dünyanın sulhunu sever, başkasının yurdunu ve istiklâlini çiğnemek suretile ileriye gitmek hiçbir vakit hatırımızdan geçmez. Fakat yurdumuza, istiklâlimize karşı hissedeceğimiz ufak bir tecavüz, bütün Türk milletinin mukabelesile karşılanacak ve Büyük Millet Meclisi milletle beraber yurdu korumak için hududlara koşacaktır. Türkün meskeni olan bu yurda göz koyanların vay başına gelecekleree!» (alkışlar)

M. S.

Hatayın sonsuz sevgisi

Ankara 10 (a.a.) — Büyük Millet Meclisinde, Hatay Millet Meclisi Reisi Abdülgani Türkmen tarafından gönderilmiş bulunan şu telgraf okunmuştur:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine

«Hatay Millet Meclisinin 31 mart 1939 toplantısında Büyük İnönü devrinde milletimizin hakikî mümessil ve hulâsası olan altıncı Büyük Millet Meclisine, tarihî vazifesine başlarken sarsılmaz bağlılıklarımızla selâmladığımızın ve eserinde yürüdüğümüz büyük anavatana ve Kahraman Şefimize duyduğumuz sonsuz sevginin arzına ittifakla ve alkışlarla karar verilmiş olduğunu en derin saygılarımla arzetmekle bahtiyarım.»

Bütün Meclisin sürekli alkışlarile karşılanan bu telgrafa Riyaset Divanınca karşılık verilmesi tasvib edilmiştir.

Yeni Encümenler

Ankara 10 (a.a.) — B. M. Meclisinin bugünkü toplantısında Meclis ihtisas encümenlerine şunlar seçilmişlerdir:

Adliye encümeni

Mümtaz Ökmen (Ankara), Numan Aksoy (Antalya), Osman Niyazi Burcu (Balıkesir), Feridun Fikri (Bingöl), Süreyya Örgeevren (Bitlis), Atıf Akgüç (Bursa), Muhiddin Baha Pars (Bursa), Münir Çağıl (Çorum), Şeref Aykut (Edirne), Abdülhak Fırat (Erzincan), Ömer Asım Aksoy (Gazi Ayıntab), Abidin Binkaya (Kastamonu), Suad Hayri Üsgüblü (Kayseri), Ragıb Akça (Kocaeli), Salâh Yargı (Kocaeli), Fuad Gölbudak (Konya), Galib Gültekin (Konya), Refik İnce (Manisa), Hasan Menemencioğlu (Mardin), Dr. Saim Ali Dilemre (Rize), Fuad Sirmen (Rize), Cemil Atay (Şinob), Faik Ahmed Barutçu (Trabzon), Şinasi Devrim (Zonguldak).

Arzuhal encümeni

İsmail Hakkı Mumcu (Amasya), Adnan Menderes (Aydın), Fahreddin Tiridoğlu (Balıkesir), Hayreddin Karan (Balıkesir), Lûtfi Gören (Bolu), Mustafa Fehmi Gerçeker (Bursa), Nevzad Ayas (Bursa), Nuri Kayaalp (Çorum), Tahir Berkay (Denizli), Mehmed Şahin (Gazi Ayıntab), General İhsan Sökmen (Giresun), Şevket Erdoğan (Gümüşane), Dr. Yusuf Ziya Somer (Kırşehir), Kemaleddin Olpak (Kocaeli), Dr. Vehbi Bemig (Ordu), Hamdi Şarlan (Ordu), İsmail Çamaş (Ordu), Raif Dinc (Rize), Meliha Ulaş (Samsun), Naşid Fırat (Samsun), General Akif Öztekin (Sıvas), Süleyman Sırrı Gedik (Trabzon), Münib Boya (Van).

Bütçe encümeni

Yahya Galib Kargı (Ankara), Dr. Zihni Ülgen (Bolu), Rusuhi Bolayırlı (Çanakkale), Rüştü Bekit (Diyarbakır), Fethi Altay (Elâzığ), İskender Artun (Erzincan), Durak Sakarya (Gümüşane), Turhan Cemal Beriker (İçel), Mükerrem Ünsal (İsparta), Fakhiye Öymen (İstanbul), Galib Bahtiyar Göker (İstanbul), Tahsin Coşkun (Kastamonu), Faik Baysal (Kayseri), Sadeddin Serim (Kayseri), Bürhaneddin Denker (Kırklareli), Şevket Ödül (Kırklareli), Mehmed Seyfeli (Kırşehir), Orgeneral A. Said Akbaytuğan (Kocaeli), Ali Rıza Türel (Konya), Naim Hâzım Onat (Konya), Alâeddin Tiridoğlu (Kütahya), Muttalib Öker (Malatya), Osman Taner (Malatya), Mansur Bozdoğan (Maraş), Rıza Erten (Mardin), Hüsnü Kitabcı (Muğla), Şükrü Ataman (Muş), Hamdi Yalman (Ordu), General Naci Tınaz (Seyhan), Remzi Çiner (Sıvas), Raif Karadeniz (Trabzon), Sırrı Day (Trabzon), Sami İşbay (Urfa), Ahmed Sungur (Yozgad), Sırrı İşöz (Yozgad).

Dahiliye encüdeni

Esad Uras (Amasya), Fevzi Daldal (Ankara), Rasih Kaplan (Antalya), Yahya Sezai Uzay (Balıkesir), Necmeddin Sahir (Bingöl), Fatin Güvendiren (Bursa), Fazlı Güleç (Bursa), Hilmi Ergeneli (Çanakkale), Atıf Tüzün (Çorum), İsmail Kemal Alpsar (Çorum), Osman Şahinbaş (Edirne), Gl. Zeki Soydemir (Erzurum), Nakiye Elgün (Erzurum), Münir Akkaya (Giresun), Reşad Mimaroğlu (İzmir), Esad Özoğuz (Kars), Zihni Orhun (Kars), Ahmed Hilmi Kalaç (Kayseri), Nazmi Toker (Kayseri), Şevki Ergun (Konya), Emrullah Barkan (Malatya), Edib Ergin (Mardin), Mehmed Ali Yürüker (Samsun), Zühtü Durukan (Samsun), Mithat Şükrü Bileda (Sıvas), Cemil Uybadın (Tekirdağ), Galib Tekel (Tokat), Ziya Arkan (Yozgad), İbrahim Etem Bozkurt (Zonguldak), Rifat Varda (Zonguldak).

Divanı Muhasebat encümeni

Aka Gündüz (Ankara), Hilmi Şeremetli (Balıkesir), Muzaffer Akpınar (Balıkesir), Tevfik Temelli (Bitlis), Cemil Özçağlar (Bolu), Emin Yerlikaya (Bolu), İbrahim Necmi Dilmen (Burdur), Mehmed Sanlı (Burdur), Nafiz Dumlu (Erzurum) Gl. Refet Bele (İstanbul), Hacer Dicle (Kastamonu), Hilmi Çoruk (Kastamonu), Nuri Tamaç (Kastamonu), Hazım Börekçi (Kırşehir), Mehmed Erten (Maraş), Cemal Karamuğla (Muğla), Faik Soylu (Niğde), Ahmed İhsan Tokgöz (Ordu), Mithat Aydın (Trabzon), Haydar Rüştü Öktem (Tunceli).

G. ve İnhisarlar encümeni

Nafiz Aktın (Amasya), Emin Cemal Suda (Bolu), Atıf Kamçıl (Çanakkale), İsmet Eker (Çorum), Süleyman Köstekçioğlu (Çorum), Şakir Baran (Çorum), Dr. Kâzım Samanlı (Denizli), Fahri Akçakoca (Denizli), Cahid Çubukçu (Diyarbakır), İstamat Özdamar (Eskişehir), Sadeddin Urab (İstanbul), Ali Dikmen (Kocaeli), İzzet Erdal (Konya), Gl. Seyfi Düzgören (Mardin), Dr. Hüseyin Avni Ercan (Muğla), Naim Erem (Niğde), Hulûsi Orucoğlu (Sinob), Daniş Eyüboğlu (Trabzon), Mithat Yenel (Tunceli), Ekrem Pekel (Yozgad).

Hariciye encümeni

Falih Rıfkı Atay (Ankara), Dr. Cemal Tunca (Antalya), Mümtaz Kaynak (Aydın), Hasan Cemil Çambel (Bolu), Asım Us (Çoruh), Dr. İbrahim Tali Öngören (Diyarbakır), Zeki Mes'ud Alsan (Diyarbakır), Fazıl Ahmed Aykaç (Elâzığ), Saffet Arıkan (Erzincan), Gl. Pertev Demirhan (Erzurum), Ahmed Şükrü Esmer (İstanbul), Salâh Cimcoz (İstanbul), Halil Menteşe (İzmir), Gl. Muhiddin Akyüz (Kars), İbrahim Süreyya Yiğit (Kocaeli), Ali Muzaffer Göker (Konya), Hikmet Bayur (Manisa), Necmeddin Sadak (Sıvas), Yahya Kemal Beyatlı (Tekirdağ), Nazım Poroy (Tokat).

İktısad encümeni

Berç Türker (AfyonK.) Hamza Erkan (AfyonK.) İzzet Akosman (Afyon K.), Ahmed Ulus (Ankara), Muammer Eriş (Ankara), Nazmi Topçuoğlu (Aydın), Veli Necdet Sundükay (Diyarbakır), Fuad Balkan (Edirne), Salih Başotaç (Erzincan), Emin Sazak (Eskişehir), Nuri Pazarbaşı (Gazianteb), İsmail Sabuncu (Giresun), Edib Servet Tör (Gümüşane), doktor Muhtar Berker (İçel), Abidin Daver (İstanbul), Ahmed Hamdi Denizmen (İstanbul), Benal Arıma (İzmir), Dr. Mustafa Bengisu (İzmir), Mehmed Aldemir (İzmir), Kahraman Arıklı (Kars), Celâl Bayar (Kastamonu), Ahmed Hamdi Dikme (Konya), Kâzım Okay (Konya), Besim Atalay (Kütahya), Dr. Rasim Ferid Talay (Niğde), Hasan Cavid (Rize), Şemsa İşcan (Seyhan), Naki Bekmen (Siird), Yusuf Kemal Tegirşenk (Sinob), Hasan Karabacak (Zonguldak).

Kütübhane encümeni

Dr. General Besim Ömer Akalın (Bilecik), Dr. Mustafa Cantekin (Çorum), Mihri Pektaş (Malatya), Hazım Tepeyaran (Niğde).

Maarif encümeni

Belkis Baykan (Ankara), Türkân Örs (Antalya), İsmail Hakkı Uzunçarşılı (Balıkesir), Avni Yukaruç (Çanakkale), Reşad Nuri Gültekin (Çanakkale), Talât Onoy (Giresun), İzzet Ulvi Aykurt (Hakkâri), Emin İnankurt (İçel), Ali Kâmi Akyüz (İstanbul), İbrahim Alâettin Gövsa (İstanbul), Nazmi Ülker (İzmir), Şehime Yunus (İzmir), Fuad Köprülü (Kars), Rıdvan Nafiz Edgüer (Manisa), Ali Canib Yöntem (Ordu), Selim Sırrı Tarcan (Ordu), Hasib Ahmed Aykuna -Tokad), Halil Mithat Boztepe (Trabzon), Hamdi Ülküven (Trabzon), Refet Ülgen (Urfa),

Maliye encümeni

Cemal Akçın (Afyon), Haydar Çerçel (Afyon), İhsan Tav (Ağrı), Dr. Galib Kahraman (Bursa), Zülfü Tirel (Diyarbakır), Münir Hüsrev Göle (Erzurum), Ahmed Aksu (Gazi Ayıntab), Atıf Bayındır (İstanbul), Kâmil Dursun (İzmir), Ömer Taşçıoğlu (Kayseri), Hamdi Kuleli (Kırklareli), İzzet Özkan (Kırşehir), İbrahim Tolon (Kocaeli), Kâzım Gürel (Konya), Mahmud Nedim Zapçı (Malatya), Faik Kurdoğlu (Manisa), Dr. Abravaya Marmaralı (Niğde), Kemaleddin Kâmi (Rize), İbarahim Arvas (Van), Yusuf Özençi (Zonguldak).

M. H. Tetkik encümeni

Rifat Araz (Ankara), Şakir Kınacı (Ankara), Mehmed Emir (Balıkesir), Ziya Esen (Çankırı), Mazhar Müfid Kansu (Çoruh), Ziya Karamürsel (İstanbul), Dr. Hilmi Oytaç (Malatya), Hakkı Kılıcoğlu (Muş), İbrahim Mete (Seyhan), Hakkı Ungan (Van).

Milli Müdafaa encümeni

Hacım Çarıklı (Balıkesir), Salih Bozok (Bilecik), Dr. Akif Ankan (Çankırı), Eyüb Sabri Akgül (Çorum), Gl. Kâzım Sevüktekin (Diyarbakır), Aziz Akyürek (Erzurum), Yalim Eltuğ (Erzurum), Şükrü Koçak (Erzurum), Hasan Fehmi Ataç (Gümüşane), Yusuf Ziya Zarbun (Gümüşane), Dr. Tuğamiral Hakkı Şinasi Erel (İstanbul), Hüsrev Kızıldoğan (Kars), Şerefeddin Karacan (Kars), Vehbi Bilgin (Konya), Gl. Osman Koptagel (Malatya), Kâzım Nami Duru (Manisa), Hasan Reşid Tankut (Maraş), Sadullah Güney (Muğla), Amiral Fahri Engin (Samsun), Ruşen Barkın (Samsun), Sinan Tekelioğlu (Seyhan), Cevdet Kerim İncedayı (Sinob), Rahmi Apak (Tekirdağ), Gl. Ahmed Yazgan (Urfa), Celâl Arat (Yozgat).

Nafıa encümeni

Mebrure Gönenç (Afyon K.), Arif Baytın (Ankara), Eşref Demirel (Ankara), Ali Rıza Erem (Çoruh), Fuad Ziya Çiyiltepe (Elâzığ), Aziz Samih Liter (Erzincan), İzzet Arukan (Eskişehir), Osman Işın (Eskişehir), Hüsnü Özdamar (İsparta), Sadeddin Epikmen (İzmir), Sadri Ertem (Kütahya), Mehmed Şevket Özpazarbaşı (Malatya), Vasıf Çinay (Malatya), Osman Erçin (Manisa), Halid Mengi (Niğde), Abdürrahman Naci Demirağ (Sıvas), Gl. Sıtkı Üke (Tokat), Sami Erkman (Tunceli), Şeref Uluğ (Urfa), Veled İzbudak (Yozgat).

S. ve M. İçtimaiye encümeni

Dr. Hüsameddin Kural (Ağrıc), Dr. Taptas (Ankara), Dr. Münir Soykan (Antalya), Dr. Şakir Şener (Aydın), Dr. Muhlis Suner (Bilecik), Dr. Ahmed Ruhi Yeşilyurd (Burdur), Dr. Refik Guaran (Bursa), Dr. Hamdi Berkman (Denizli), Fatma Memik (Edirne), Dr. Mehmed Ali Ağakay (Gazi Ayıntab), Hasan Vasıf Somyürek (Giresun), Rıza Saltuğ (Kastamonu), Salih Turgay (Kayseri), Dr. Fuad Soragman (Kocaeli), Dr. Osman Şevki Uludağ (Konya), Dr. Ali Süha Delibaşı (Kütahya), Asım Tumer (Manisa), Dr. Rıza Levend (Mardin), Nazmi Trak (Tekirdağ), Hüsameddin Okan (Zonguldak).

Teşkilâtı Esasiye encümeni

General Kâzım Özalp (Balıkesir), Fethi Okyar (Bolu), Fazıl Nazmi Örkün (Çankırı), Hüseyin Cahid Yalçın (Çankırı), Necib Ali Küçüka (Denizli), Yusuf Ziya Özer (Eskişehir), General Cemal Mersinli (İçel), General Kâzım Karabekir (İstanbul), Celâl Bayar (İzmir), Mahmud Esad Bozkurd (İzmir), Dr. Tevfik Aslan (Kastamonu), Dr. Fuad Umay (Kırklareli), Hüseyin Rahmi Gürpınar (Kütahya), Receb Peker (Kütahya), Kenan Öner (Manisa), Yunus Nadi (Muğla), Süleyman Necmi Selman (Samsun), Ali Münif Yegana (Seyhan), Resai Erişken (Tokad), Mehmed Emin Yurdakul (Urfa).

Ziraat Encümeni

Nuri Göktepe (Aydın), Rahmi Selçuk (Balıkesir), Emin Aslan Tokad (Denizli), Yusuf Başkaya (Denizli), Faik Kaltakkıran (Edirne), Fikret Atlı (Giresun), Sabit Sağıroğlu (Elazıg), Ahmed Ovacık (İçel), Rahmi Köken (İzmir), Ömer Küntaya (Kars), Zühtü Akın (Kırklareli), İbrahim Diblan (Kocaeli), Nasuhi Baydar (Malatya), Hüsnü Yaman (Manisa), Kâni Karasman (Manisa), Yaşar Özey (Manisa), Dr. Abdulkadir Kemali (Maraş), Muhiddin Birgen (Mardin), Damar Arıkoğlu (Seyhan), İsmail Safa Özler (Seyhan), Tevfik Tarman (Seyhan), Ali Rıza Esen (Siird), Şefik Özdemir (Siird), Atıf Esenbel (Sıvas), İsmail Mehmed Uğur (Sıvas).

Vekiller Heyeti

Hariciye Vekilimiz son mülâkat etrafında izahat verdi

Ankara, 10 (Telefonla) — Vekiller Heyeti, bugün toplandı. Bu toplantıda Hariciye Vekilimiz Şükrü Saracoğlunun Rumen Hariciye Nazirile İstanbulda yaptığı görüşmeler hakkında izahat verdiği anlaşılmaktadır.

Prof. Pitar'ın konferansı

Profesör Pitar dünkü konferansını verirken

Cenevre Üniversitesi profesörlerinden Pitard konferansının birincisini, dün saat 18,15 te Üniversite konferans salonunda vermiştir.

Konferans, Rektör ve profesörlerle kalabalık bir talebe kütlesi tarafından alâka ile dinlenmiştir. Sürekli alkışlar arasında kürsüye gelen profesör, kendisine karşı gösterilen alâkaya teşekkür ettikten sonra sözlerine şöyle başlamıştır:

«— Arzın sathı üzerindeki insanlar birbirlerinden çok farklıdırlar. Beyaz, sarı, siyah ve hatta kırmızı ırklar oldukça büyük değişiklikler gösterirler. Bunları meydana çıkarmak antropolojinin vazifesidir. Bir ırk bir tek karakterle değil, kafatasının, yüzün şekli, saçların vaziyeti, derinin ve gözlerin rengi sayesinde tayin olunmalıdır. Irkı ne milliyetle, ne de konuşulan dille karıştırmalıdır. Meselâ Lâtin ırklarının ve Cermen ırklarını zikretmek bir itiyad haline gelmiştir. Halbuki Lâtin ırkları olmadığı gibi, Cermen ırkları da yoktur. Birçok insan milletleri lâtinceden, yahud bir Cermen dilinden müştak bir dil konuşmalıdırlar. Bu keyfiyet onların ayni ırka mensub olması demektir.»

Profesör bundan sonra ırkları dört büyük kısma ayırarak, bunların ayrı ayrı vasıflarını, birbirile olan münasebetlerini izah ederek demiştir ki:

«— Avrupanın hiçbir memleketi siyasî sınırları dahilinde bir tek ırka mensub insanlara malik değildir. Bütün bu memleketler muhtelif nispetlerde birçok ırklara mensub insanları ihtiva etmektedirler.

Bu Avrupa ırklarının menşei nedir; bunlar ne zamandanberi Avrupa kıt'asında yaşıyorlar?

Aşağı yukarı yirmi senedenberi prehistorik antropoloji araştırmaları fazlalaşmış olduğundan, Avrupanın ilk sakinlerinin hangi ırklara mensub olduklarını tasavvur etmek imkânına malik bulunuyoruz. Unutmıyalım ki, Avrupadaki ırklar, ön Asyadan, yani Anadoludan gelmiştir. Bizim de ecdadımız sizinkilerdir.»

Bundan sonra bu ırkların ilk zamanlardan itibaren nasıl bir inkişaf gösterdiklerini, Avrupada ilk defa dolikosefal bir ırk yaşayarak bilâhare ön Asyadan gelen brakisefal ırkın tesirinde bu vasfı aldığını söyliyerek sözlerini şöyle bitirmiştir:

«— Alpin ırk, hiç şüphesiz ön Asyadan neş'et etmiştir. Bu ırkı belki ilk defa, Anadolu, Avrupaya göndermiştir. Avrupa kıt'asına hayvanların ehlileştirilmesini ve hububat ekimini getirmiş olanlar işte bu insanlardır. Eğer bu insanlarla temas etmeseydik, Avrupada belki de hâlâ taş yontmakla meşgulduk.

Şüphesiz bilmek istediğimiz herşeyi, henüz bilmiyoruz. Fakat unutmıyalım ki, bizden evvel gelen nesil bizim burada şimdi kurmağa teşebbüs ettiğimiz jeoroloji işini başarmağa henüz muktedir değildir. Zira insanları tetkik eden eserler yoktu.»

Pitard projeksiyonla konferansın mevzuunu alâkadar eden dökümanlar üzerinde izahatta bulunduktan sonra konferansını alkışlar arasında bitirmiştir.

Profesör Pitard ikinci konferansını çarşamba günü verecektir.

Güzellikler...

Dünyada mevcud bütün şeylerden üstündür.

Onu koruyunuz.

KREM PERTEV

Sizin bu yoldaki mücadelenizde kendisine itimad edilebilen en kuvvetli vasıtadır.

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme İlânı

Bolu Nafıa Müdürlüğünden:

1 — Eksiltmiye konulan iş: Bolu Vilâyeti Merkezinde yeniden inşa edilecek beş sınıflı ilk okul binasına aid keşif bedeli 27,392 lira 20 kuruştur.
2 — Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır:
A — Eksiltme şartnamesi
B — Mukavele projesi
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi
D — Bina inşaatına dair fennî ve hususî şartname
E — Keşif hulâsası, silsilei fiat, mesahat cetvelleri
F — Bina projesi
G — Sıhhî tesisatı aid
M — Kalörifer ve sıhhî tesisat projelerinin nasıl tanzim edileceğine dair talimat.
İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı bir lira otuz yedi kuruş mukabilinde Bolu Nafıa Müdürlüğünden alabilirler.
3 — Eksiltme 21/4/939 tarihinin cuma günü saat 15 te Bolu Daimî Encümeninde yapılacaktır.
4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.
5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 2055 lira muvakkat teminat vermesi, bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır:
1 — Ticaret Odasında kayıdlı bulunduğuna dair vesika.
2 — İstekliler ihaleden en az sekiz gün evvel Vilâyete müracaat ederek bu işe girebilmek için ehliyet vesikası alması.
6 — Teklif mektubları yukarıda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Daimî Encümen Dairesine getirilerek Eksiltme Komisyonu Reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektubların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumile iyice kapatılmış olması lâzımdır.
Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (2037)

ETİ BANK

Genel Direk törlüğünden:

Sıvas Vilâyetinin Divriki kazasındaki demir, Artvin Vilâyetinin Borçka kazasındaki Murgul bakır, Niğde vilâyetinin Ulukışla kazasındaki Bolkardağ Simli kurşun, işletmelerimiz için ikametgâh ve ikametgâhlarının tenvir ve teshini işletmeler tarafından temin edilmek şartile üç doktor alınacaktır.

Müracaat edenler arasında dahiliye mütehassısı veya operatör olanlar tercih edilecektir.

Diploma ve ihtisas vesika suretlerinin Eti Bank Genel Direktörlüğüne gönderilmesi. «1258» (2418)

İstanbul Belediyesi İlânları

Eminönü Kaymakam ve B. Ş. Müdürlüğünden:

Uzunçarşı caddesinde 236 sayılı bilâ ruhsat ve yola tecavüzen yapılmış olan ahşab dükkân Belediye kanununun 114 üncü ve umuru belediyeye müteallik ahkâmı cezaiye kanununun da 1 inci maddelerine istinaden dairece hedmedileceğinden sahiblerinin malûm olmaması dolayısile kanunî tebligat makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (2446)

Nafıa Vekâletinden:

27/4/939 perşembe günü saat 15 te Ankarada Nafıa Vekâleti binası içinde Malzeme Müdürlüğü odasında toplanan Malzeme Eksiltme Komisyonunda Bolu Vilâyeti Düzce kazası Pomaklıdede devlet ormanından veya hususî mukavelesi ormanlardan kesilmek ve ana hat üzerinde herhangi bir istasyonda teslim edilmek şartile 8900 lira muhammen bedelli 1000 aded meşe köprü traversinin kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı bedelsiz olarak Malzeme Müdürlüğünden alınabilir.

Muvakkat teminat 667 lira 50 kuruştur.

İsteklilerin teklif mektublarını muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesaikle birlikte ayni gün saat 14 e kadar mezkûr Komisyona makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. «1265» (2420)

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası İstanbul Şubesinden:

Bay Çaloğlu Osman adına yazılı D sınıfından birlik 32365 numaralı Bankamız hisse senedi kaybedilmiş olduğundan artık hükmü kalmadığı ve sahibine başka numaralı yeni bir sened verileceği bildirilir. (2426)

Hizan Malmüdürlüğünden:

1 — Keşif bedeli 29475 lira 58 kuruş olup temel hafriyat kârgir inşaatı için taş ve kireç ve beton kısmında kullanılacak kalıplık tahtaları ihzar edilmiş olan Hizan Hükûmet konağı inşaatı 26391 lira bedel üzerinden pazarlık suretile bir ay müddetle münakasaya bırakılmıştır.

2 — Bu işe aid evrak ve şartname şunlardır:

Pazarlık suretile bir ay müddet konulan mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, plân, yapı işleri, U. fennî şartnamesi.

3 — Pazarlık suretile münakasaya bırakılan evrakı Bitlis Nafıa Müdürlüğünde, Hizan Malmüdürlüğünde görebilirler.

4 — Pazarlık 8 mayıs 939 pazartesi günü saat 14 te Hizan Maliyesinde müteşekkil Komisyonda yapılacaktır.

5 — Muvakkat teminatı 1979 lira 25 kuruştur.

6 — Pazarlığa girebilmek için istekllierin aşağıda yazılı vesikaları göstermeleri lâzımdır.

A — Ticaret Odasında kayıdlı bulunduğuna dair vesika.

B — Evvelce bu gibi işleri yaptığına dair vesika, Vilâvet Nafıasından vesika almak istiyenlerin ihaleden en az sekiz gün evvel Bitlis Nafıasına resmen müracaat etmeleri lâzımdır.

7 — Üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evvel Hizan Maliye Dairesinde Pazarlık Komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir.

8 — 2490 sayılı 32, 33, 34 üncü maddelerine riayet edilmesi lüzumu ilân olunur. (2438)

KATAGRİP

GRİPİ, NEZLEYİ ve bütün ağrıları derhal geçirir.

Gayrimübadil İşleri

Tasfiye Bürosundan:

Yanya gayrimübadillerinden olup isimleri aşağıda yazılı eşhasa aid mülga Gayrimübadiller Komisyonunca teşkil olunan dosyalarda mevcud 216, 779, 1226, 1745, 1746, 1790, 1839, 1896, 1929, 1966. 1989, 2075, 2085, 2163, 2170, 2366, 2443, 2465, 2478, 2486, 2488, 2496, 2498 numaralı mazbatalarla tespit edilmiş olan istihkakların hakikata ve ahkâmı mevzuaya muhalif görüldüğünden iptal edildiği ve 545, 568, 605 ve 840 numaralı mazbatalarla tespit edilmiş olan istihkaklar da fazla tayin edildiğinden bu kere tadilen tenkis edildiği ve 1213, 1538 numaralı mazbatalarda da Ahmed Dino ve karısı Müveddet namına tespit edilmiş olan istihkakların da ayni suretle iptal edilmiş olduğundan mezkûr istihkak mazbataları üzerinde yapılmış veya yapılacak herhangi bir temliki mutazammın muamele ve tasarrufların hükümsüz olduğu alâkadarana tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Ulvi, Muammer, Celile, Ali Kemal, Mazlûm, Mükerrem, Fatma, Ali, Mehmed, Hüseyin Dino, Cevad Meruş, Saffet Dino veresesi: Ahmed Fuad, Ali Ekrem, Abidin, Arif Hikmet, Leylâ, Feride Alkuş, Veysel Dino, Adem Dino, Rezin Dino, Jale Funt, Ahmed Dino, Müveddet Dinb, Abdülvehab Dino veresesi: Sabri, Fatma, Adile, Melek, İkbal, Saadet, Halide, Rifat, Nureddin, Nasib, Müzeyyen, Sabire, Abdürrahman, Firdevs, Resmiye, Celâl Nuri, Sedad Nuri, Suphi Nuri, Hidayet, Enver, Münci Fikri, Feridun Fikri, Leman, Mebrure, Hatice, Kemal, Kadriye varisi Fuad, Şadiye, Reşid, Şerife, Münevver, Samiye, Kevser, Mukadder, Kâzım, Mukaddes, Faika, Seyyare, Nuriye, Mediha, Nadide, Melek, Hayreddin, Zekeriyya, Cemile, Mürüvvet, Pembe, Pertev, Refet, Neşet, Necati, Hikmet, Nevin, Heybetullah, Şahende, Bilâl, İffet, Kâmran, Cafer Sadık. (2416)

NESTLE ETİKETLERİ

BÜYÜK MÜSABAKASININ KEŞİDESİ

14 nisan 1939 cuma günü sabah saat 9,30 da Tepebaşında Asrî Sinema salonunda icra edilecektir. Keşideden evvel duhuliye kartını hâmil olup teşrif edecek muhterem hazıruna meccanî bir sinema müsameresi verilecektir.

Senelerdenberi devam etmekte olan keşidelerimizin gördüğü fevkalâde rağbet karşısında numaralı kuponlarımızı hâmil toplayıcılarımızın hepsini istiab edecek vâsi bir sinema salonu bulunmadığından, duhuliye kartları tevziine mecbur olduk.

Bu itibarla markalarımızı yaşatan muhterem müstehliklerimizden özür diler ve sinemaya gelmek istiyenlerin nisanın 12 nci çarşamba günü akşamına kadar Galatada İzmiroğlu hanında 5 No. Nestle Mağazası yazihanemize müracaatle ellerindeki kuponları vererek birer duhuliye kartı almaları rica olunur.

İstirahati umumiye nazarı dikkate alınarak duhuliye kartları tahdid edilmiştir.

Nestle Şirketi

Afyonkarahisar Belediyesinden:

Afyon Hacımehmed mahallesinde aşağıda tahrir numaraları ve istimlâk bedellerile hissedar isimleri yazılı gayrimenkuller yol genişletilmesi için istimlâk edilmiş ve istimlâk keyfiyeti bu hissedar ikametgâhlarının meçhul bulunması dolayısile tebligat yapılamamış olduğundan tebliğ makamına kaim olmak üzere keyfiyet hukuk usulü muhakemeleri kanununun tebligat faslı ahkâmı mucibince ilân olunur. (2430)

Mahallesi	Tahrir No.	İstimlâk bedeli	Hissedar isimleri
Macımahmud	260		Börekçi oğlu Ali kızı Sultan
»	»	260	» » hemşiresi Emine
»	»		» » » Hacer
»	»		» » » Ayşe
»	258		» » Hüseyin kızı Ayşe Dudu
»	»	180	» » karısı Zehra
»	»		» » kızı Atike

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Cinsi	Miktarı	Muhammen bedeli	İlk teminat	İhale günü
Defatir ve evrakı matbua	46 kalem	3000 lira	225 lira	26/4/939 çarşamba saat 15 te

Müdiriyetimizle taşra Vakıflar idaresine lüzumu olan yukarıda cins ve miktarı yazılı defatir ve evrakı matbua açık eksiltmiye konulmuştur. İhalesi yukarıda yazılı gün ve saatte Vakıflar Başmüdürlüğü binasında toplanan Komisyonda yapılacaktır. Nümune ve şeraiti hergün Levazım idaresinde görülür. (2440)

Devlet Demiryolları İşletme U. Müdürlüğünden:

Muhammen bedeli 2698 lira 15 kuruş olan 5200 metre bir pusluk demir gaz borusu ile 38 aded T ve 5000 aded 1 1/4 lik gaz borusu somunu 14/4/1939 da cuma günü saat on buçukta Haydarpaşada gar binası dahilindeki Komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 202 lira 37 kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar Komisyona müracaatleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler Komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (2097)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

I — İdaremizin Çamaltı tuzlası için (50) ton sömikok (pazarlıkla) satın alınacaktır.
II — Muhammen bedeli (1150) lira, muvakkat teminatı (86.25) liradır.
III — Pazarlık 12/IV/939 çarşamba günü saat 14 te Kabataşta Levazım Şubesi Müdürlüğündeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
IV — Kömürler Kuruçeşmede idare vesaitine teslim edilecektir.
V — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7.5 güvenme paralarile yukarıda adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. (2382)

Yeni Kitablar

DAFNİS ile KLOE

Longüsün yazdığı meşhur bir çoban hikâyesidir. Şairane tasvirlerle dolu bir çok resim ve tablolarla süslüdür. Klâsiklerin en eskisidir. Türkçeye çeviren Ragıb Rıfkı. Fiatı 50 kuruştur.

SAN'ATA DAİR

Büyük edibimiz Bay Halid Ziya Uşaklıgilin edebiyat, şiir, musikiye dair mütaleaları, tenkidleri havi en son yazmış oldukları iki cildlik nefis bir eserdir. İkinci cild de neşrolundu, her iki cildin fiatı 100 kuruştur.

KOLOMBA

Prosper Merime'nin şaheseridir. Korsikada cereyan eden kanlı bir facianın canlı ve edebî bir eseridir. Resimlidir. Türkçeye çeviren Siraceddin. Fiatı 50 kuruş.

BAHTİYAR PRENS

Oskar Vayil'din meşhur edebî hikâyeler serisi tercümesidir. Çeviren Nureddin Sevin. Fiatı 30 kuruştur.

HİNTLİ KULÜBESİ

Bernarden Sösen Piyerin meşhur felsefî bir hikâyesidir. Resimlidir. Çeviren: Ali Kâmi Akyüz.

HİLMİ KİTABEVİ

Kocaeli İcra Memurluğundan:

Açık arttırma ile paraya çevrilecek gayrimenkulün ne olduğu: Hane,

Gayrimenkulün bulunduğu mevki, mahallesi, sokağı, numarası: İzmit Tepecik mahallesi Yeniyol 8 No. 243 metre 22 dm. altı bodrum, birinci kat 2 oda, bir sofa, bir mutfak, ikinci kat üç oda, bir banyo, bir halâ, balkon elektrik ve su tesisatı ve bahçe.

Takdir olunan kıymet: (2500) lira.

Arttırmanın yapılacağı yer, gün, saat: Birinci 12/5/939 cuma saat 11 - 12. İkinci 27/5/939 cumartesi saat 11-12

1 — İşbu gayrimenkulün arttırma şartnamesi 12/4/939 tarihinden itibaren 1823 No. ile Kocaeli İcra dairesinin muayyen numarasında herkesin görebilmesi için açıktır. İlânda yazılı olanlardan fazla malûmat almak istiyenler, işbu şartnameye ve 1823 dosya numarasile memuriyetimize müracaat etmelidir.

2 — Arttırmaya iştirak için yukarıda yazılı kıymetin % 7,5 nispetinde pey veya millî bir bankanın teminat mektubu tevdi edilecektir.

3 — İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiblerinin gayrimenkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafa dair olan idialarını işbu ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müspitelerile birlikte memuriyetimize bildirmeleri icab eder. Aksi halde hakları tapu sicillile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından haric kalırlar.

4 — Gösterilen günde arttırmıya şitirak edenler arttırma şartnamesini okumuş ve lüzumlu malûmat almış ve bunları tamamen kabul etmiş ad ve itibar olunurlar.

5 — Tayin edilen zamanda gayrimenkul üç defa bağrıldıktan sonra en çok arttırana ihale edilir. Ancak arttırma bedeli muhammen kıymetin yüzde yetmiş beşini bulmaz veya satış istiyenin alacağına rüchanı olan diğer alacaklılar bulunup da bedel bunların o gayrimenkulle temin edilmiş alacaklarının mecmuundan fazlaya çıkmazsa en çok arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma on beş gün daha temdid ve on beşinci günü ayni saatte yapılacak arttırmada, bedeli satış istiyenin alacağına rüchanı olan diğer alacaklıların o gayrimenkulle temin edilmiş alacaklarının mecmuundan fazlaya çıkmak şartile, en çok arttırana ihale edilir. Böyle bir bedel elde edilmezse ihale yapılamaz. Ve satış talebi düşer.

6 — Gayrimenkul kendisine ihale olunan kimse derhal veya verilen mühlet içinde parayı vermezse ihale kararı fesholunarak kendisinden evvel en yüksek teklifte bulunan kimse arzetmiş olduğu bedelle almağa razı olursa ona, razı olmaz veya bulunmazsa hemen on beş gün müddetle arttırmaya çıkarılıp en çok arttırana ihale edilir. İki ihale arasındaki fark ve geçen günler için % 5 ten hesab olunacak faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme hacet kalmaksızın memuriyetimizce alıcıdan tahsil olunur.

Yukarıda gösterilen gayrimenkul birinci 12/5/939 cuma saat 11 - 12, ikinci 27/5/939 cumartesi saat 11 - 12 tarihinde İcra Memurluğu odasında işbu ilân ve gösterilen arttırma şartnamesi dairesinde satılacağı ilân olunur. (16810)

Tekirdağ Vilâyet Daimî Encümeninden:

1 — Kapalı zarf usulile eksiltmiye konulan Çorlu ilçesinde yeniden inşa ettirilecek 6 sınıflı ilk okulun ilân edilen eksiltmenin gün ve saati içinde isteklisi çıkmadığından tekrar kapalı zarf usulile eksiltmiye çıkarılmıştır.
2 — Bu hususa aid evrak şunlardır:
A — Proje
B — Vaziyet plânı
C — Keşif tafsilât cetveli
D — Keşif hulâsa cetveli
E — Fennî şartname
F — Eksiltme şartnamesi
G — Mukavele projesi
K — Silsilei fiat bordrosu
L — Genel şartname.
3 — Keşif bedeli 17718 lira 2 kuruştur.
4 — Şartname ve diğer evrakı görmek istiyenler Tekirdağ Nafıa Müdürlüğünden alabilirler.
5 — 26/4/939 çarşamba günü saat 15 te Tekirdağ Vilâyeti Daimî Encümenince ihale edilmek üzere 20 gün müddetle eksiltmiye çıkarılmıştır.
6 — İsteklilerin ihale tarihinden 8 gün evvel bu işi yapabileceklerine dair Nafıa Müdürlüğüne müracaatle vesika almaları lâzımdır.
7 — Eksiltmiye girebilmek için isteklilerin 1329 lira muvakkat teminat vermeleri lâzımdır.
8 — Posta ile gönderilecek mektubların nihayet 5 inci maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (2432)

San'atkâr Aranıyor

Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğünden:

Eskişehir şimendifer fabrikasında çalıştırılmak üzere tesviyeci, tornacı ve kazancılıktaki bilgileri yüksek derecede olan san'at erbabı işe alınacaktır. Ücretleri imtihanda gösterecekleri ehliyet ve liyakate göre tespit edilecektir. İmtihanlar Ankara deposunda, Eskişehir Cer atölyesinde, Alsancak Cer atölyesinde. Yedikule Cer atölyecinde yapılacak ve matlûb evsafta görülenler tavzif edilecektir. Taliblerden Ankarada bulunanlar Cer dairesine, Eskişehirdekiler Cer atölyesine, İstanbulda bulunanlar Sirkecide 9 uncu İşletme Müdürlüğüne, İzmirde bulunanlar da Alsancak atölyesine müracaat etsinler. «1247» (2417)

GRİP . NEZLE . ROMATİZMA
DERMAN
BAŞ . DİŞ . SİNİR . KIRIKLIK

Bütün ağrı ve sızılara karşı en müessir ve mütekâmil kaşe DERMAN Kaşeleridir. Lüzumunda günde 1-3 kaşeye kadar alınır.

Evinizde neş'e ile vakit geçirmek ...
Evinize bütün dünya haberlerini almak isterseniz ?

SABA

Radyolarını tercih ediniz.

Satış yeri : Beyoğlu Istiklâl Caddesi No. 34

ARŞİMİDİS Müessesesi T. A. Ş.

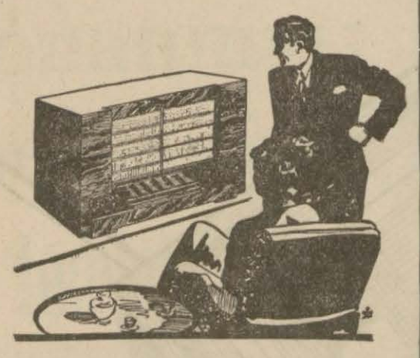

Saç dökülmesi mi?
Buna karşı yegâne ilâç
GÜR SAÇ

Satılık Kamyonet

Az kullanılmış Şevrole marka kamyonet, talib olanlar Galtada Necatibey caddesinde 109 numaraya müracaat.

Parisin en son model kadın şapkaları Beyoğlunda
BAKER
mağazalarının yeni
Kadın Şapkaları
dairesinde teşhir edilmektedir. Geliniz, intihap ediniz.

Aydın Sulh Hukuk Mahkemesinden:

Aydının Tatar mahallesinden Şerif oğlu Ahmed Bayram tarafından Aydının Köprülü mahallesinden Arif oğlu Vehbi Yalçın aleyhine açtığı alacak davasının muhakemesinde neticeten taraflar arasında yaptıkları mukaveleyi ihlâl ettikleri surette biri diğerine 100 lira tazminat taahhüd ettiği ve müddeaaleyh bu taahhüdü ihlâl ettiği cihetle 100 liranın kendisinden tahsiline ve 415 kuruş masrafı muhakemenin yarı yarıya iki tarafa aidiyetine ve davacı bir kısım eşyaların istirdadını istemişse de mukavele müddeti henüz hitam bulmadığından mukavelenin feshi Asliye Mahkemesine aid bulunduğundan davacının bu talebinin reddine 14/12/1938 tarihinde karar verilmiş olduğundan ve müddeaaleyh bu esnada ikametgâhını değiştirdiği cihetle ilânen hükmün tebliğine karar verildiğinden ilân tarihinden itibaren 8 gün içinde mezkûr hümü temyiz etmediği surette kesbi kat'iyet edeceği ilân olunur. (2439)

Kayseride Kor Komutanlığından:

1 — Merkezi Kayseride olmak ve askerî binalar inşa işlerinde çalışmak üzere bir yüksek mimar veya bir inşaat fen memuru alınacaktır. Aylık ücreti yüksek mimar için 250 ve fen memuru için 150 liradır. Civar garnizonlara memuriyetle gönderilirse kanuna uygun olarak harcırah verilir.

2 — İsteklilerin 1 temmuz 938 tarih ve 161 sayılı ordu emirnamesile neşredilmiş olan 551 sayılı talimatta yazılı şartları haiz olmaları lâzımdır. Bu talimat askerlik şubelerinde görülebilir.

3 — Bu vazifeye istekli olanlar her cins vesikalarının, diplomalarının ve bonservislerinin musaddak suretlerini fotoğraflı dilekçelerine bağlıyarak bu ilânı yapan komisyon veya bulundukları mahallin askerlik şube başkanları vasıtasile Kayseride Askerî Satınalma Komisyonu Başkanlığına göndermelidirler.

4 — İsteklilerin en geç 1 mayıs 939 gününe kadar müracaatle bu tekemmül etmiş evraklarını göndermiş bulunmaları. «933» (2267)

Zonguldak Valiliğinden:

Zonguldak Vilâyeti içinde yapılacak kırk dokuz bin lira muhammen keşif bedelli hususî idare muhasebe binası inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmiye çıkarılmıştır. İhale bedelinin yirmi bir bin altmış üç lirası 938 ve on yedi bin altı yüz seksen lirası 939 malî yılı içinde ve bakiyesi de 940 malî yılı bütçesinin tasdikinde verilmek üzere eksiltmesi 17/4/939 tarihine raslıyan pazartesi günü saat on birde Zonguldak Vilâyeti Daimî Encümeninde yapılacaktır. Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak Zonguldak Vilâyeti Daimî Encümen kaleminde ve Nafıa Müdürlüğünde görülebilir. Muvakkat teminat üç bin altı yüz yetmiş beş liradır.

Eksiltmiye girmek istiyenlerin ihale gününden sekiz gün evvel bir dilekçe ile Vilâyete müracaat edip mezkûr makamdan alacakları müteahhidlik ehliyet vesikasile mümasil bina işleri yaptıklarına dair vesaik ve Ticaret Odasından bu yıl içinde alınmış vesika ve muvakkat teminatlarile birlikte teklif mektublarını yukarıdaki günde ihale saatinden bir saat evveline kadar Vilâyet Daimî Encümeni Reisliğine vermeleri ilân olunur. (2158)

ŞOKOLAKSİN
1 ADEDİ TABİÎ, 2 ADEDİ MÜSHİLDİR. ÇOCUKLARA NISIF VERİLİR
En muannid kabızlarda bile tesiri kat'î, lezzeti gayet lâtif rakipsiz müleyyin müshil çikolatasıdır. Çocuklar seve seve yer. Eczanelerde 8 adedi 20 K.

P. T. T. Levazım Müdürlüğünden:

1 — Taahhüdün ademi ifasından 50,000 aded 2 No.lı fincan açık eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Muhammen bedel (12500) muvakkat teminat (937,5) lira olup eksiltme 24 nisan 939 pazartesi günü saat 16 da Ankarada P. T. T. Umum Müdürlük binasındaki Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

3 — İstekliler, muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu ve kanunî vesaikle beraber o gün ve saatte mezkûr Komisyona müracaat edeceklerdir.

4 — Şartnameler, Ankarada P. T. T. Levazım, İstanbul Kınacıyan hanında P. T. T. Ayniyat Şube Müdürlüklerinden parasız verilecektir. (1483)

Devlet Demiryolları işletme Umum Müdürlüğünden:

Derince Tahmil ve Tahliye ameliyesinin tasnif ve fiatı

Ameliyenin nev'i	Maden kömürü krom ve emsali dökme cevher Ton	Beher tonu Ku.	Kok kömürü Briket Ton	Beher tonu Ku.	Muhtelif malzeme eşya ve emtia Ton	Beher tonu Ku.
1 — Ambar dahilinde supalana hazırlamak ve vapur dahilinde vinçle supalan yapmak veya hab veyahud istif yapmak bu ameliyede rıhtım veya silo iskelesine veya vapur güvertesine vermek ve bırakmak da dahildir. Ve mütekabilen.	Maden kömürü ve emsali dökme cevheri ... 10 Krom 15 46407		—	23	—	23
2 — Supalandan açık vagona tahmil ve mütekabilen de vagondan supalan ve idare vincile vagondan denize vermek veya mütekabilen denizden almak.	26189	4,5	4992	9	—	9
3 — Vinç iştiraki olmaksızın rıhtım veya silo iskelesine veya güverteden alarak vagona tahmil etmek veya mütekabilen.	44993	17	5526	22	11776	14
4 — Supalandan alınıp açık araziye nakil ve istif etmek ve mütekabilen.	12325	23	—	23	975	18
5 — Silo iskelesine yanaşmış vapur güvertesinden veya silo iskelesinden nakil ve yerleştirmek.	—	5	—	9	—	16
6 — Vinç iştiraki olmaksızın vagondan tahliye ve açık araziye, mağazalara nakil ve istif ve mütekabilen.	25140	8	2103	24	8904	23
7 — Vagondan idare vincile açık araziye tahliye istif ve mütekabilen.	—	7	—	5	475	14
8 — Vinçsiz merakibi bahriyeden küfelerle veya arkalık ile ve el ile çıkarılarak vagona tahmil, açık araziye, mağazalara nakil ve istif etmek ve mütekabilen.	269	20	195	24	277	18
9 — Vagondan olukla tahliye.	20411	5	—	7	—	9
10 — Saatle müteahhiden alınacak amele.	268	18	—	—	—	—
11 — Yevmiye ile alınacak amele.	18	120	—	—	—	—

25595 lira 9 kuruş muhammen bedeli bulunan ve 20/3/939 da münakasası icra edileceği evvelce ilân edilip talibi tarafından uygun fiat verilmediğinden ihalesi yapılamıyan Derince limanı tahmil ve tahliye işi bu kere Krom tahmilâtına ayrı fiat vazedilerek kapalı zarf usulile tekrar eksiltmiye konmuştur. Eksiltme 17/4/939 tarihine raslıyan pazartesi günü saat 11 de Haydarpaşa gar binası dahilinde 1. nci İşletme Komisyonu tarafından yapılacaktır. Taliblerin 1919 lira 63 kuruş muvakkat teminatla ayni gün saat ona kadar Komisyon kalemine teklif mektublarını vermeleri lâzımdır. Bu işe aid şartnamesi Haydarpaşa Liman Başmüfettişliğinden parasız olarak alınabilir. (2191)

ZAYİ — 2070 sicil numaralı bisiklet ehliyetnamemi kaybettim. Hükmü yoktur.

Ali oğlu Cevad Alışık

Askerî fabrikalar satın alma komisyonu ilânları

100 ton kurşun alınacak.

Tahmin edilen bedeli (35.000) lira olan 100 ton kurşun Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satınalma Komisyonunca 21/4/939 cuma günü saat 15 te kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname (1) lira (75) kuruş mukabilinde Komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan (2625) lirayı havi teklif mektublarını mezkûr günde saat 14 de kadar Komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2. ve 3. maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte Komisyona müracaatleri (2159)

***

108 kalem muhtelif ateş tuğlası ve harcları alınacak.

Tahmin edilen bedeli (26.950) lira olan 108 kalem muhtelif ateş tuğlası ve harcları Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satınalma Komisyonunca 24/5/939 çarşamba günü saat 15 te kapalı zarf ile ihale edilecektir. Şartname (1) lira (35) kuruş mukabilinde komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan (2021) lira (35) kuruşu havi teklif mektublarını mezkûr günde saat 14 de kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3. maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte Komisyona müracaatleri. (2160)

***

40000 metre hartuçluk ham ipek kumaş alınacak

Tahmin edilen bedeli 24,000 lira olan 40 bin metre hartucluk ham ipek kumaş Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satınalma Komisyonunca 24/4/939 pazartesi günü saat 15 te kapalı zarf ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan (1800) lirayı havi teklif mektublarını mezkûr günde saat 14 de kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3. maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte Komisyona müracaatleri (2161)

***

100 ton mutahhar Avrupa pamuğu alınacak.

Tahmin edilen bedeli (45.000) lira olan 100 ton mutahhar Avrupa pamuğu Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satınalma Komisyonunca 23/5/939 salı günü saat 15 te kapalı zarf ile ihale edilecektir. Şartname (2) lira (25) kuruş mukabilinde komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan (3375) lirayı havi teklif mektublarını mezkûr günde saat 14 de kadar Komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte Komisyona vermeleri. (2164)

***

377 ton kuvarsit kumu alınacak

Tahmin edilen bedeli 16,000 lira olan 377 ton kuvarsit kumu Askerî Fabrikalar Umum müdürlüğü merkez Satınalma komisyonunca 26/4/939 çarşamba günü saat 15 te kapalı zarfla ihale edilecektir. Şrtname parasız olarak komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan 1200 lirayı havi teklif mektublarını mezkûr günde saat 14 e kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatleri. (2333)

***

25 ton nikel alınacak

Tahmin edilen bedeli (62.500) lira olan 25 ton nikel Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satınalma Komisyonunca 29/5/939 pazartesi günü saat 15 te kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname (3) lira (13) kuruş mukabilinde Komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan (4375) lirayı havi teklif mektublarını mezkûr günde saat 14 e kadar Komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte Komisyona müracaatleri (2387)

Sahib ve Başmuharriri: ***Yunus Nadi***
Umumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: ***Hikmet Münif Ülgen***
Cumhuriyet matbaası

KANZUK
ÖKSÜRÜK ŞURUBU
"Sirop Pectoral,,
Eski ve yeni bütün öksürükleri geçirir, balgam söktürür, bronşları temişler, nezle ve gripten korur, göğüsleri zayıf olanlara bilhassa şayanı tavsiyedir.
İNGİLİZ KANUK ECZANESİ
Beyoğlu. istanbul

Keşan Belediyesinden:

2976 lira bedeli keşifli Keşanda elektrik tesisatına aid demir potrel ve kafesli direklerin montajı ve boyanması, temellerile binada yapılacak sair tadilât ve tamirat, lokomobil işleri 4 nisan 939 tarihinden itibaren 20 gün müddetle ve kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur. Taliblerin ihale günü olan 24 nisan 939 pazartesi saat 16 ya kadar Belediye Encümenine müracaatleri ilân olunur. (2329)

Mezbaha Yaptırılacak

Tekirdağ Belediye Reisliğinden:

1 — Eksiltmiye konulan iş : Mezbaha binası inşası.

2 — Muhammen bedeli ..... : 28023 liradır

3 — Bu işe aid evrak şunlardır :

A — Eksiltme şartnamesi

B — Nafıa işleri genel şartnamesi

C — Mukavele projesi

D — Keşif ve keşif hulâsası, projeler, tahlili fiat, nafıa işleri fennî şartnamesinden ibarettir.

4 — İstekliler bu evrakı Tekirdağ Belediyesinde görebilirler veya 140 kuruş mukabilinde alabilirler.

5 — Eksiltme 20/4/939 perşembe günü saat 15 te Tekirdağ Belediye Encümeninde yapılacaktır.

6 — Eksiltme kapalı zarf usuliledir.

7 — Eksiltmeye gireceklerin 2102 lira muvakkat teminat vermeleri ve bu sene Ticaret Odasında kayıdlı olduklarına dair vesika ile beraber ihale gününden sekiz gün evvel Vilâyete müracaatle en az 15000 liralık bir inşaatı yapmış olduğuna ve bu işi de yapabileceğine dair vesika almaları şarttır.

8 — Teklif mektublarının 5 inci maddede yazılı ihale günü ve saatinden nihayet bir saat evveline kadar Tekirdağ Belediye Reisliğine getirilerek makbuz mukabilinde verilmiş loması lâzımdır. Posta ile gönderilecek taahhüdlü mektublar da ihale saatinden bir saat evvel gelmiş olması ve zarfların mühür mumile iyice kapatılmış bulunması meşruttur.

Postada olan gecikmeler kabul olunmaz. (2170)

Gümrük ve Tahliye İşleri Yaptırılacak

SÜMERBANK
UMUMÎ MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

1) Sıvasta tesis edilecek çimento fabrikası için haricden gelecek takriben 5,000 ton sıkletindeki makinelerin Samsunda tahliye, gümrükleme ve Sıvasa sevki işleri bir müteahhide ihale edilecektir.

2) İsteklilerin Ankarada Sümerbank Umumî Müdürlük Ticaret Servisine ve İstanbulda Sümerbank İstanbul Şubesine müracaat ederek şartnameyi almaları lâzımdır.

3) Kapalı zarf içinde verilecek tekliflerin nihayet 6 mayıs 1939 tarihine kadar Bankaya tevdii lâzımdır.

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

1 — Kurumumuz talebe ve müstahdemini için aşağıda isimleri yazılı eşyalar üç grupa ayrılarak açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltmeler 22/4/939 cumartesi günü ve hizalarındaki saatlerde Rektörlük binasında müteşekkil komisyon tarafından yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminat % 7,5 tur.

4 — Daha fazla izahat ve parasız şartname almak istiyenlerin Enstitü Daire Müdürlüğüne müracaatleri. (2285)

CİNSİ	Miktarı	Muhammen fiatı	Tutarı	teminatı	İhale günü ve saati
Yüz havlusu	605 aded	45 kr.	272,25		22/4/939 cumartesi
Banyo havlusu	437 »	170 »	742,90	92 lira	günü saat 10 da,
Beyaz gömlek	60 »	350 »	210,00		açık eksiltme.
Beyaz lâstik ayakkabı	250 çift	225 »	562,50		22/4/939 cumartesi
Futbol ayakkabısı	50 »	625 »	312,50	76,15 »	günü saat 11 de,
Atletizm ayakkabısı	25 »	600 »	150,00		açık eksiltme.
Hademe elbisesi	20 takım	22 lira	400,00	40,50 »	22/4/939 cumartesi
İş tulumu	25 aded	5,50	137,50		günü saat 12 de, açık eksiltme.

Türk Hekimleri Dostluk ve Yardım Cemiyetinden:

Cemiyet, elli senelik Türk Tababet hayatını yaşayan meslektaşların senei devriyelerini tes'id etmeğe karar verdiğinden mektebden neş'et tarihi (305) e kadar olan (305 dahil) İstanbulda ve Anadoluda mevcud meslektaşların birer fotoğrafilerini ve kısa tercümei halerini en kısa bir zamanda Cemiyetimiz merkezine göndermeleri rica olunur.

Ceyhan Belediyesinden:

Ceyhanda yaptıracağımız elektrik tesisatı ve santral binası inşaatı (direkler haric) 35428 lira 40 kuruş bedeli keşif üzerinden kapalı zarf usulile ve 45 gün müddetle eksiltmiye konulmuş ise de istekli çıkmadığından 2490 sayılı kanunun 40 ncı maddesine tevfikan bir ay içinde intaç edilmek üzere pazarlığa çevrilmiştir.

Muvakkat teminat (2657) lira (13) kuruştur.

İsteklilerin evvelki ilân şeraitimiz veçhile ihtisas ve müteahhidlik vesikalarile Ticaret Odası kayıd makbuzlarını hâmil olmaları lâzımdır.

Proje dosyası on lira mukabilinde Belediyemiz Muhasebesinden alınacaktır. Taleb vukuunda bişartı tediye gönderilir. Yazı ile vuku bulacak her türlü sorulara derhal cevab verilir.

Şifahen izahat almak istiyenler hergün mesai saati içinde Belediyemiz Fen İşleri Bürosuna müracaat edebilirler.

Direklerin ihalesi için dahi ayrıca pazarlık kararımız vardır.

«1268» (2424)

En tatlı zevk havasını

	Tane		Kuruş
Samsun	25	(Madenî kutu)	45
Samsun	20		30
Salon	20		35
Çeşit	100		145

	Tane		Kuruş
Sipahi	25	(Madenî kutu)	50
Sipahi	20		35
Yaka	20		30
Çeşit	50		72,5

Bu yelpaze yaratır